

Jaar 1642

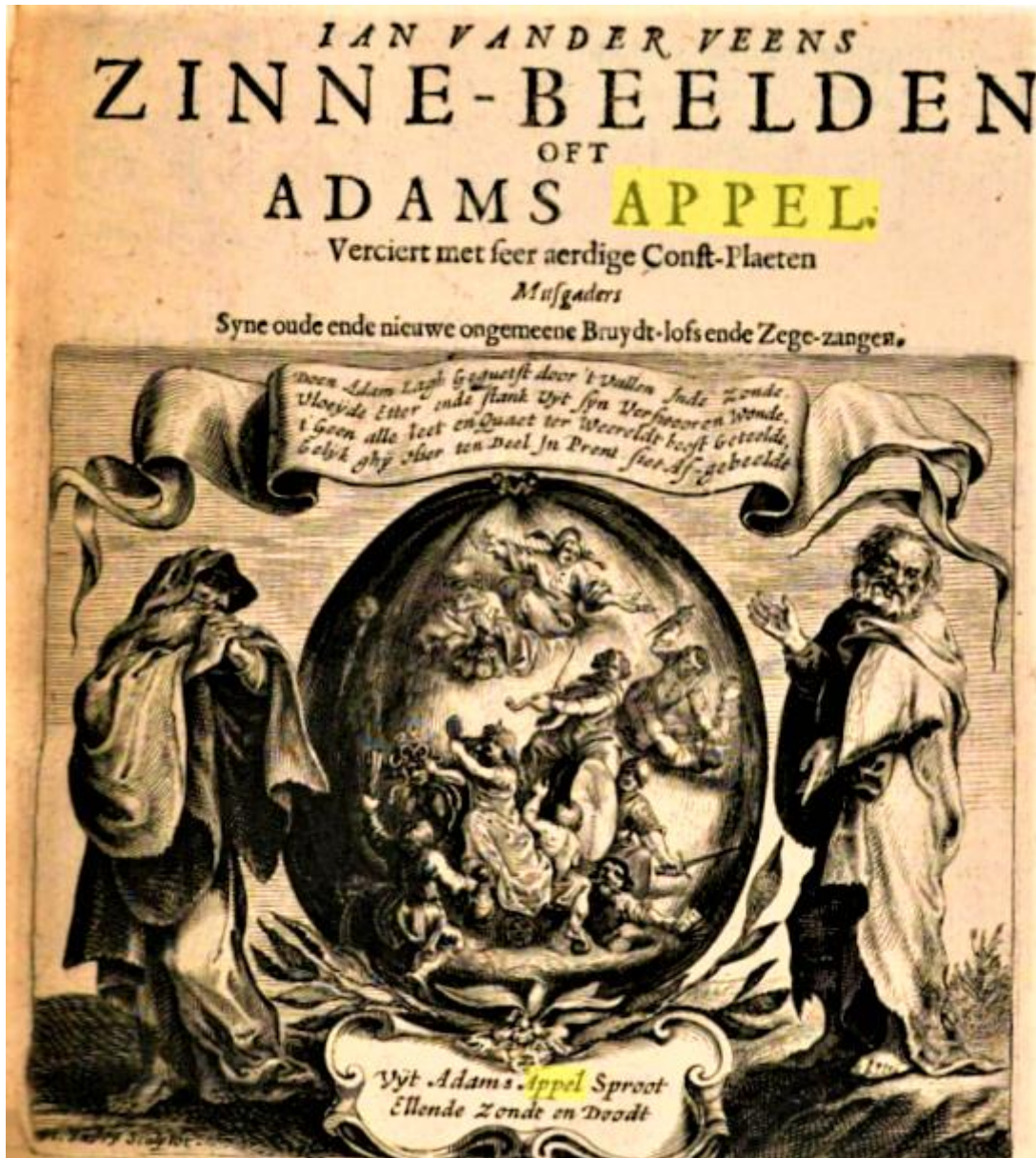

Inhoud

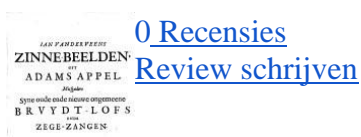
- 3 januari 1642 – Boeten- Vleselijke conversatie
- 10 januari 1642 – Gillis Verburgh neemt een lening op bij de dis
- 11 januari 1642 – Jan de Mey neemt een lening op bij de moeder van het gasthuis
- 13 januari 1642 – Verkoop van de brouwerij in de Leverstraat
- 18 januari 1642 - Stadsaccijnzen op de brandewijn
- 21 januari 1642 - Verklaring van de warrandeerders van de hoppe
- 22 januari 1642 - Nicolays Tlam en Fransyne nemen een lening op bij Ghilein Diedeman
- 1 februari 1642 – Jan van Bleus maalt op de Sint Elooisdag
- 1 februari 1642 – Jan Petyt koopt bostailie in het Lamelix Leen
- 3 februari 1642 – De taillebossen van Jan Petyt – Lamelix Leen
- 6 februari 1642 – Jan de Lansheere is absent
- 10 februari 1642 – Mayken Deroo verkoopt een erf naast het klooster van de paters
- 11 februari 1642 – Het altaar van de Rozekruizers in de Onze Lieve Vrouwkerk
- 15 februari 1642 – Ommestelling
- 28 februari 1642 - Enqueste ivm Franchois VAN PRADELLES
- 4 maart 1642 – De ouden en de nieuwen Wildeman
- 15 maart 1642 – De commysen van tlet van Brugge
- 20 maart 1642 – **Aanstelling officieren subalterne**
- 21 maart 1642 - Ruzie omwille van een peerdebeeste
- 22 maart 1642 – Ze maken van hun woord een eersgat
- 3 april 1642 – Pieter Verzuudt pacht van Frans Tlam
- 14 april 1642 - De pacht vande maalterij

- 17 april 1642 Jan van Neufville en Jacquemyne nemen een lening op bij de Sint Janskerk
- 22 april 1642 – Gheleyn Diedeman koopt grond – De Fresenberg
- 2 mei 1642 – Slaan en injuuriën
- 7 mei 1642 – Schipvaert
- 9 mei 1642 – Wissen gehouwen
- 10 mei 1642 – Mahieu van Belle was een goede man
- 15 mei 1642 – Ruzie over de verkoop van een hoeve in de Hypshouck
- 19 mei 1642 – Jacques de Vest en Janneken Bendaert nemen een lening op bij Willem Scherrier
- 19 mei 1642 – Joryncken Deroo verkoopt zaailand
- 26 mei 1642 – De internationale situatie
- 26 mei 1642 – Verkoop van twee huisjes op de Iperdamcouter
- 26 mei 1642 – Gevecht in 't Reepken
- 27 mei 1642 – Jan Depuudt betaalt een lening terug aan de proost
- 26 juni 1642 – Jan Baelde een korenschoofdief
- 3 juli 1642 – Verkoop van huis en erf in de Gasthuisstraat – hoek Inghelstraatje
- 16 juli 1642 – Boete voor Christiaen van Cayseele
- 18 juli 1642 – Ghilein Pacco doodgeslagen
- 4 augustus 1642 – Den Treurniet
- 5 augustus 1642 – Pieter Deworm soldaat van zijne koninklijke majesteit
- 6 augustus 1642 – Caerle Maerten borg voor Ghilein Maerten
- 30 augustus 1642 - De verhuring van de Abelemolen
- 8 september 1642 – Het gedolven geld van Gillis de Bergh
- 12 september 1642 – Jaargetijde van Christyne Vuttendaele voor de kapel van het gasthuis
- 12 september 1642 – Een jaargetijde voor Andries Rebaut
- 12 september 1642 – Koop van 't cleen Sint Jorishof
- 13 september 1642 – Een oude lening op de imposten
- 15 september 1642- Hommelkeete in de Werfstraat
- 19 september 1642 – Een gift op het sterfbed voor het zootje van Charles Leurin
- 21 september 1642 – Een jaargetijde voor Christyne Vuttendaele
- 22 september 1642 – De stinkende vis van Marliere
- 3 oktober 1642 – Een dubbel ommestelling
- 4 oktober 1642 – Brouwerij van Jan Roens
- 6 oktober 1642 – Hendrick de Roo en Catheryne Meersseman nemen een lening op bij Christiaen Beuten
- 17 oktober 1642 - Clayseken krijgt een lening van de dis – Huis op de Oude Markt
- 25 oktober 1642 – De weeze van Joos Petyt neemt een lening op van de kerkmeesters van Sint Bertins – Brouwerij in de Leverstraat
- 31 oktober 1642 – Verpachting accijnzen
- 31 oktober 1642 – Verpachting pestebilck
- 14 november 1642- Een enkele ommestelling
- 15 november 1642 – Perynken Huughe heeft een zwyn gekocht
- 17 november 1642 – Dronkaards aan den Inghel
- 8 december 1642 – Vernieuwing van de wet
- 9 december 1642 – Maillaert Vermeulen en zijn paard
- 22 december 1642 – Erf ten zuiden van de markt
- 22 december 1642 – Grond langs de kerk van den abt

- 23 december 1642 – Christiaan Platevoet neemt een lening op van de Onze Lieve Vrouwekerk
- 22ste december 1642 – Frans Bardoul neemt een lening op bij Michiel Vande Zande – Waar woonde hij ? -
- 30 december 1642 – Latijnse taal

Vaart
Stadsrekening 1642

Zinne-beelden, oft Adams appel, verciert met seer aardige const-platen ...
Door Jan Van der Veen

<https://books.google.be/books?id=XCJbAAAAQAAJ&printsec=frontcover&dq=appel&hl=nl&sa=X&ved=2ahUKEwiWorelv5n6AhUIyKQKHcNvBdgQ6AF6BAgKEAI#v=onepage&q=appel&f=false>

4434.

Octobre. — Jacques Rosière donne à l'abbaye de Saint-Bertin un quartier de terre au territoire de Poperinghe. — T. II, f. 152.

4435.

1642, 23 mai. — Le roi Philippe IV renouvelle en faveur de l'abbaye de Saint-Bertin le privilège exécutorial contre ses débiteurs. — T. I, f. 167 v°.

4469.

24 octobre. — Sentence à la charge de la veuve de Georges Queval, greffier de Poperinghe, pour prendre les erremens d'une cause, y joint l'exécutorial de lad. sentence. — T. II, f. 152 v°.

4470.

10 décembre. — Le Conseil provincial d'Artois vidime l'engagement de l'infante Isabelle, gouvernante des Pays-Bas, en date du 13 septembre 1629, de rembourser en dedans dix ans la somme de 36.000 l. prêtée par l'abbaye de Saint-Bertin. — T. I, f. 190.

4471.

1660, 17 mars. — L'évêque de Bruges répond à la requête du 19 février 1660

3 januari 1642 – Boeten- Vleselijke conversatie – SAP 251

Christiaen Flahau - verweerder contra den bailliu – causa officij heecher vande boete van vj pond parisis ter cause den verweerder vleeschelicke conversatie ghehadt heeft met **de dochter van Frans Ronaen** – met kosten

De verweerder bekent de feiten en diēn de boete te betalen

De dochter van Frans Ronaen verweereghe contra den zelve omem ghelycke boete ter cause alsvooren – met kosten

10 januari 1642 – Gillis Verburgh neemt een lening op bij de dis - SAP 398 - Folio 267 verso

Gillis Verbrugh - wedewaere - comparerende in persone -
kendt wel ende deuchdelick vercocht t'hebben aen ende ten proffyte vanden **ghemeenen aermen deser stede** - ter acceptatie van **Jaques vande Wynckel** – dischmeester – een erfvelicke losrente van xij pond parisis by jaere - den penninck xvj – voor de somme van zestien ponden xj schele vlaemsch byde vercooper t'zynen contentemente ontfaen – innegaende heden date deser - dannof t'eerste jaer vallen ende verschynen zal den xde lauwe 1643 ende zoo voorts van jaere te jare - etca - te lossen teenen payemente etca -

verbindende daerinne een partye van vier ghemeten zaeiland inden Haghebaerthouck deser jurisdictie ghenaemt **de Capellebilcke** –
streckende metten oosthede de Meessenstraete - zuudt de Casseldreve - west de kynderen Jaques van Renynghe ende van noorden d'aeldynghen Jan Wyts -
voor desen belast met xij pond parisis sjaers tot proffyte van Maillaert vande Goesteene de jonghe - voorts zuuver ende onbelast - met innynghe ner costume
Actum present d'heer Jaques Baert - burghmeester vande commune - meester Pieter Makeblyde - Jaques Rougiré vervanghende Jaques van Landghem ende Nicolais Cambray - schepenen den xde january 1642

11 januari 1642 – Jan de Mey neemt een lening op bij de moeder van het gasthuis - SAP 398
- Folio 263

Jan de Mey comparerende in persone metghaders **Wullemyne Wyckaert** zyne huusvrauwe -
kennen wel ende deuchdelick vercocht t'hebben ten profyte **vande moeder ende convente vanden gasthuuse** deser stede
ende ter acceptatie van **d'heer Jaques Proventier** -
een erfvelicke losrenye van drie ponden grooten vlaemsch by jaere - den penninck xvj -

voor de somme van xlvij pond grooten vlaemsch byde vercoopers t'haerlieden contentemente ontfaen -
 innegaende heden date deser - dannaof teerste jaer vallen ende verschynen zal den xj january 1643 - ende zoo voorts van jaere te jaere etca -
 te lossen t'eenen apyemente etca -
 verbyndende daerinne een behuust hofstedeken mette groene ende droghe catheilen daerop staende inden Helhouck deser jurisdictie -
 groot onderhalf ghemeten - preter xx roeden - ghebruuckt by Philippe Matton –
 streckende metten zuutende opde Casselstraete - de westzyde mette helft vande haghe emmers totten coender jeghens d'hofstede van Jan Fobert ende tlandt van de kercke vn Onze Lieve Vrouwe - t'noorthende de meersch vande zelve Fobert - d'oostzyde t'naervolghende ende t'landt van d'aeldynghen Mattheus Trystram -
 Item d'helft van twee ghemeten 1/2 xx roeden vervallen hofstede inden zelve houck – ghemene met d'aeldinghen Mattheus Trystram -
 met ghelycke deel inde groene ende droghe catheilen daerop staende –
 streckende metten zuuteynde opde Casselstraete - de westzyde t'voorgaende hofstedeken - t'noortende end oostzyde t'elst ende dreve vande voornoemde gasthuuse
 Item d'helft van zeven vierendeel zaeylandt in twee sticken ghemeene als vooren –
 streckende metten zuuteinde opde Casselstraete - de westzyde ende t'noortende de voornoemde drev ende landt vande gasthuuse - d'oostzyde de confiscatie van zyne Hde – voor desen zuuver ende onbelast - rmet innynge naer coustume
 Actum present d'heere Robert Proventier - burghmeester vande wet - Pieter Makeblyde - Nicolays Cambray - Jaques Steven ende Robert Bonte - schepenen
 den xj january 1642

13 januari 1642 – Verkoop van de brouwerij in de Leverstraat – Halmen – folio 228

Compareerden **Jaecques de Lantsheere djonghe**, zoo over hemzelven, als voocht van **Maillaert, Antheunis, Marie ende Cathelyne**
 Zyne onderjaerige broeders ende zuusters, gheprocreert by **Catheryne Bacquero**
 vuyt cracht van octroy by hem vercreghen vande weth deser stede by appostille op requeste in daeten xx november 1641, onderteckent Elleboode, alhier ghesien ende ghelesen –
 toedien **Jan de Lantsheere ende Jaacquemyne Huughelynck** zynne huusvrauwe,
Pieter de Lantsheere ende Mayken Bailiu, zynne huusvrauwe
 ende **Jan vande Walle ende Vincentia de Lantsheere**, zynne huusvrauwe,
 kynderen van **Jaecques de Lantsheere doude**,
 metgaders **Jan de Lantsheere filius Jan**, zoo om hem zelven, als inde qualiteyt van vooght van Jaeneken de Legher ende Christynken van Caeyzeele filia Jaecques – beede gheprocreert by **Cornelie de Lantsheere** ende oock als vooght van Jantien de weeze Jan Galloys,
 gheprocreert by **Perynken de Lantsheere** vuyt crachte van consten ende octroy verdreghen ende gheteckent als booven, metgaders als vooght van de weezen **Christiaen de**

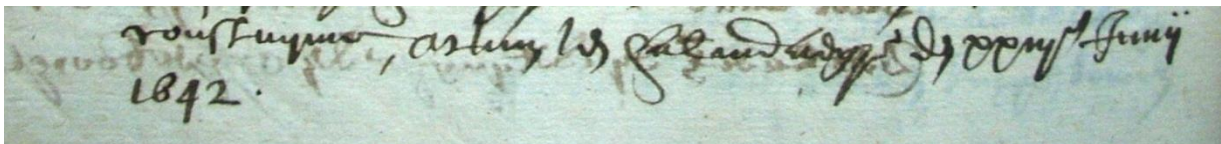
Lantsheere, gheprocreert by Peroonken de Zaegher, daerenboven **Cornelis de Lantsheere** ende Mayken zynne huusvrauwe, kynderen wylent Jan de d'oude, de welcke naer vercoopynghe ter haulche diversche publicatien ten dyen eynde ghedaen, onterfden hemlieden respectivelick ende erfden **Antheunis Mazeman**, alhier present ende accepteerende in eene erfve ligghende **ter oostzyde vande Leverstraete** deser stede – groot een lynne ofte daerontrent, paelende van noorden aent huus ende erfve vande weduwe ende hoirs Frans Folcque ende van zuuden aen thuus ende erfve van dheer Jaecques vande Goesteene, metten huuze daerop staende, drye wynckels lanck, met eene inrydende poorte ende **brauwerie** metgaders het brauwallaem te wetene twee ketels, twee backen, kuppe, tonnen
folio 229
ende alle andere toebehoorten, appendentien ende dependentien zoo dye ghestaen ende gheleghen zyn, gheene ghezondert, nocht ghereserveert, Item de scheure, koestal, zwynstal ende meuren achter de zelve huuze met alle voordere aenghanghselen, moortel, naeghel ende caevelvast, zonder tselve alsvooren, handtslach terstont, omme te godspenninck xlvij schele te lyfcoope dry ponden grooten vlamsvh ende t'overtheire half en half, thoofcleede thien ponden grooten vlamsch – voor de dacheure vande clerck ende rouper, publciatien ende dierghelycke oncosten xcij pond – voor den hoogsten instelder xxiiij pond ende van principale coope de somme van drye hondert viermael twyntich zes ponden grooten vlamsch, ter deluctie van de hoochpennynghe in conformeteyt vande zelve vercoopynghe ter haulce te betaelen ghereet alle renten ende lasten daeruppe ghe-effecteert - payment zynde – onder andere belofte met sheerren renten - bedraeghende ix schele ij deniers parisis by jaere - blyfvende nietmin tvercochte ghoedt verpant ende verbonden tot anderstont de vercoopers de volle coopsomme zullen ghenieten ende te dyen effecte es dese erfvenisse - wettelick ende executoir ghewesen tot laste vande cooper nietjeghenstaende verjaerthede, coustuyme ofte usantie ter contrarie, dannof hy met desen verclaerst heeft te renunchieren Voorts t'recht van erfven ende onterfven scoopers laste ende alsoo tvercochte ghoedt voorghaendelick ghesaisiert es gheweest ten verzoucke van de heer Andries Rebault – es nietmin derfvenisse gheschiet zonder prejuditie van dyes, mits byde vercoopers gheconsenteert es, dat de cooper zal moghen betaelen tghonne daeranne clevende - in minderynghe vande coopsomme Verclaerende eyndelynghe den oppervooght tvoorseide ghoedt gheoppignoreert te zyne in deel tot verzekerthied vande weezepennynghe vande kynderen van de voornoemde Jaecques de Lantsheere d'oude, hemlieden vervallen byden overlyden van Peryn Jacossoone, overleden huusvrauwe van Jacob de Berghe, filius Gilles,
Actum ten halmdaeghe ut supra xiiijde january 1642

Jacob de Lantsheere filius Jan metgaders Jan vande Broucke, ende Tanneken de Lantsheere zyne huusvrauwe,

hebben hemlieden van ghelycken onterft, voor soo vele als hemlieden competeert inde voorschreven verochte partyen ende daerinne ghe-erft de voornoemde Mazeman alhier oock present ende accepterende voor de prys ende coditien inde zelve erfvenisse ghe-expresseert – actum ten halmdaeghe den iijde maerty 1642

Cathelyne filis Jan de Lantsheere thaer zelfs by competent elde, - zoo zy verclaersde – heeft haer van ghelycken onterft vande party inden tekst deser voor zoo vele als haer annegaet ende daerinne ghe-erft de voornoemde Mazeman alhier oock present ende accepteerende voor de prys ende conditien als vooren - actum ten halmdaeghe den xxij de marty 1642

Christyne van Hille filia Frans, huusvrauwe vande voornoemde Jan de Lantsheere filius Jan metgaders Caerle de Lantsheere ende Mayken filia Mahieu van Belle zynne huusvrauwe, hebben hemlieden van ghelycken onterft van haeren advenant ande voorseide vercochte partye ende daerinne ghe-erft de voornoemde Mazeman voor de prys ende conditien als vooren ende mits d'absentie vande zelve Mazeman omme d'erfvenisse t'accepteren es dye ghehanghen aende roede van justitie naer coustuyme Actum ten halmdaeghe den xxij de juny 1642

coustuyme, actum ten halmdaeghe den xxij de juny 1642.

De wedewe **Daniel Sabbe** haer vyndende ghedachvaert jehghens **Jaques Stenchem** als pachter vande stede assysen opde brandewynen - zeght voor myne heeren burghmeesters ende schepenen der stede van Poperynghe t'ignoreren van sheeschers quaeliteyt - Dies zy te meer redenen heeft overmidts dheescher niet en heeft doen publiceeren dat hy den vermelden pacht heeft angheslaghen ende oock topmeten statut twelcke observatie verstaethede niet verobligiert ofte verbyndt - Zonder dat de verweereghe midsdien verstaen van weten eenighe boete ofte verbeurte sheeschers proffyte thebben ghe-incurreert - ghemerckt dat d'heescher doen hy zyne qualiteit te kennen heeft ghegheven ghepresenteert heeft 't stederecht te betaelen - tzoo byzonder manifeste calumni niet en zoude durfven loochenen – daarmede zy schuldich is te ghestaene – midswelcken tendeert ten fyne dheescher verclaert zy niet ontfanghelick nochte ghecondemneert inde costen onder imploratie ende protestatie naer style

21 januari 1642 - Verklaring van de warrandeerdere van de hoppe – Renten

Compareerde in persone d'heer **Guille Pierins, Jan Baert, Maillart Vande Goesteene de jonghe, Nicolais Jacobssoone, Jan Deroode, Jan Proventier ende Nicolais Diedeman**, al lieden met eeren, - de vijf eerste zijn gheweest wethouders deser stede, de welcke ondervraeght ende gheexamineert zijn ten versoucke van heer **Robert Bonte**, onsen medegheselle in wette, - Gheseyt ende gheattesteert hebben voor de voor de gherechtige waerheyt (zoo sij doen by desen) dat zij t'samen zijn gheweest **warrandeerdere van de hoppe** deser stede 't sydert den maendt van november 1640 tot in de maendt van maerte 1641 - hanghende den zelven tijds, - nu den eenen nu den anderen, - somtijts twee ende meer 't samen ghewarrandeert hebbende ten veel ende verscheyden stonden ten versoucke als voorne een groote quantiteyt hoppe, ghepact in lynen balen, vanden ghewasse vanden jaere xvic veertich voornoemt, welke hoppe zij attesteren t'hebben ghevonden goedt ende oprecht leverbaer goedts, ende ten tyde van de zelve warrandise zoo gheconditioneert Dat den eenen coopman den anderen daarmede zoude contenteren, zonder deurende t'jaer dat zij attestanten in 't zelve officie van warrandeerdere ten voornoemde tijde gheweest, hebben oyts eenighe hoppe ghewarrandeert t'hebben die vitieus ofte onleverbaer zoude gheweest zijn, niet min d'attestanten t'ghetal vande voornoemde balen niet onthouden hebbende, nochte te weten waer de voornoemde hoppe ghesonden ofte vercocht is gheweest anders als dat den voorseyde Bonte hemlieden attestant verclaerts heeft dat hij de voornoemde hoppe vercocht ende ghesonden hadde voor de heer Alexiux Delaruelle, coopman tot Ryssel, Ende want den voornoemde Bonte hiervan versocht heeft dese letteren certificatioire, hebben burghmeesters ende schepenen deser stede van Poperynghe dese gheseschiert onder de mindere zeghel van zaken der voornoemde stede Actum present d'heer Maillart vande Goesteene d'oude ende meester Pieter Makeblyde schepenen

Desen xxide januari 1642

22 januari 1642 - Nicolays Tlam en Fransyne nemen een lening op bij Ghilein Diedeman - SAP 398 - Folio 263 erso

Nicolays Tlam en Fransyne zijn huusvrauwe nemen een lening op bij Ghilein Diedeman en stellen al borg hun huisen moutherie en de Ieperstraat

24 januari 1642 – Andries Marsillis huurt de tienden - SAP 398 - Folio 264

D'heer **Andries Marsillis** compareerde in persone – den welcken omme in deele te veldoene ten heesche t'zinen laste ghemaect by de eerweerde heeren administrateurs van Sinte Bertins – heeft verkent ende laten wysen - zoo hy doet by desen – den pachtbrief by hem ghenomen van diversche thienden – erfgronden ende heerlicke renten in **Veurnambacht** jehens **wylent sire Philippe Gillocq**¹ in zyn leven abt vande zelve abdye in daten vanden versekertheyt vande jaerlycksche prestatie lasten ende conditien behelst byde voorseide pachtbrief - wettelick ende executoir -

¹ Philippe Gillocq (1584-1638), 73e abbé de Saint-Bertin (de 1623 à 1638) :

heeft mede ghedaen compareren d'heer Jaques Schevele den welcken hem daervoren borghe ende principael verkent heeft - soo hy doet by desen -
op belofte ende verbande naer style –
certifierende de voorseide borghe te wesen goedt ende souffisant
Actum present d'heer Robert Proventier - burghmeester ende Joos Cheis schepene - xxiiij
january 1642

27 januari 1639 - Huwelijks voorwaarden - SAP 398 - Folio 264

Huwelijks voorwaarden tussen Pieter Huughe ende Cathelyne filia Nicolais T'Lam

1 februari 1642 – Jan van Bleus maalt op de Sint Elooisdag - Register der boeten - SAP 251

1ste februari 1642

Jan van Bleus verweerder jeghens **Jan Derrie**,

heescher, vande boete van vj pond parisis ter cause den verweerder ghemalen heeft opden Sint Loysdach lastleden wesende sondach gheduerende den goddelicken dienst vande vespers met kosten.

Den zelven verweerder contra Jan Vermeulen - heescher van de boete van vj pond parisis ter cause den verweerder ghereden heeft ende sacken ghehaelt heeft ten huuse van Corneel Beudaert sondaghe lastleden ghedeurende de goddelycken dienst vande vespers – met kosten

1 februari 1642 – Jan Petyt koopt bostailie in het Lamelinx Leen - SAP127B - Nummer 10 - Processen

Aen myne heeren burghmeesters ende schepenen der stede van Poperynghe

Supplierende vertyoont reverentelick meester **Jan Petyt** hoe hy ghecocht heeft jeghens **mynheere vande Douvie ende de douagiere** syne moeder -

seecker twee ghemeten bosch taillie - weesende deel van Lamelinx Leen - gheleghen onder de prochie van Proven alles inghevolghe vande bescheeden hier annex ende alhoewel hy de voornoemd boschtallie wel behoorde liberlick te moghen jouisseeren -

soo ist nochtans dat **Joris Questroy** - olielsagher - opde 28ste january der voorleden maent daer vuyt heeft gheweert eenighe vrechten houdt ende het selve vertransporteert op eene hofstede daer ontrent sonder tytel acte ofte consent vande suppliant - hem doende alsoo trouble in synen coop.

Oorsaecke hy gheraedigh heeft ghevonden hem te adresseren aen ulieden etc.

oodtmoedelick biddende gheliefve ghedient te wesen vande voornoemde Questroy te ordonneren te doen de reintergratie van hetzelve houdt uytterlick binnen derden daeghe midtsgaders hem te condemneren in alsulcke kosten - schaeden ende interesten als den suppliant daer door gheleden heeft ende noch staet te lyden -

te meer midts de suppliant de waerheyt vande premissen deser presenteert te affirmeren by eede

twelcke doende etc.

De weth ordonneert comparitie van partyen om ghehort te worden op de premissen deser persigierende hiertoe dach op woonsdaegh naestcommende ten thien uren voornoene behoudens tydelicke insinuatie –

Actum in camere j february 1642 - toorconde Philippe Raulé

Ghy Spotters die verwvaant van jeder een een weer trekt,
VVeet datmen achter rug met u noch tienmaal meer gekst,

V.

3 februari 1642 – De taillebossen van Jan Petyt – Lamelinx Leen - SAP 127B - nummer 10

Aen myne heeren burghmeesters ende schepenen der stede van Poperynghe
Syupplierende vertoont reverentelick meester **Jan Petyt** hoe hy ghecocht heeft jehens
Michiel vande Douvie ende douagiere syne moeder seecker twee ghemeten boschtaillie
wesende deel van Lamelinx Leen gheleghen onder de prochie van Proven –
alles inghevolghe vande bescheeden hier annex ende alhoewel hy de voornoemde boschtaillie
wel behoorde liberlick te moghen jouisseren -
soo ist nochtans dat **Joris Questroy** - olieslaegher - op de 28ste january der voorleden maent
daer vyt heeft gheweert eenighe vrechten houdt ende het selve vertransporteert op eene
hofstede daer ontrent sonder tytel - wete ofte consent vande suppliant - hem doende alzo
trouble in synen coop.

Oorsacke hy gheraedigh heeft ghevonden hem te addresseren aen ulieden vande wet -
oodtmoedelick biddende gheliefve ghedient te wesen vand voonoemde Quetstroy te
ordonneren te doen de reintegratie van het selve houdt - vuytterlick binnen derde daeghe
midtsghaders hem te condemneeren in alsulcke kosten - schaeden ende interesten als den
suppliant daer voor gheleden heeft - ende noch staet te lyden - te meer mits den suppliant de
waerheyt vande premysen deser presenteert te affirmeren by eede
twelcke doende etc.

3 februari 1642 - SAP 398 - Folio 265

Frans de Puudt en Cathelyne filia Mahieu de Turcq zyn huusvrauwe
nemen een lening op bij Jacob de Puudt

5 februari 1642 - SAP 398 - Folio 265 verso

Janneken Sbverynens - verklaart dat Gheileyn Quaghebeur - haar schoonbroeder - zich borg
heeft ghesteld voor een schuld die ze heeft bij Joos Pruis

6 februari 1642 – Jan de Lansheere is absent – SAP 127B – nummer 2

Actum den vj february 1642 – pesent t'colelge vande wet

Alsoo Jan de Lansheere niet en heeft ghecompareert hedent ten zeven uren met peerden ende
waghen om te helpen weghvoeren de bagaige vande Italianen daervoor hy van wetswege
vermaend was –

alle tweclke niet lydelyck en es sonder condigne punitie –

Soo ist dat burchmeesters ende schepenen den voornoemde Lansheere condemneeren in eene
boete van twaelf ponden –

d'een helft ten proffycyte vande heere ende dander helft ten proffycyte van de disch deser stede
met expres last dat den voornoemde Lansheere in toecommende tyden hem sal wachten van te
comitteren sulcke wederspanicheyt op peyne van arbitraire correctie

7 februari 1642 - SAP 398 - Folio 266 verso

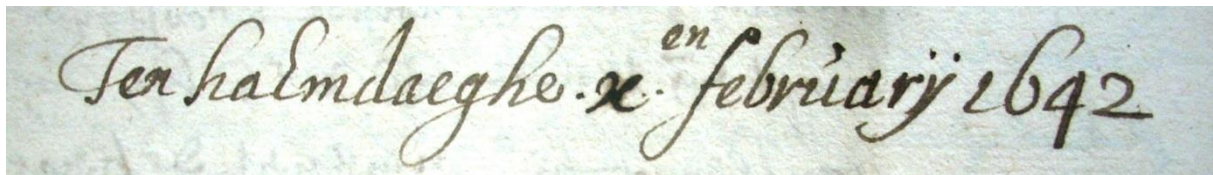
Pieter Metsu filius Clays en Peryncken filia Jan Chrsitiaen zyn huusvrauwe -
nemen een lening op bij de heer Rodolph vande Leeuwe

8 februari 1642 – Boeten – SAP 251

Jacques vande Goesteene verweerder contra den bailliu causa officij heescher vande boete
van xij pond parisis ter cause den verweerder ghevischt heeft inde schipvaert deser stede
contrarie de 't statuut tenderende voorts tot arbitraire correctie end verbeurte vande nette -
met costen

10 februari 1642 – Mayken Deroo verkoopt een erf naast het klooster van de paters – Halmen

Ten halmdaeghe x february 1642

Mayken DeRoo wedewe van **Andries de Vos**,
gheadsisteert met meester **Joos Cheys de jonghe** in desen haeren bystaenden man,
ontर्फde haer, ende erfde dheer **Robert Proventier**

Folio 236

Alhier present ende accepteerende in de helft van een half ghemet erfve gheleghen inde
Watoustraete deser stede onder ende achter de catheelen van **Nicolais Cambray**,

zynde de zelve erfve met hem ghemeene ende onverdeelt aboutteerende van oosten ende zuuden **tconvent van de eerweerder paters recollecten**, binnen deser stede, van westen de voornoemde Watoustraete, ende van noorden inde beke, omme te lyfcoope twee stopen wyn, thoofcleede een dobbel ducaet in sprecie, ende van principale coope de somme van neghen guldens yder roede, te betaelen deene helft ghereet ende de wederhelft binnen twee maenden daernaer, zynde den cooper ghehouden tzynen coste op te maecken de buuck van een vierstede ende thuus daer de vercoopighe presentelick woont ende alsoo tderde inde vercochte paertye es competeerende de weeze Clays de Roode –
Soo ist dat de vercoopighe, alhier ghe-exhibeert heeft consent ende octroy van de oppervooght ende ghecommitteerde ter weezerye der stede van Ipre int regaerd van de selve weeze, in daeten viij deser maendt onderteeckent J. Bastynck, ende ghezeghelt met eenen zeghel in groenen wasse, ten passeren deser ghesien ende ghelesen, -
zynde tvercochte goedt noch in pachte aen Pieter Gardier een termyn van elf jaeren voor xxxtich pond by jaere, de loopende jaerschaere scoopers proffycyte,
Trecht van ervfen ende onterfven scoopers laste
Actum ut supra

11 februari 1642 – Het altaar van de Rozekruizers ² in de Onze Lieve Vrouwekerk - SAP 398 - Renten

Compareerde in persone **Pieter Everaet filius Boudewyn** - jonckman – den welcke kende wel ende deuchdelyck vercocht te hebben ten proffye van **het heylich roosencruuse** binnen de kercke van Onse Lieve Vrouwe ter acetpatie van **meester Vande Zande ende Ghileyn Verclytte** -
een erfvelicke losrente van 18 pond parisic by jaere - den pennynck xvj – voor de somme van xxiiij pond grooten vlaemsch - innegaende heden date deser – danof tjste jaer vallen ende veschynen zal den xj february 1643 – ende zoo voorts van jaere te jaere etca -
op te legghen teenen payemente - verbyndende daerinne ter verzeckerheyde twee partyen van ontrent iij vierendeel landt - ghelegghen inden Hamhouck deser stede ende jurisdictie - streckende deerste partye - groot drye vierendeel viij roeden - zuudt ende noordt - de oostzyde tland daeldynghe Jan Laureyns
Item drye vierendeel x roeden inde voornoemde Hamhouck - streckende metten zuutende inde beke - noordt daeldyngghen Jaques Cauwera - west tnaervolghende
Item drye vierendeel 22 roeden streckende inde de voornoemde beeke - noordt de zelve aeldyngghen - west Willem de Sneper ... – voor dezen zuuver ende onbelast - inninghe naer coustume -
Actum present Proventyer ende Folcque - Bonte vervanghende Cambray ende Steven schepenen
xj february 1642

In de marge

Compareerden **Michiel Maes ende Ghileyn Verclytte** als aultaermeester van tzelve Roosencruus de welcke verclaersden dese rentebrief verbrandt te zyn in heurlieden huus in junio 1645 - byden grooten brandt – ende op hun verzoucke es mitsdien gheconsenteert huerlieden duplicata ghemaect te zyne

² <https://nl.wikipedia.org/wiki/Rozenkruisers>

Actum 4 juny 1653 - present t'college vande weth

12 februari 1642 – Boeten – SAP 251

Jan Hauwen verweerder contra Jan Vraembout heescher - omme vj pond parisis ter cause hy partryzen gheschoten heeft zondaghe lastleden – met costen

15 februari 1642 – Ommestelling – Resoluties – SAP 469

Ter verghaderynghe van sire **Mattheus Deslions** religeus van de abdie van Ste Bertins, ende ontfangher van hemlieden goederen onder dese jurisdictie vutten name van de heere, bailliu, burghmeesters, schepenen, raeden ende notable den xvde februari 1642
Gheraemt, gheresolveert ende goedt ghevonden te taxeren tot laste vande ghemeene insetenen deser stede ende jurisdictie zoo binnen als buuten t'port metgaders vande bedryfvers van de landen onder de zelve resorterende,

eene enckele ommestellynghe

omme mette portee van diere te betaelen dayden ordinaire ende extraordinare gheconsenteert an zijne majesteit ende andere costen ende lasten de stede opghecommen ende noch daghelicx incomberende de zelve te doene opden ouden ende ghecoustumeerden voet.

16 februari 1642 - Mayken Flameng weduwe van Anthonis Coebel neemt een lening op bij Maillaert dande Goesteene

18 februari 1642 - Frans van Beveren en Janneken nemen een lening op bij Joos Cheys

18 februari 1642 - Joos Pruis en Jossynken nemen een lening op bij Mary de Leu - de jonghe - verbindende een huus in de Gasthuisstraat -

19 februari 1642 - Proces tussen joffrauwe Joanne Vynck weduwe van Jan Bollart en weduwe van Jacob vander Fosse -

tegen joffrouw Leonore Pours weduwe van meester Jan vander Fosse

28 februari 1642 - Enqueste ivm Franchois VAN PRADELLES - Sap 127B nr45 - Transcriptie – Jacques Destailleur

Opden xxviiiien february 1642 enqueste ghehouden by heer Robert PROVENTIER Burghmeester ende Jaques VAN LANDEGHEM Schepene der stede van poperynghe ten verzoucke van Jonkheer Louys VAN PRADELLES

Niclays CAMBRAY oudt tweeveertich jaeren schepene deser stede, oorconde ghedaecht ghehoort ende gheexamineert, naer eedt ghedaen tuight ende verclaert goede kennesse te hebben vande persoon van Jonkheer Franchois VAN PRADELLES metten welcken den deposant diverschmael heeft gheweest ten huise van myn heere den pastoor van Crombeke alwaer den zelve Franchois woonde, die gheleden drie weken alhier ghecomen es ter herberghe vanden Wildeman, snachts daervutte ghegaen langhes de straeten, geclopt heeft op diversche borgers deuren, ghesonghen en sanderdaechs ghevanghen van soldaeten alhier legghende, presumerende dat het eene spie was, hem ghebaerende slecht, zoo den deposant heeft hooren zegghen, hebbende den deposant vorts den voorseiden Jonkheer Franchois gaen vinden ten huise vande sergeant maior omme hem te spreken, consoleren ende vraghen wat hem manquierde, anden welcke hy niet de minste andwoorde gaf, staende als simpel, jugierende den deposant dat hy met frenesie bevanghen was, voorder niet wetende, sluit zyne depositie die hy naer lecture heeft onderteckent
Nicolays CAMBRAY

in de marge: tauxe xx s

Christiaan BEHARELLE oudt drieendertich jaeren, herberghier woonende inden Wildeman binnen deser jurisdictie, oorconde ghedaecht ghehoort ende gheexamineert, naer eedt ghedaen attesteert ende verclaert voor de waerheyt dat gheleden drie weken tzynen huise heeft commen logieren tsavonts omtrent den thien uren, zeker persoon hier onbekendt, den welcken ten twee uren inden nacht is opghestaen ende vutghegaen, twelcken den deposant hoorende es hem ghevolght ende commende voor de deure heeft hem ghevonden met zynen hoedt in zynen aerm ende ooc zyne coussen, zonder schoen ende mantel, anden welcken den deposant vraeghde waer hy ghynck, waer op hy andwoorde te gaene naer stavele, ende es zoo vort gegaen, zynghende achter straeten, ende cloppende op diversche deuren, sanderdaechs wederomme keerende wiert ghevanghen van soldaeten menende dat het een spie was, hem simpel ghebaerende ende gheleit ten huise vande sergeant maior, alwaer hy twee daghen gheweest heeft, ende naerdien men zekerlyck wiste dat hy cranckzinnich was, wiert vutghelaeten ende ghync ten huise vande deposant aldaer noch twee nachten slapende, wiert gheleit byden pastor van Crombeke (met wien hy ghewoont hadde) naer belle, platse zynder gheborste, hebbende den deposant verstaen dat hy ghenaeamt was Jonkheer Franchois VAN PRADELLES, jugieren den zelve slecht te wesen door de teecken die hy dede, voorder niet te weten, sluit zyne depositie die die hy naer lecture heeft onderteekent
Cryestyaen BYERYELLE

in de marge: tauxe xvi s

4 maart 1642 – De ouden en de nieuwen Wildeman – Halmen

A photograph of a handwritten Dutch document. The text is written in a cursive script and reads: "Ten Halmeaeghe xxxiii. martij 1642". There are some faint markings above the text, including "0" and "en."

Antheunis Winnebroodt, machtich by procuratie speciaele over meester **Gerard Robyn**, als vooght ende hem sterck maeckende over **Jan filius Jacques Bateman**, ghepasseert voor Jan Allein, notaris publicque residerende binnen de stede van Ipre, ter presentie van sieur Jaecques Persyn ende Pieter de La Baere, ghetuughen den xvde deser maendt onderteekenct J. Allein, metgaders publicatie alhier ghesien ende ghelesen Ontर्फde zynne voorseide mandant inde zelve qualiteyt ende erfde **Jan van Renynghe filius Caerle**, alhier present ende accepteerende zoo tzyn proffycyte als van **Mahieu van Renynghe** zynne broeder –
in seker huys ende erfve **ghenaempt de nieuwen Wildeman**, staende ende liggheende ter oostzyde vande groote marckt der selve stede –
aboutterende van zuyden de ouden Wildeman
ende van noorden d'heer Jacques Baert
Met sulcke vryheden ende onvryheden als voor desen tyden, metghaders de stallynghe daermeede ghaende
Ende vorots alle tgonne daerupp ende inne wesende, ghereserveert alleenelcik de coutsen aldaer staende, blyfvende svercoopers proffycyte

Wesende tvoorseide huys ende erfve zuuver ende onbelast omme te godtspennynck xxiiij
schele, hoofcleede xxvj pond

Lyfcoop ter discretie ende van princiaelen coope de somem van elf hondert guldens – die de
nvercooper byde selve procuratie kende ontfaen thebben – passerende aldaer aende cooper
absolute quitantie – handt daer an te slaene van stonden aen,

Trecht van erven ende onterfven ende tghonna dannof voorder dependeert scoopers laste

Actum ut supra

15 maart 1642 – De commysen van tlet van Brugghe - SAP 127A - nummer 1 - + SAP 127B
– nummer 12

Extract van proceduren vut t'rolle van boeten onderhoueen voor burghmeesteers ende
schepenen der stede van Poperynghe
waerinne onder andere staet tnaervolghende op den xvjste 9bre 1641

Jan de Noeunewet verweerder contra den bailliu causa officij - heescher vande boete van
xxiiij pond parisis ter cause den verweerder in faulte ghebleven is borghe te stellen voor den
pacht vande maelderie binnen deser stede
ende jurisdictie byden verweerder annegheslaghen jeghensde commysen van tlet van Brugghe
-
innegaende jste november 1641 ende expirierende laetsten april 1642 -

binnen den tyde ghelimateert byde lyste vande verpachtynghe met costen

Ghedachvaert by convocatie ende placet van t'magistraet der stede van Ipre byde messagier van aldaer op heden xvjde 9bre 1641
ijde deffault ter O inthimatie

...

de wet condemneert den verweerder in
tgheheeschte volghende dordonnantie byde heescher ghesteldt contra de vier leden slands van Vlaenderen
up het faict van verpachtynghe ghemaect metghaders inde costen van desen vervolghe -
xvde maerte 1642

17 maart 1642 - Mahieu Huughe & Ghisleine filia Jan de Bergh – zyn huusvrauwe nemen een lening op bij Christiaen Beuten - borg vyf vierendeel zayland inde Wipperhouck
--

20 maart 1642 – Aanstelling officieren subalterne – SAP 436 – Folio 69 verso

Officieren subalterne der stede van Poperynghe vernieut byd Sire Mattheus Deslions –
religieus vande abdie van Ste Bertins ende ontfanger van hemlieden goedinghen onder dese
juridsdictie daertoe by de eerweerde heere prelaet van Ste Bertins – heere deser stede
gheauthoriseert – metghaders burghmeesters ende schepenen der voornoemde stede opden xx
maerte 1642

Oppervoocht van weezen – D'heer Robert Provntier Burghemeester.vande Wet.

Kerckmeesters van Sinte Bertins:

Dheer Jaques Proventier – Gillis pierins – Jan de Vos – Jacques Folcke filius Frans
– Robert Bonte - cnape - Jacques de Naghelare obyt -

Kerckmeesters van O.L. Vrouwe :

D'heer Pieter vande Peereboome – Jacques Floor – Jacob vande Zande – Andries Lebbe -
Cnape – Gillis Baervoet

Kerckmeesters van Sint Jans

D'heer Guillaume Floor – Jacques vande Wynkceler – Pieter Petyt – Jaques Calliau –
– Cnape – *niet ingevuld*

Dischmeesters generael vande drye prochie kercken

D'heer Guillaume Pierins – Augustyn Jacobssone – Clais Vermaerle – Mahieu Cailliau -
cnape Jan Lannoy

Ter assistentie van Ste Bertins – Caerle van Caester

Ter assistentie van O.L. Vrouwe : Frans Oudoore – Jan Verclytte

Ter assistentie van Sint Jans: Jan van Daele – Ghilein Freingy

Ter assistentie totte paters recollecten: Anthonis de Witte – Clais Verhaghe – Andries Portier

Gasthuusmeesters : D'heer Jacques Schevele – Clais Diedeman - Jacques Folcke – Cnape
Matthys Brock

Voochden vande Magdeleene Cappelé – Henri Heneman – Jacob van Dame filius Jans –
Christiaen Floor - Cnape: *niet ingevuld*

Gouverneuren van de aultaere van onse lieve vrouwe van Sint Bertins:

Niclais J acobssone – Jaques vande Goesteene – Frans Pierins d'jonghe

In Onse Lieve Vrouwe kercke : Michiel vande Zande d'jonghe – Antheunis van
Zegherscappel – Ghileien Verclytte filius Ghileins
In de Sint Jans kercke : Anthonis Winnebroot - Jaecques Le Roy – Michiel vande Zande
d'oude
Gouverneuren vande aultaer van t'heilich sacrament : Jan Dewynter – Guçillaume Trystram

Besorghers van de goede weggen inde prochie van Sinte Bertins: Clais Moreel – Pieter
Gallois
Inde prochie van Onse Lieve Vrouwe : Andries Masselis – d'oude – Clais ddee Bert
Inde prochie van Sint Jan : Aernoudt Morillon – Andries vander Moote - cnape : Jaecques
Poissant

Warandeerdere van de biere ende broode met datter ancleef ende sonderlynghe met laste van
te doen gaugieren de coorne ende haver mate
D'heer Jacques Wyts - d'heer Frans Pierins – Niclais Beke – Jan vande Goesteene – Pieter
Keerne – Robert vande Goesteene – Clais de Vos – Cnape Pieter Rouvroy

Folio 71

Omme loopers - voorzitters, ghebieders vande wacht ende bestelders vande maerct : Pieter
Rouvroy – Jan Boullenois
Warrandeerdere vande smalle lyste ende perse ende rauwe perse met datter ancleeft :
Pieer de Dammere - Frans van Beveren – Jan Zanneken – Gillis Baervoet – Clais Buuck – Jan
vnde Bochoutte – Caerle Ulrelyck – Mihciel van Thuune djonghe – Jan de Bakere
– cnape Laurens Waeterleet

Warrandeerdere vande opper loyen - recke - volders - persse ende varwe :
Pieter van Renynghe – Jan Maerten – Christiaen Liebaert – Caerle Roens – Mihciel vande
Zande djonghe- Pieter Vermeersch – Pieter de Dammere djonghe – Andries de Meire –
Christiaen Zanneken – Jaques Valleboudt – Frans Bardoul – Jacob vande Thune - cnape Jan
Boullenois

Warrandeerder vande sayen :
Clais Beke – Pieter de Dammere d'oude – Jan Verclytte – Chrisiten de Hoverer – Ghilein
Verclytte – Mihciel van Thune d'jonghe – Augustyn Liebaert filius Augustyn – Cnape –
Vincent vande Bochoutte

Gouverneuren vande vullambachte:
Jacob Wanten – Pieter Verhaghe – Adriaen Verpouckes – cnape Michiel Mamiie

Gouverneuren van de weefambachte
Deheer Jacques Baert - Pieter van Damme filius Jans Christiaen Beuten – Jan Buuck –
Christiaen Maes– cnape – Antheunis Cathoire

Ickers van stopen ende kannen metghaders pinten bier ende wyn maete inde herberghen : Jan
van Renynghe filius Jaecques – Antheunis de Witte

Gouverneuren vande scheerambachte: Christiaen Liebaert - Jacob Maerten – Jacob vande
Zande - cnape – Jan Mazeman

Warrandeerdere vande vlaecke : Jan Loois – Jcob Maerten – Christiaen Zanneken doude –
Ghilein Freingy – Jaques Steven djonghe - cnape Vincent vande Bochoutte

Folio 72

Warrandeerdere vande verkens: Maillaert Liebaert – Frans Hellebus – Joos de Voklder -
Maillaert Liebaert

Meter van de bayen ende sayen: Jacob Maerten

Warrandeerdere van de ghezoden ende ghebraden: Maillaert vande Goesteen d'jonghe – Frans
Bollaert – Jaques Maezeman – Pieter Gardier – Mahieu van Renynghe – Pieter van de
Marassche – Frans van Damme filius Augustyn – cnape – Pieter Rouvroy

Warrandeerdere van de ledere :

Jan Roubvroy – Andries Portier – Clais van Renynghe – Rogier Styls – Isaac Behaerelle -
cnape – Jacques de Naghelaere, obyt

Warrandeerdere van de hoppe:

Dheer Jaques Schevele – Henri Heneman – Jan van Renynghe filius Caerle – Jan Proventier –
Piter van Renynghe – Jacques Floor – Niclais Jacobssone - cnape : Michiel Manie
Met last van alle hoppe te warranderen ter schale ten misnten twee in ghetaele

Officieren van de ackerschade:

Jan Baervoet filius Bavo - Oosthouck
Frans Baervoet - Eduaerthouck
Christiaen Lauwyck - Haeghebaerthouck
Chrstitaern Visaeige - Lyssenthouck
Christiaen Venoot - Wipperhouck
Mahieu Rousseau - Helelhouck
Jan Quaghebeur - Schoudemonthouck
Maerten de Waghemaker - Hipshouck
Pieter de Keyser - Eeckhouck
Philips van Provyn - Hamhouck
Jaques Lhermytte - Peselhouck

Cnape hebbende beslach binnen ende buuten: Jacques Bruneel filius Jacques – Jacques
Poissant – Pieter du Puis – Pieter Provoost

Brantmeesters ende warrandeerdere van de brycken

D'heer Guillaume Pierins – Frans Scherrier – jaques Melis – Jacques Leroy – Robert de
Rycke – Jan de oode – Clais Jacobssone – Joris van Thune – Antheunis du Bureau - cnape
Guillaume Lucas

Clauweerdere van de houtte : Jan de Puudt – Joos de Byker djonghe – Pieter de Raet – Frans
Rovaen – Matthys Brock

Folio 73

Hoppesackers: Gillis van Calis – Andries Fontenay – Pauwels de Corte – Mahieu Rovaen –
Daniel van Cayzeele – Jan de Puudt – Corneel de Schermer – Jan Keerssebilck djonghe –
Mahieu Versoo – Guillaume Lucas – Jan Keerssebilck d'oude – Jan Hauwen Frans Rovaen –
Clais Qugnon – Joos Keerseblick – Joos de Byser Joos van Cayzeele – Mahieu vande hille –
Jan de Schildt – Gillis Sauve – Mttheus Roens – Jan van Broucke

Met last van allen derden zondagh vande ment ende tsaterdaechs te vooren de groote clocke te
luuden inde kercke van Ste. Bertins

Gaugierders vande tonnen en vatkens : Gillis Waghers – Chrsitaien de Witte – jan Du Pont
Icker van Botercuppen – Antheunis de Witte

Bierwerckers vande halve tonnen en de vatkens : Pieter Herman alias Mansvelt – Clais
Kignon – Jan Keersseblock d'oude – Pauwels de Corte – Daniel van Cayzeele – Guillaume
Lucas –

Met last vande clocke te luuden ende ten brand te comen ende alle debvoir te doene naer
coustume

Dienaers vande heere

Pieter de Clercq – Jan Vraemboudt – Philippe Fauvarrque – Louys Petyt Beruin – Jan Derré –
Jan Vermeulen

Blyfvende nietmin in vigeure alle ordonnancien statuten ende cueren voorgaendelick tot
directie ende onderhoudt vande voorgelesen officieren by de wet ende raeden daerop
ghemaect.

Vermaeck van weerden ende weerdinnen metghaders alle andere hemlieden gheneerende met
bier te tappen ende venten binnen dese stede ende jurisdictie met het collegie vande wet
ghedaen nopende de rechten deser stede competerende opde bieren – groote ende cleine –
voor den tyt van een half jaer innegaende prima may 1642 ende expererende ultima 8bris
daernaer opde conditien hiervooren in ander vermaecken verhaelt – boven dat de zelve
weerden – weerdinnen ende tappers ghehouden werden alle twee maenden te betaelen de
quote an hemlieden vermaect ende te stellen borghe voor de zelve ten contentemente van de
tresorie

Jan Baptsit vander Kynderen voro de somme van – ijc pond parisis

Borghe Pieter Babelaere – vde mey 1642

Christiaen Behaerelle voor – jc ij pond parisis

Anthoine du Brueau – jc xxxij pond parsiis

Pieter de Worm – xlvij pond parisis – borghe Jan vande Goesteene filius Jans – vde mey
1642

Simone Cliquet heeft vermaect voor jc ij pond parisis

Via Niclais van Pradelles voor – jc l pnd parsiis

Mathieu Bakers – xxxvj pnd parisis

Frans de Quidt voor iiijxxxvj pond parisis

Jacques van Cayzeele – iiijxx iiij pond parisis

Jan Vraemboudt – lxxvj pond parisis

Christophle Mahieu – lxxij pond parisis - Borghe Jacques Melis

Clais Pieren – weert vnde Groot Eecke – lx pond prsiis – borghe Lauwers vande Lynde

Via Jespaer Pyc – lx pond parisis

Ghilein van Damme – lxxij podn parsiis

Bertolomeus Liebaert – iiijxx iiij pond parisis

Folio 74

Jan de Landtsheere heeft veaamect voor liij pond parisis

Frans Wydoot – jc L pnd parisis

Jan de Langhe voor – jc l pnd parisis

Jan de Zwarte – lxxij pond parisis

Via Frans van damme heeft vernmaect op codnitie dat zy van tvoroelden saisonne gheen
quytschelt zal moghen preteneren voor lx podn parisis

Via Frans Kydts heeft vermaect voor xlvij pond parisis

Andries van Damme heeft vermaect voor lx pond parssiis

Corneel V_Blieck – xlvijij pond parsiis

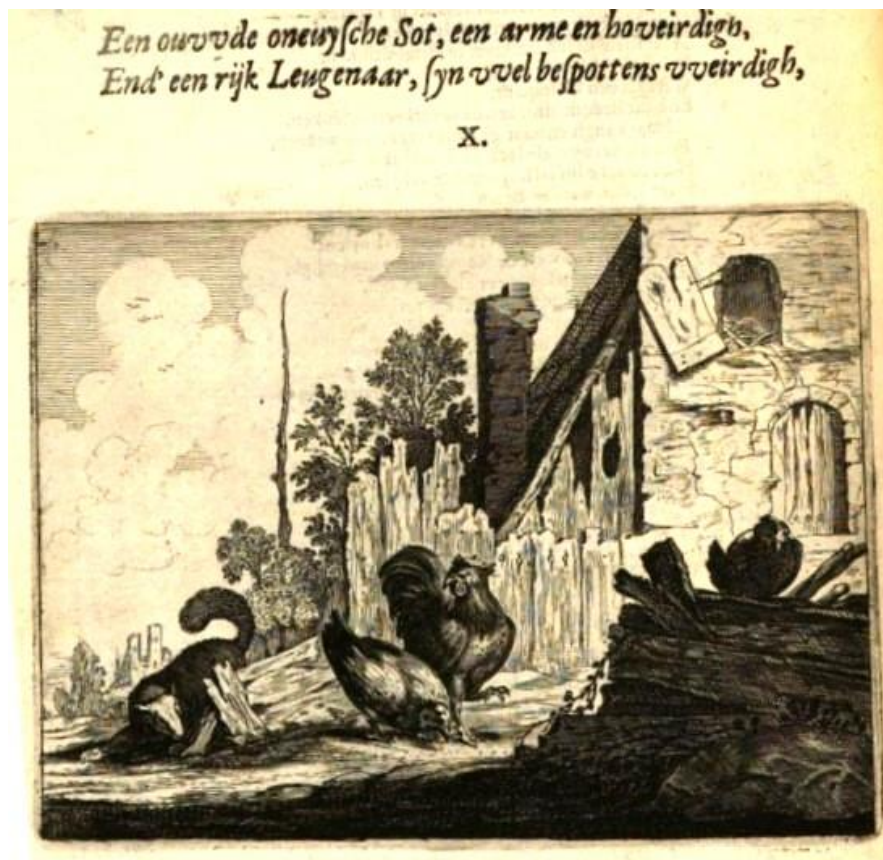
Christiaan Floor heeft ghepacht jehens burchmeesters ende schepenen zeker erfve de stede toebehoorende liggende ter zyde van Ste Bertins vivere steckende totte Noordtstraete – groot xix roeden ende breet ter straete drie vierden roedt – eenen termyn van derthien jaeren innegaende 1642 voor de somme van zes ponden parisijs tsjaers – actum xde 8bris 1642

D'heer Guillaume Pierins heeft ghepacht jehens burchmeesters ende schepenen het stratjen langhes den Inghelbilck lopende naer de gasthuusstraete van achter de poorte van Niclais Beke – over de beke eenen termyn van neghen jaeren inneghegaen baefmisse 1642 – voro twaelf schelel parisijs by jaere – actum ixden 8bris 1642

Antheunis Mazeman heeft ghepacht jehens de wet den vyver van Sint Jans eenen termyn van neghen jaeren inneghegaen baefmisse 1642 – voor v pond xiiij schele tjsaers – midts conditie dat de verpachters zullen vermoghen daerinne te visschen esn tsjaers themleiden gheleifte – actum in camer xiiij den 8bris 1642

Jan Maerten filius Jans heeft ghepacht den Hondtsgracht voor ghelycken termyn ope voroscrheven conditie voor zessentwyntich schelle parisijs tsjaers – actum ter halce eodem

Jan Roens filius Vincent heeft ghepacht inde wtcamer ter haulce naer divesche proclamatiën den Zwylandtweddyck voro eenen termyn ende opde voorseide conditie inneghegaen alsovooren midts betaelende jaerlicx veertich schelel parisijs – actum eodem

21 maart 1642 – Ruzie omwille van een peerdebeeste - Baljuw contra Laurens Vanderlynde - SAP 127b nr7 – Transcriptie Jacques Destailleur

Opden xxien maerte 1642 oorcondschap ordinaire ghehouden by dheer Mailliaert VANDE GOESTEENE d'oude Schepene der stede van poperynghe op den intendit overgheleit byden bailliu causa officii heeschere jeghens Laurens VANDER LYNDE verweerdere

Jonas DU BOIS oudt t'sestich jaeren ofte daeromtrent, dienaere vande heerlichhede vande Zwynlande, woonende binnen de prochie van Crombeke, oorconde ghedacht ghehoort ende gheexamineert, naer eedt ghedaen tuight ende deposeert warachtich tezyne dat hyopden xxviiien septembris latstleden, wesende vrydach zynde ter herberghe van St Joris binnen deser stede in tgeselschap van Hendric POLLIN den verweerdere ende andere, zyn tsamen voor de deure ghegaen alwaer stontd peert vande zoone van Jonkheer Jan SYMOENS, twelcke den verweerdere van intentie was te coopen ende tzelve wel beziende, zeide dat het een caroigne³ was ende niet te doghenXXX slachtende zynen meester, twelcken den voorseiden POLLIN hoorende, vraechde wat den verweerdere wiste te zegghen vande meester, hem verweerdere ghevende eenen vust dat hy van achter omme viel, opghestaen zynde nam eene pycke staende inden ganck vande voorseide herberghe ende daarmede stekende naer den voorseiden POLLIN, heeft hem gerocht ende ghequetst in zynen kin tot opene wonde ende loopende bloede, twelcke den deposant wel ghesien heeft, midts hy terwyle tzelve gheschiede den voorseiden POLLIN hielt ende debvoir dede omme te steken op tvaulken, hebbende de deposant vorts ghehaelt meester Philips Winnebroodt chirurgien, die de voorseide wonde in presentie van diversche vermaect heeft, voorder niet wetende sluit zyne depositie die hy naer lecture heeft onderteekent

by laste van Jonas DU BOIS

in de marge: tauxe xviii s

Guillaume LUCAS vattievoerder van zyne nerynghe, oudt vyfenveertich jaeren ofte daeromtrent, oorconde ghedaecht ghehoort ende gheexamineert, naer eedt ghedaen tuight ende deposeert warachtich te zyne ende goede memorie te hebben dat gheleden omtrent vyf maenden wesende vrydach, was zittende opde groote steenen brigghe neffens St Jooris zynde voor de zelve herberghe, ghecommen Laurens VANDER LYNDE, beziende zeker peert toebehoorende Jonkheer Jan SIMOENS, ende tzelve misprysende, zach den deposant dat Hendric POLLIN anden verweerdere ghaf eenen vust dar hy van achter omme viel, opghestaen zynde, nam een picxken staende inden ganck vande voorseide herberghestack daarmede naer den voorseiden POLLIN, hem quetsende an zynen kin tot opene wonde ende loopende bloede, ghevende voor redenen van wetenschap dat hy tgheruchte hoorende, daerby ghegaen es ende tvoorschreven ghesien heeft, voorder niet wetende sluit

by laste van Guillaume LUCAS

in de marge: tauxe xvii s

Opden 29en maerte present GOESTEENE

Jaques STEVEN doude Schepene deser stede, oudt lviii jaeren oorconde ghedaecht ghehoort ende gheexamineert, naer eedt ghedaen, tuight ende deposeert warachtich te zyne dat hy

gheleden omtrent een half jaer wesende vrydach achter de noene, zittende op een bancxken voor zyne deure, ghesien heeft dat Hendric POLLIN den verweerdere gheslaghen heeft met zynen vust, dat hy van achter omme viel, niet wetende waeromme, nochte ghehoort hebbende eenighe hooghe woorden, den verweerdere opghestaen zynde es ghegaen binnen den ganck vande herberghe van St Joris, waervooren den voorseiden slach ghegeven hadde gheweest, hebbende den deposant vorts ghesien dat den voorseiden POLLIN zekeren tyt daernaer vertrocken es naar rousbrugghe, hebbende een plaester ende cleet an zyn anzichte zonder te weten of hy ghequetst was ofte niet, voorder niet wetende, sluit zyne depositie die hy naer lecture heeft onderteeckent

Jacques STEVEN

in de marge: tauxe xx s

Hendric POLLIN oudt xxxv jaeren ofte daerontrent woonende tot rousbrugghe inde prochienvan haerynhr, oorconde ghedaecht ghehoort ende gheexamineert, naer eedt ghedaen tuight ende deposeert warachtich te zynedat hy in tlatste vande maent van septembre latstleden wesende vrydach, vutten name van Jonckheer Jan SIMOENS eeft commen nemen slach vande graenen, metten zoone vande zelve SIMOENS, wesende te herberghe van St Jooris binnen deser stede, ghereet omme te vertrecken, tpeert vande voornoemden SIMOENS zoone voor de deure ghebrocht zynde, es daerby ghecommen den verweerdere, twelcke den deposant ziende, es ooc daerby ghegaen, aende welckeden verweerdere vraechde of tzelve peert te coopen was, waeropden deposant andwoorde dat jae behoudens het redelycke prys zoude moghen ghelden, ende naerdien hyt aende verweerdere te ghelde ghestelt hadde, zeide den verweerdere dat het zelve peert niet deugde slachtende zynen meester ende den deposant, twelcke hy deposant

in de marge: tauxe xxiiii s

22 maart 1642 – Ze maken van hun woord een eersgat - SAP 127 B - Nummer 25
--

Jan Moeraert filius Christiaen - oudt xxx jaeren ofte daerontrent –
brauwer van zyne style –
ghehoort ende ghevraecht byden bailliu deser stede van Poperynghe - officier weghe -
zecht ende verclaerst op eedt
dat hy ghisteren naer noene xvij deser maendt gheweest es ter herberghe van Jan de Langhe -
benedeffens Jacob Kiecken - zyne huusvrauwe - Jacques Steven - Jan ende Anthoine Mazeman
- meester Antheunis Winnebroodt ende andere
hebbende alsdanne verstaen vutten mondt vanden selven Kiecken - dat hy hem zeer
beclaeghe van dat die vande weth der zelve stede –
hem niet en hadden ontlast ten zelve daeghe vande soldaeten daermede dat hy ghelogiert was
ghemerckt dat Jan van Bleus alsdanne ontlast was ende niet den zelve Kiecken -
daeromme dat hy zeere ongerust was –
ende tempesteerde - zegghende dat die van de zelve weth maer kynderen en waeren ende dat
sy van huerlieden wordt heuren eersgat maeckten -
twelcke den deposant weet - overmits dat hy ten zelve herberghe by ende present zynde -
tzelve alsoo ghehoort ende verstaen heeft vutten eyghen mondt vande zelve Kiecken ende
zonder voorder te wetene ter materie –

sluyt zyne depsoitie die hy naer lecture heeft onderteeckent
desen xix february 1642 - ende was odnerteeckent Jan Moeraert met een marcq

*Jacques Steven doet een zelfde getuigenis
Den bailliu doet hierom een heesch*

*In het extraict van proceduren vuyt de rolle van de delicten vinden we ook de uitspraak:
De wet recht doende – ordonneert den verweerder te compareren alhier in de camer – godt
ende justitie verghevenesse te bidden ende verclaeren te renonceren de ghseeide injurien ende
tzelve hem hertelick leet te wesen –
hem voort condemneren inde boete van drie ponden grooten vlaemsch –
den helft ten proffycyte vane heere ende d'ander helft ten proffycyte van de disch deser stede –
met verbodt van meer dierghelicke injurien te proferern op voorder arbitraire correctie hem
ooc condemnerende inde costen ende myzen van justitie ter tauxatie
Actum 8ste 9bris 1642*

Chronyke van Vlaenderen ...: 621 tot ... 1725 ...
Door Nicolaus Despars

Door de nieuwe aanstelling der bestierders van de Spaensche Nederlanden sag men in de veldtheeren een geschil ontstaen, 't welk de vyanden hoopten te sullen dienen tot hun voordeel, en aen de Spaensche tot groot naedeel.

Want Cantelmo, dcie tot nog toe sijnen krijgsyver vromelijk had bethoont in verscheyde vorovallen, altijd over de vyand zegepraelende, weygerde het bevel over de troupen af te leggen, om het bewint over de saeken van staet aen te nemen en sig te moeten t'huys houden. Thomas van Savoyen en was niet min gestroot op het Hof van Spagnie, het welk hem als in geen aensien hadden gelaeten sonder hem te vereeren met eenige hooge ampten i ndese tijdsgeleghentheyd, de welcke hy nogtans oordeelde wel verdient te hebben door sijn bedreven daeden tegen de vyanden van Spagnie. Nogtans waeren de vyanden bedrogen in hun hope, en Francifse de Mellot thoonde haest dat den koning van Spagnie hem niet sonder redens met 't Oppergebied tegen de Fransche had bejengt. Hij was in 't jaer 1641 in de maendt van April reeds in't veld met 25000 mannen. En terwijl Richelieu den koning Lodewyk den XIII soo vert had misleydt, dat g'heel de Fransche krijgsmagt naer Rousillon was ghewent, alwaer hy selfs met den koning bestelde te gaen, heeft de Mello de stad Lents belegerd, en naer dry dagen veroverd. La Bassée koste hem meerder arbeyd en langdueriger belegering, maer den

afgesonden Graef de Guiche met een Fransch leger en kon hem niet beletten van ook dese plaets onder sijn magt te brengen.

Door beyde dese veroveringen waeren de Spaensche troupen seer gemoedigt en **de Mello** vond hun v room en weirdig genoeg om Guiche, die sig met 10 à 11000 mannen had begraven, uyt sijn legerplaets te slagen, voor dat Harcourt, die van Richelieu tot bedecking van de Provincien van Artois en Picardien met een tweede leger was afgesonden, by Guide konde komen.

3 april 1642 – Pieter Verzuudt pacht van Frans Tlam - SAP 398 - Folio 272 – Renten

Compareerde in persone **Pieter Versuudt** d'oude den welcken verkende vercocht te hebben en ende ten proffytte van meester **Frans Tlam** het groene coorne ende rugghe staende op omtrent zeven vierendeel zaylandt den voornoemde Tlam toebehoorende metghaders de lentevrucht die den voornoemde Verzuudt zal zayen op omtrent twee ghemeten en half landts – den voornoemde Tlam ooc toebehoorende – ende dit voor alsulcken prys ende somme als de zelve zullen horen bevonden worden ten ougste naerstcomende

Item de coppile groeyende nu van twee jaeren staende opden grondt vande voornoemde Tlam voor alsulcke somme als de zelve ghepresen zal worden by mannen - hemlieden des verstaende

ende dat in minderynghe van het gonne hy Verzuudt schuldich bevonden werdt te zyne van landtspacht ande zelve Tlam

Actum present Landeghem ende Cambray - schepenen
iij april 1642

7 april 1642 – De kousen van Philippe Delcourt – SAP 127B – nummer 4

Gheproduceert in jugemente opden 7° aprel 1642

Tichten omme de baillieu causa officye heescher jeghens Philippe Delcourt verweerder

Oft niet waerachtich en es dat den verweerder bevonden es gheweest met een pacxken ghebreyde coussen i nzynen voorbrouck ende of de zelve hem niet en zyn afghenomen gheweest byde dochter van de wedewe Willem de Rycke
Zeght gheborn te zyne van Bethune – 12 jaeren oudt - ende te wesen tambour van eene compaignie legghende te Ghendt ende de coussen over hem ghevonden hem ghegeven te hebben gheweest bye enen soldaet die de zelve ghestolen hadde

Of de verwerde de zelve coussen niet ghestoolen en hadde ten huuze van Jan Maerten –
vooren inden wynckel
Ontkendt

Of den verweerder op eenen vrydach – wesende marcktdach niet en es ghecommen op de zelve marckt ende aldaer inde craemen van Christiaen Maes ende vande dochter Matheus de Keyser van achtervuyt ghestoelen alle de naeghels van heurlieden craemclederen
Zecht maer eenen naghel vut ghetrocken te hebben – t'welck hem ghecommandeert was bye ene soldaet – poghende iet daerinne te nemen

Of de verweerder naerdien hy tzelve hedaen hadde – niet en heeft ghepooght ten verscheyden stonden vuytte zelve craemen zekke pacxken coussen te trecken ende mits tzelve te groot was ende tzelve niet en cosnte vuyt trecken ende oock dyes achterhaelt wiert – tzelve pacxken niet en heeft moeten aldaer donneren – al eist dat hy doverschen daertoe zyne vuytterste debvoiren ghedaen hadde

Burchmeester ende schepenen ordonneren den verwerder gheheeschelt te worden in secrete camer tweck ghedaen es by Pieter de Clercq – 7° aprel 1642 ende ghebannen

14 april 1642 - De pacht vande maalterij - SAP 127 B - nummer 23

Voor myne heeren burchmeesters ende schepenen der stede van Poperynghe

Advertissmeent omme en baillieu - causa officy - heescher jeghens **Jan de Moenhunt** –
verweerder -

d'heescher doet noteren dat den verweerder alhier opden **xiiij april 1642** annegheslaeghen heeft **den pacht vande maelderye** voor den tyt van een half jaer - inneghaende 1ste may 1642 ende expirerende ultima octobris daernaer opde conditien byde lyste van verpachtynghe gheexscribeert cotte A

De welcke onder ander zyn onthoudende - dat den verweerder ghehouden ende verobligeert was daervooren suffisant reseanten ende personelen zeeker te stellen in handen vande weth alhier binnen achte daeghen daernaer op de boete van xxiiij pond ende arbitraire correctie in conformiteyt van de lyste van de zelve verpachtynghe - cotte B

Nu es waer dat den verweerder dannof in faulte ghebleven zynde ende menende zyn onghelyck te verallieren - heeft opden xxviii der zelve maendt van april de zelve bortocht ghaen verkennen voor eenighe schepenen van Elverdynghe - wesende simpele lantslieden ende pachters van zeer cleyne ghestaethede - ende alsoo achte daeghen naer texpirieren vande fataelen byde voorseide lyste ghestatueert Hoewel ghenomen de zelve bortocht in tyden ghedaen hadde gheweest dat nochtans neen - zoude evenwel de zelve gheweest hebben nul ende van onweerde - overmits byde zelve lyste vande verpachtynghe expresselick ghespecifeert es dat dye moet wesen reserant ende ghepresteert in handen vande weth - daeronder den pacht sorteert - zonder dat dye mach ghestelt wesen met onbekende ende insolvente persoonen ende alhier niet justiciabel - mitsgaders oock in handen vande wethouders vande andere jurisdictie Twelcke alle edele wel wetende en hebben de zelve bortocht niet meer willen admitteren als de ghone ghepresteert voor den loopende saisoene - oock voor de zelve wethouders nemaer ghelast huerlieden greffier den verweerder te beschryven - soo hy ghedaen heeft Zynde nietmins te considereren dat de zelve wethouders byden zelve act verclaerst hebben niet te willen responsabel zyn eer anderstont excussie zoude wesen ghedaen vande verweerder ende zyne borghen - twelcke nochtans contragiert ande lyste vande zelve verpachtynghe - behelsende dat de certificanten alsoo wel executelick zyn als de principaale ende borgen - zonder te volghen dordre van de zelve excussie. Hoewel alsoo consietindo vel statutum fit stricti juris - moet oock strictelick ghevolcht ende gheobserveert wesen - zonder dat de weth alhier - onder correctie in alle ghevalle daarvan zoude vermoghen te dispensereren - naemelick in hemlieden prejuditie - int te ghaene van gheheeschte boete - de welcke dheescher ghevoordert es alsoo haest als den verweerder in faulte blyft binnen den ghelimeeden tyt de questieuse bortocht te presteeren als den pacht in dyen voughen annegheslaeghen hebbende ende mitsdien alsoo ghecontracteert - Oversulcx heeft de heescher den voornoemde verweerder alhier wel ende te rechte gheactionneert zonder dat hy kan ghestaen mette zelve bortocht onbehoorelick ghepresteert voor inopetente wethouders dye oock alhier niet en es gheaccepteert gheweest nochte en vermach gheaccepteert te zyne - in sheeschers regaerd vande zelve boete als trecht van dyer hem zynde gheacquierteert

Mitswelcken dheescher tendeert als ten instelle dat den verweerder in synen heesch zal wesen ghecondempneert met heesch van costen ende dat volghende de lyste vande zelve verpachtynghe daeroppe dheescher met redenen ende fondmant zyn intentie heeft ghefondeert - volghende welcken oock alhier ghevolcht zyn diversche vonnissen sverweerders laste in ghelycke materie ende behoude omme de waerheyt te zegghen - den verweerder aen dye hem jointivelick gheconformeert thebben - ghemerckt dat hy wel weet de gemeentelicke soo extra-ordinairelick te travaillieren - vervallen ende taxeren naer zyn thauxasie dat elcken by hem es claeghende - soo alle tzelve meer dan ghenouch bekend es

Cotte A

Verpachtynghe ghedaen vande nieuwe imposistien opde graenen commende ten oven ende verbacken zynde - betaelende xij schele opden ghenschen zack ende ander maeten naer advenante binnen de stede van Poperynghe by dheer Philips Spronckhols comys over tlet ende ressoort van Brugghe voor den tyt van zes maenden inneghaende 1ste may 1642 - ende exspirerende ultima 8bris daernaer danof d'eerste ende tweede keerssen ghebrandt waren den xiiiijde april 1642 ten 7 van 1/2 voor noene

Den voornoemde pacht is hoochst inghestelt by Corneel de Vos op jm l pond parisis - verhooght by Jan du Moenhunt op proffyt vande helft met iiij pond parisis - voorder niet verhooght ende aldaer ghebleven - acoordeert naer collatie ghedaen jehens d'originele lyste van verpachtinghe rustende ter comptoire der voorseide stede van Poperynghe my toorconde als grefier - F Elleboode

Cotte B

Extraict vutte ordonnantie ende conditien daerop van wegghen dheeren gheestelicke ende vier leden slandts van Vlaenderen verpacht wordt trecht vande maelderie van het graen commende ten oven omme ghebacken te worden - alwaer onder andere staet t'naervolghende artikelcel 16

De pachters zullen ghehouden zyn suffissanten - reseanten ende personelen zeker te stellen binnen acht daghen naer dat den pacht op hemlieden bleven is - in handen vande wet sonders daeronder den pacht ghelegghen es op peine van twaelf guldens ende arbitraire correctie

De borgtocht van Elverdinge

Wy Pauwels Louage - Pieter Jansseune - Jan Vermote ende Guilles Baert - schepene ende cuerheers vanden prochie ende heerlicheide van Elverdynghe -

Alle de ghonne die dese present letteren zullen zien ofte hooren lesen - salut doen te weten dat voor ons commen ende ghecompaeert is in persoone Jan de Munhuet te kennen ghevende dat hy annegheslegghen ende in pachte ghenomen hadde jehens dheer Philippes Sproncholf - commys vande molaige der stede van Poperynghe voor eenen halfven jaere inneghaende 1ste meye 1642 ende te expireren laetsten october int zelve jaer - trecht vande molaige der zelve stede van Poperynghe voor de somme van twe duust drieenvichtich ponden parisis -

ten welcke mede comparerende Maerten Assaut ende Adolf Decueninck in persone - beede inwoonenen poorters der stede van Ypre - de welcke hemlieden ghestelt ende gheconstitueert hebben zoo zy doen by desen - elck voor ander ende een voor al in solidum - borghe ende principael zonder emisie ofte excussie over den voornoemde Jan du Monhuet ter cause vande pacht ende voor de betaelynghe vande somme hierboven ghedeclareert - welke borghen ende principalen pachter ons schepenen ende cuerheers voornoemd ten vollen bekent zynde - hebben verslaert - zoo wy doen by desen - de selve te houden ende wesen over suffisant -

onder expresse conditie dat wy niet aensprackelick en wierden ten waere by insolventie vande zelve borghen - zulcx dat de zelve borghen ende principalen pachter -

zouden moeten gheheel ende al ontbloot wesen - voor andersstont de voornoemde certifianten zouden moghen toegehsproecen worden onder expresse belofte byden zelve Du Munhuet ten desen ghedaen van zyne voorseide borghen ende certifianten dieshalfven costeloos ende shadeoos te garranderen ende indempneeren - jehens elcken op tvevbant als naer style -

In kennesse der waerheyt hebben wy schepenen ende cuerheers voornoemd dese presente letteren ghedaen expedieren onder thantteekent vande greffier der prochie

desen xxviiij april xvjc tweeveertich

toorconde Luepe

14 februari 1643

De wet op alles ghelet condemneert den verweerder in de boete van xxiiij pond parisis ter cause den verweerder faute ghebleven is souffisante ende reseanten borghe te stellen vande pacht vande molaige by hem aengheslegghen vande half jaere gheexperieert ultima octobris

1642 alles achtervolgende van de liste van verpachtynghe met condemnatie inde kosten -
actum den 14de february 1643

17 april 1642 Jan van Neufville en Jacquemyne nemen een lening op bij de Sint Janskerk -
SAP 398 - Folio 272 verso + 273

Jan van Neufville ende Jacquemyne filia Jacob Barthier zyne huusvrauwe -
compareerden in persone -
kennen wel ende deughdelick vercocht thebben aen ende ten proffyte vande kercke van Sint
Jan binnen dese stede -
ter acceptatie van sieur **Pieter Petyt** - kerckmeester -
een erfvelicke losrente van drie ponden grooten vlamsch by jaere - den penninck xvj -
voor de somme van achtenveertich ponden grooten vlaemsch - byde vercoopers thaerlieden
contentemente ontfaen -
innegaende heden date deser -
dannof t'eerste jaer vallen ende verschynen zal den xvj april 1643 -
ende alzo voorts van jaere te jaere - eeuwelick ende erfvelick ghedeurende etca -
te lossen t'eenen payemente etca -
verbyndende daerinne boven haerlieden persoon ende goedynghe - presente ende
toecomemde -
specialick t'vierde van vier lynnem lxx roeden landts -

boomgaert met ghelycke deel vande groene ende droghe catheilen daerop staende -
 inde Haghebaerthouck deser jurisdictie –
 abboutterende de gheheele partye opde Meessenstraet - noorden Pauwels Bossaert - van
 oostende - zuuden de haghe afgaende - aen t'landt van Jan Laureins
 Item tijde van een ghemet xij roeden zaylandt - noordt oost van t'voorgaende -
 abboutterende van oosten Aernoudt Ryckewaert - zuuden d'hoirs Matheus Trystram - van
 westen t'Lapperstraetjen ende van noorden Jan de Hondt -
 Item ghelycke iijde van iij lynnē l roeden zaeylandt - abboutterende van westen t'
 voorgaende - noorden t'landt Jan Barthier - oost t'landt Pieter Zylof - zuudt tBeleetstraetjen -
 mette catheilen daerop staende
 Item t'ijde van vier lynnē iijxx xvj roeden zaeylady gheleghen alsvooren - metten noortende
 op t'voornoemde Beleetstraetjen - van oosten de elsen haghe mede gaende - t'landt vande
 hoirs Frans Hancx - t'zuuteynde t'landt d'aeldynghen Jaques van Renynghe ende de westzyde
 d'hoirs Jan Valcre -
 Item t'ijde van iij lynnē preter v roeden zaeylandt inden zelve houck - van oosten d'hoirs
 Nicolays van Houcke - zuuden de Robaersbeke - twesten Frans Vacke - t'noorden een
 straetjen –
 noch t'ijde van twee ghemeten lxxv roeden zaylandt inde Edewaerthouck -
 abboutterende metten westende t'landt Jan Baervoedt - causa uxoris - noorden d'hoirs Jan de
 Roo - oost t'landt Pieter Everaert - - zuudt t'landt Guillaume Viere -
 Item tijde van een ghemet xxv roeden inde Wipperhouck - wesende t'ijde van vier ghemeten
 een lynne iij roeden ter hofstede daer Chrsitiaen Venoot woondt - aboutterende van oosten
 opde Bethunestraete - van zuuden ghelyck een ghemet xxvj roeden toebehoorende Pieter
 Reynoudt - westen t'landt Christiaen Venoot ende van noorden ghelycke j ghemet xxv roeden
 compererende Andries De Roo -
 Item t'ijde vande twee lynnē liij roeden 1/2 lands wesende de zuutzyde van zes vierendeel
 vij roeden dannof de noorthelft compeertt Andries de Roo - ghenamt d'Allestick inde
 Lyssenthouck deser jurisdictie - aboutterende van oosten t'landt Gillis Visaige - zuudt
 t'zaeylandt Robert Maton cus uxoris - twesteinde een verloop ende van noorden den voorseide
 Roo -
 belovende de voornoemde vercoopers breeder hypotheque te verleenē ter contentemente
 vande toecommende kerckmeesters t'allen tyde dies versocht zynde -
 wesende de voorseide partyen voor desen zuver ende onbelast –
 met inninghe naer costume
 Actum present d'heeren Robert Proventier - burghmeester - Maillaert vande Goesteene ende
 Niclays Cambray -
 vervanghēde Jacques van Langeghem ende Jaques Roseré – schepenen
 den 17de april 1642

22 april 1642 – Gheleyn Diedeman koopt grond – Halmen

Ten halmdaeghe xxij en april 1641

Christiaen Sueleur ende Jaeneken Lyens – zyne huusvrauwe onterfden hemlieden ende
 erfden **Gheleyn Diedeman** doude, alhier present ende accepteerende in twee partykens

erfve ende hommelhof ghelegghen binnen deser stede, te wetene deerste opde noortzyde van de Yperstraete -

commende metten voorhoofde op de zelve straete ghemeene metten cooper, onder de catheilen ende huussynge van Jan Hubrecht, **metten hommelhove** daerachter medegaende, groot hemlieden advenant ontrent xj roeden ofte bet,

aboutterend de gheheele partye, van zuuden opde Yperstraete, - van oosten ende noortoosten langhest tkeeckenmartstraetjen ende van westen de heer Jaecques Proventier, ende Jan van Renynghe filius Jaecques,

noch in cheynse aende zelve Huvbrecht volghende tvuytwysen van zynen pachtbrief xij ofte xiiij jaeren, tot viij pond parisis tsjaers, over ghemlieden advenant, belast met byleven aen svercoopers vader

ende de tweede paertye es liggghende **opden couterwech** in een hommelhof ghenampt den **Fresenberch**, ghemeene metten zelve cooper, aboutteerende de ghehele partye, van oosten den couterwech

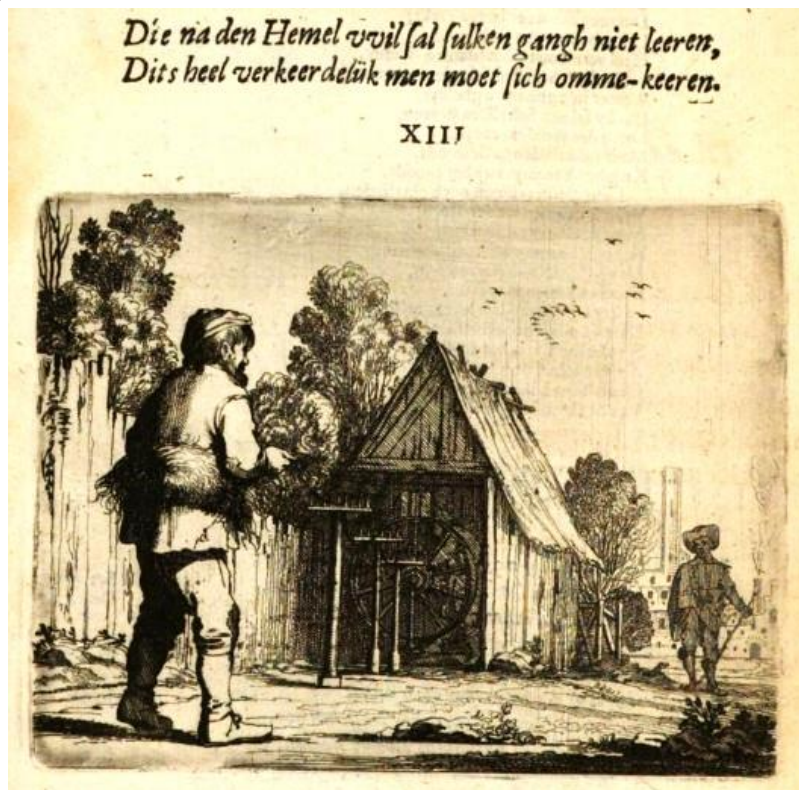
folio 213

Van zuuden daeldynghen Frans Hancx, van westen de vulle beke ende van noorden daeldynghen Boudewyn Bueten, groot hemlieden advenant ontrent iij xx xiiij roeden belast met byleven als vooren ende met sheeren renten als van ouden tyden,

Blyvende scoopers laste mits byde vercoopers dachterstellynghen te zuuveren tot daete deser, omme vij schele te godspenninck, voor lyfcoop vj pond – voor dhuusvrauwe vande vercooper eenen dobbelen ducaet in specie, thoofcleede ende van principaele coope vyf hondert ponden aprsiis, te betaelen ter erfachtigheyt de loopende jaaerscahere ten proffycyte van de cooper ende int cas dattter min – ofte meer lants bevonden waere by lantmaete, zullen elckanderen volghen to vyf ponden parisis de roede -

Beloovende de vercoopersden cooper zyne hoirs ende naercommers te indemneeren ende garndeeren vande vercochte partyen – jeghens eenen yghelycken - waeranne zy verbinden hemlieden persoons ende ghoedt

Actum ut supra

2 mei 1642 – Slaan en injuuriën - SAP 127 B - nummer 16

Voor myne heeren burchmeesters ende schepenen der stede van Poperynghe
Heesch omme den bailliu - causa officij - heescher jehghens **Frans Bollaert** - verweerder

Dheescher poseert voor waerachtich dat den verweerder opden ijde meye 1642 - wesende den
derden dach van de vryen jaermaerckt deser stede -
hem heeft vervoordert te ghaen ten huuze vande wedewe Gheleyn Diedeman - ende aldaer
haer ende Cathelyne hare dochter anne te zegghen diversche **enorme injurien**
Ende daermede niet tevreden te wesen heeft hem zoo verder vergheten als de zelve Cathelyne
t'agresseren in haer eyghen huus metghaders haer te slaenen met vusten ende anderssins op
haer hoofd ende anzichte –
inder voughen datter effusie van bloede ghevolcht es - naerdien den verweerder haer
ghetrocken hadde byden haere ende dat zy daerdeure griefvelick ghequetst es gheweest in
haer voorseide hoofd - pericliterende by haer leven
Dit alles nietjehghenstaende dat den verweerder ten vele verscheiden stonden van te vooren
diversche insolentien bedreven hadde ten huuze vande zelve wedewe ende aldaer de zelve
Cathelyne ghepoght te slaenen ende quetsen –
net hadde tzelve forcelick belet gheweest
Ende alsoo dusdanighe zaaken niet lydelick en zyn - zonder condigne correctie - te meer dat
elcken in zyn eyghen huus gehoorde vry te wesen van alderhande aggressien es dheescher
ghenootsaect gheweest sverweerders laste te dienen van desen heesch
Mitswelcken nemende conclusie - tendeert ten eynde dat den verweerder ter cause vande
voorseeide quetsure mette effusie van bloede opde vrye jaermaerckt deser voorseeide stede
ghecondempneert wordt inde boete van xxx pond metghaeters over d'aggressie in
voorschreven huus ende andere insolentien alsulcke boete - peyne ende amende naer
dexitentie van de zaeke toedien inde costen ende vervolghe ter tauxatie.

7 mei 1642 – Schipvaart – O. Fiers - SAP512 –

Voor myne heeren burghmeesters ende schepenen der stede van Poperynghe
Heesch ende calaingie omme de bailliu der zelve stede causa officij heescher jehghens **Jacob
Kiecken, verweerder**

dHeescher poseert voor waerachtich dat den verweerder hem heeft vervoordert opden vjde
meye 1642 waeter van de vaert deser stede af te maelen verre onder den naeghel al ist dat dit
hem ten vele verscheyden stonden strictelick gheinterdiceert es gheweest
Zulcx dat de schippers opcommende met heurlieden schepen daerdeure grootelick
gheinteresseert zynde,
dyes claechtich ghevallen zyn aende weth deser voorseeide stede,
mits dat de verweerder daarvan by hemlieden int vriendelick vermaendt zynde, niet en heeft
willen desisteren - *afzien van* - zegghende dat hy metten zelve naghel niet van doene en
hadde;
Waerdeure dheescher ghenootzaeckt es gheweest den verweerder ter cause voorseit te doen
dagvaerden tot twee stonden toe ende dienen van dezen heesch
Mits welcken nemende conclusie dheescher tendeert ten fyne
dat den verweerder ghecondempneert wordt ter cause voorschreven in alsulcke boete,
peyne ende amende als de weth naer diligentie van zake zal willen arbitrenen,

metghaeders in alle kosten, schaeden ende interesten, dye de voorseide schippers daerdeure ghedoocht ende ghesupporteert hebben ten zegghen van mannen hemlieden dys verstaende, met heesch van kosten ende ter tauxatie

Opden 7de mey 1642 extraordinaire

Jan de Keyser schipper, verclaert gedient gheweest te hebben ter waetermeulen ten huuse van Jacob Kiecken hem vraghende waeromme hy twaeter zoo neder was afmaelende als dat twaeter staet omtrent vier vindere onder den naghel ende dat hy Keyser met zyn schip niet en conxte gheraecken ter caeie ter cause vande ondiepte van twaeter, waerop den voorschreven Kiecken antwoorde dat hy daermede niet te doene hadde dat hy daeromme niet en moeste laeten te maelen ende dat hy eenen naghel binnen zyn meulen hadde waernaer hy hem hadde te reguleren ende niet naer den gonnen hier ter caie.

Gillis Jonckheere ende Jan Verbrugge, schippers verclaeren insghelycx twaeter te wesen vier vindere neerder als den naghel, protesterende, den voorseide Keyser van zyn verlet dat hy niet en can lossen.

Marne

relateert Jacob Kiecken ghezeght te hebben mnte te compereren op hedent ten neghen uren midts zyne non comparatie es gheordonneert andermael te compereren op donderdaghe eerstcommende ten 9 uren voor noene

Maillaert Marne relateert den verweerder ghedacht te hebben p hedent , ghedient van heesch par escirpt, welken den verweerder voorenghelesen zynde zeght dat als twaeter loopt over de speiedeure tzelve niet zo hoghe can comen als den naghel neffens de caie

Opden ix mey 1642 oorconschap ordinaire ghehouden by meester **Pieter Makeblyde** ende **Jaques van Landeghem** schepenen der stede van Poperynghe opden intendit overgheleit van wegghen den bailliu causa officij heescher jegghens **Pieter de Berch**, verweerder

Jacob Merlevede filius Gillis oudt xxvj jaeren ofte daeromtrent - oorconde ghedaecht ghehoort ende gheexamineert naer eed ghedaen - tuught ende deposeert voor de waerheit dat hy als cnape woonende met Pieter de Berch - verweerder in maerte latstleden werckende inde schuere zyner meester - commende naer de marct hem belast heeft te gaen hauwen ofte snyden een bondel wissen inde bosschen - zonder te zegghen in wiens busch dat hy gaen zoude - omtrent den avont den reghen opcommende ende blyfvende werken zonder wissen te gaen snyden - waeromme hy van sverweeders huusvrauue bekeven werdt - cause dat hy sanderdaechs snuchtens vrouch es ghegaen in het bosch van Ghuilein de Brune ende aldaer ghesneden een bondel wissen ende ter wyen hy besich was, es by hem ghecommen

Christiaen Platevoet - buschbewaerder -

die naerdien hy calagne ende beslach ghedaen hadde - heeft tzelve bondel afghenomen ende met hem ghedraeghen ende alsoo den depositant niet en durfde thuus keeren zonder wissen - vreezende van zynen meester ende vrouue bekeeven te zyne - heeft naer tvertreck vande voorseide Platevoet andermael begunnen hauwen in tzelve busch tot dat en zelve Platevoet gheruchte hoorende - andermael ghecommen es metten verweerder byden depositant die besich was met hauwen - als wanneer den verweerder gheroupen heeft - zegghende ande depositant dat hy vutten bosschen gaen zoude - zoo hy ghedaen heeft - ende de selve wissen ghestelt in twaghecot van zynen meester ende vorts ghesaemdelick gaende totten einde vande hoever werdt van zynen meester bekeven zegghende waeromme dat hy sdaechs te vooren de voorschreven wissen niet ghedraegen hadde - ende waert dat hy ghegaen hadde ter wyle dat het regghende - hem niemant bespronghen zoude hebben - oversulcx dat het eenen botte boggher ofte duvel was - ende dat hy de selve wissen neit secretelick ghesneden hadde - dat hy niet gheattrappert hadde gheweest - legghende sverweeders huusvrauue sdepositant laste dat hy den zelve Platevoet gheadverteert hadde ten einde hy tbeslach zoude commen doen - hebben den depositant vorts den verweerder hooren zegghen dat hy ande zelve Platevoet ghegeven heeft een achtendeel coorne ende broot - zoo hy ooc vande zelve Platevoet verstaen heeft dat het was omme dat hy zwyghen zoude ende tvoorschreven ande heescher niet te kennen gheven - twelcke occasie was dat sverweeders huusvrauue den depositant diverschelick bekeven heeft - voordere niet wetende - sluit zyne depositie die hy naer lecture heeft onderteekent
Jacop Merlevede

Christiaen Platevoet - oudt xxxvj jaren ofte daeromtrent - buschbewaerde van de voorgaende jaere - oorconde ghedaecht - ghehoort ende gheexamineert naer eed ghedaen - tuught ende verclaert warachtich t'zyne dat hy in maerte latstleden gaende naer de wercke ghevonden heeft **Jacob Merlevede** - cnape van Pieter de Berch in het bosch van Ghilein de Brune - hauwende een bondel wissen - twelcke den depositant afghenomen hebbende ende ghedraghen ten huuse van Michiel Winneau tbeslach ghedaen hebbende -

ende commende naer de stadt es den verweerder achter commen ghelopen - hem vraghende of hy niet zoude willen coneent gheven omme een bondel wissen te bossche te snyden ofte hauwen daeruppe den depositant zeide dat het hem niet toe en stondt cosent te gheven omme wissen laeten te hauwen -

dat den verweerde het wel dede zonder consent ofte dede doen by zynen cnappe ende in teecken van dies dat zynen cnappe was int busch van Ghilein de Brune besich met wissen te snyden nietjeghenstaende den depositant hem te vooren een bondel afghenomen hadde - waeropp den verweerder zeyde dat de groote dat niet en mochten weten - presenterende an de depositant een huusbacken broot -

twelcke hy weigerde tacepeteren nietmin zyn tselve ghegaen naer tvoorschrenve bosch ende ghevonden sverweerder cnappe hauwende wissen inde zelve bossche als wanneer hy verweerder zynen cnappe gheroepen heeft vutten bossche ende dat hy medebringhen zoude de wissen die hy ghesneden hadde -

zoo tselve gheschiedt es - welcke hy ghestelt heeft in sverweeders waghecot -

daernaer es den depositant ontbooden gheweest van sverweeders weghe ter herberghe van **Jaques Questroy** alwaer den depositant veraccordeert es metten verweerder ter cause voorschreven - voor een achtendeel coorne ende een huusbacken broot - boven vyf kannen bier ende also verteert - ende niet vut compassie van sdepositants aeruoede - twelcke den verweerder zeide te moeten gheven butten de wete van zyne huusvrouwe verzouckende dat den depositant tselve zoude secreteet houden - welc coorne ende broot den depositant ontfaen heeft -

voorder niet wetende ter materie dienende - sluit zyne depositie die hy naer lecture heeft onderteekent

by laste van Christiaen Platevoet

Opden xvj mey 1642 - present **Vander Leeuwe** - schepene

Christiaen Benoot - oudt xxxv jaeren ofte daeromtrent - landtsman - woonende binnen dese jursidictie - oorconde ghedaecht - ghehoort ende ghe-examineert - naer eedt ghedaen tuught ende deposeert - warachtich te zyne dat omtrent maerte latstleden tsynen ghecommen es Christiaen Platevoet - buschbewaerder vande voorgaende jaere - zegghende dat hy ghevonden hadde in het bosch van Ghilein de Brune Jacob Merlevede - cnappe van Pieter de Bergh - hauwende een bondel wissen - welcke hy afghenomen ende callagine ghemaect hadde - vraghende an de depositant of hy wilde adverteren den verweerder omme t'acoorderen ten einde den heescher daarvan hooren nochte wetende zoude - zoo es den depositant ghegaen totten huse vande verweerder ende hem tvoorschreven te kennen ghegeven die gheseyt heeft dat hy gheerne zoude gheven een achtendeel coorne waeromme zy by een ghecomen zyn ende niet connende acoordeeren naerdien van elckaer ghescheeden waren - es den verweerder ghegaen sdepositant huuse - vraghende of hy niet zoude willen helpen taccoordt maeken - die zeide dat jae -

zoo zyn tselve ghegaen naer de herberghe bewoont **Jacques Quetroy** ende hebben aldaer ontbooden de voorschreven Platevoet die aldaer ghecomen zynde deur het tusschenscrpeken vande depositant heeft metten verweerder gheacordeert ter cause voorschreven - als dat den verweerder hem zoude gheven een achtendeel coorne een huusvacken broot ende vier ofte vyf kannen bier die alsdanne verteert waeren - opde belofte die den voorschreven Platevoet dede van tvoorschreven secreteet te houden ende niet ande heescher te kennen gheven - voorder niet wetende ter materie dienende - sluit zyne depositie die hy naer lecture heeft ondeteekent

Christiaen Benoot

Jacques Questroy - oudt xxiiij jaeren ofte daeromtrent - **herberghier van zyne nerynghe**
- oorconde ghedaecht - ghehoort ende gheexamineert naer eedt ghedaen -
tuught ende depsoert warachtich te zyne ende wel te weten alsoo Christiaen Platevoet
boschbewaerder vande voorleden jaere in maerte latstleden bevonden hadde Jacob Merlevede
- cnaep van Pieter de Bergh alhier verweerder - snyden een bondel wissen in anders bosch den
verweerder sdeposants huuse ghecome es met Christiaen Benoot ende den voorschreven
Platevoet – alwaer zy accoordeerden vande boete die den zelve Platevoet pretendeerde
sverweerders last ter cause zynen cape ghehauwen hadde de voorschreven wissen -
midts dat den verweerder ande voorschreven Platevoet beloofde te gheven een huusbacken
broot - een achtendeel coorne ende vier ofte vyf kannen bier ten besten –
ghevende voor redenen van wetenschap tzelve acoort inder voughen ende manieren zoo
voorseit es - thebben hooren angaen ende vande lyfcoop mede ghedronken thebben -
voorder niet wetende - sluit zyne depositie die hy naer lecture heeft onderteekent
by laste van Jaques Quetstroy

Tichten omme de bailliu – causa officij heescher – jehens Pieter de Berch verweerder

Oft niet waerachtich en es dat den verweerder inde maendt van maerte 1642 laetsledn – last
ghegheven heeft aen Jacob Merlevede zynen knaepe omme te gaen hauwen eene quantiteyt
wissen in ander lyeden bosschen

*zegt hem ghesonden te hebben in een bosch toebehoorende zyne vrawue – daervan hy
consent hadde over 4 jaeren liggende in Westoultre – groot 4 ghemeen*

Oft de voornoemde Merlevede volghende tzelve last hem niet gevonden en heeft in het
bosch van Ghelyen de Brune ende aldaer ghehauwen een bout wissen –

Ignorat

Of de voorseide Merlevede niet en es bespronghen gheweest mette acite hauwende de zelve
wissen ende ghecaleingeirt by Christiaen Plaetevoet buschbewaerder ende of den voorseide
Plaetevoet de zelve wissen niet en heeft afghenomen ende medeghedraghen

Ignorat

Of den verweerder daernaer niet en es ghecommen loopen naer den zelve Plaetevoet hem
vraeghende consent omme yeverts wissen te hauwen

Ontkandt

Of den voornoemde Plaetevoet hem niet en heeft verandwoort – datter hem niet toestont
soodaenich cosent te gheven ende dat nietmin zynen verweerders kanep cosent van zelfs
ghenomen hadde – wesende besig met wissen te hauwen in t'busch van Gheleyn de Brune

Ontkandt

Of de verweerder neffens den voornoemde Platevoet niet en es derrewaerts ghetrocken ende
daer otnrent commende of hy zynen voorseide kanep niet en heeft ghevodnen ende op hem
gheroopen dat hy mede zoude bringhen de wissen die y ghehauwen hadde

Ontkandt

Of den voroseide zynen knaepe de zelve wissen niet mede ghedreghen en heeft by
sverweerders last ende ghestelt in zyn waghencot

Ontkandt

Of den verweerder niet en heeft belast aende zelve Platevoet dat hy tzelve zoude willen
secreet houden ende aende heescher niet en zoude te kennen gheven ende of hy hem ten dyen
opsiene niet en presenteerde een huusbacken broodt – welcke hy Plaetevoet niet heeft willen
acceptren

*Ontkandt tjesteste membre – zeggende ghegeven te hebben een achtendeel coorne vut
compassie – zonder obligatie*

Of den verweerder eenighe daeghen daernaer niet en heeft ontbooden de zelve Plaetevoet ter herberghe by Jacques Quetstroy ende of hy verweerder aldaer niet en es veraccordeert nopende tghonne voorseit voor een actendeel coorne ende een huusbacken broodt ende of hy verwerder tzelve daernaer volghende tzelve accoordt ande voorneomde Plaetevoet niet en heeft betaelt ende voldaan

Zeght alsvooren ghegeven te hebben omme godts wille ende ter eere godts zodner anders

Of den verweerder naerdien dat zynen voorseide kanep de wissen ghestelt hadde in tzelve waghencodt hem niet en heeft sterckelick bekennen ende bestreden⁴ ter cause dat hy de zelve niet en hadde ghaen snyden – sdaechs te vooren – mits dattet alsdanne as reghende ende datter mitsdien niemant te bussche gheweest en ahdde hem maenende botten boggher ende duyvel
Zeght gram gheweest te hebben dat zynen cnaepe sdaeghs als he mbelast was niet te bussche ghegaen hadde maer sanderdaechs zonder tzelve ghedaen te hebben omdat het regende ofte niet

Oft den verwerder eenighe steenen vande hofstede daer hy woont toebehoorende de wedewe Frans Folcque niet en heeft vercocht aende zelve Quetstory ende de zelve daernaernr verdroncken jehens den danck ende wille metghaders vutten de wet van de zelve wedewe
Ontkendt

Of den verwerder met eenighe tyt niet en heeft ghenoenm ende doen nemen eene qualiteyt van fagooten toebehoorende dheer Jacques proeventier wesende te bussche gheveurt ende de zelve tzywaerts gheapplycqueert
Ontkendt

Op scerweerder ognhekende puncten de wet admitteert den heescher ter preuve verzouckende de heescher te procderen van 2 daghe te 3 daghe

Den verwerde vervoucht hem van preuve behouden dauditie van oorconde staende ter maerge vande intendit – 10° mey 1642

In het extracit van proceduren staat er als uitspraak:

De wet recht doende condemneert den verweerder in de boete van xij pond parisis deen helft ten proffycyte vande heescher ende d'ander helft vande ghemeenen aermen deser stede – hem verbiedende eenighe wissen te hauwen ofte doen hwuen in eenighe bosschen op voordr arbitrarie correctie mette condemnatie in costen ter tauxatie

Actum xxv juny 1644

10 mei 1642 – Mahieu van Belle was een goede man - SAP 127B - nummer 8
--

Opden xde mey 1642

Enqueste judiciele ghehouden by dheer **Rodolph van de Leeuwe ende Jaques Rouziré** - schepenen der stede van Poperynghe - vut crachte van opene letteren - requeste verleent by voocht ende schepenen der stede van Belle in date latstleden septembris 1641 - onderteeckent Bave ande wedewe Mahieu van Belle - zoo zy in camere is heeschereghe jehens **Jan de Legher** verweerder opden intendit par heeschereghe overgheleyt

Dheer Jan vande Goesteene - schepene ende tresorier deser stede tzyenen tourre - oudt xlij jaeren ofte daerontrent - oorconde ghedaecht - ghehoort ende ghe-examineert naer eedt ghedaen -

⁴ Bestreden – WNT – in't Westvlaems gebezigd voro harde berispingen of verwijten zeggen

tuught ende deposeert voor de waerheit dat alsoo hy es woonende in tghebeurte vande heeschereghe met haer ende haeren eersten man ghehad -
diversche coopmanschappen ende ghemeens als van vercoopynghe van pertsen **hoppe** wynckelwaere daeroppe ontfanghen goets gheldt ende wynckelware ter cause zy tselve diverschelick ghecomen hebben in onderrekenynghe ende bevonden dat sheereghes eerste mans notitie te boucke was accorderende mette gonne vande depositant houdende overzulcx zynen boucke voor goedt ende loial zonder oint ghehoort te hebben datter faulte ofte erreur bevonden es gheweest in zyne notitie –
jugerende overzulx de zelve te zyne gheloofwaardich - voorder niet wetende ter materie dienende
Sluut zyne depositie die hy naer lecture heeft onderteckent - Jan van deGoesteene

D'heer Gillies Pierins - oudt lx jaeren ofte daeromtrent - rentier binnen deser stede -oorconde ghedaecht - ghehoort ende ghe-examineert naer eedt ghedaen -
Tuught ende deposeert goede kennesse ghehad te hebben vande persoon van Mahieu van Belle sheechereghes eersten man - **hoetmaker van zynen style** - metten welcke den depositant diversche mael heeft gehandelt ende verkeert metgaders coopmanschap van wynckelwaere ende andersins met hem ghedaen - ter cause dies rekenynghe onder elcanderen gheslaghen ende bevonden dat hy was houdende goeden ende loialen handtbouck zoo ten regaerde van ontfanck als vutborghen zoo men met eeren toestaet ende competeert te doene - jugerende oversulcx den selve handtbouck ende notitie daeroppe staende te wesen gheloofwaardich - voorder niet wetende
Sluut zyne depositie die hy naer lecture heeft onderteckent -
Gilles Pierins

Christiaen Liebert - lakensnyder ende wynckelier van zyne neirynghe - oudt xliiiij jaeren ofte daeromtrent -
oorconde ghedaecht - ghehoort ende ghe-examineert naer eedt ghedaen -
tuught ende verclaerst voor warach(ich dat hy goed kennesse heeft mette heeschereghe ghehad met haeren eersten man - met hemlieden als wesende ghebueren diverschelick verkeert ende gehandelt - hoeden jehghens hemlieden ghecocht - wynckelwaere daervooren ghelevert te borchte - ter cause dies met elcanderen ghecomen in onderrekenynghe ende bevonden dat de notitie van de heeschereghe ende haeren man te boucke was accorderende mette gonne van de depositant ende goedt ende loiael zonder eenighe faulte gevonden te hebben - jugierende den voorseide handtbouck te wesen gheloofwaardich - voorder niet wetende ter materie dienende
Sluut zyne depositie die hy naer dien - de zelve hem vooren ghelesen es gheweest - heeft onderteckent
Christiaen Liebaert

De heer Nicolais Cambray - schepene deser stede - oudt xli jare ofte daeromtrent - oorconde ghedaecht - ghehoort ende ghe-examineert naer eedt ghedaen -
tuught ende deposeert warachtich te zyne dat hy als woonende neffens den huuse vande heeschereghe also haeren eersten man overleden es - daghelix in zynen leven met hem verkeert - gehandelt ende ghenegociert heeft jehghens hemlieden hoeden ghecocht - wynckelwaere daerop ghelevert -
ter cause dies diverschelick met hemlieden gherekent ende bevonden dat zyne notitie ende handtbouck es goedt ende rechtveerdich - zoo hy ooc was staende ter goede name ende fame - loial in zyn handel ende wandel - jugierende dat den zelve handtbouck behoort ghehouden te worden voor gheloofwaardich

voorder niet wetende - sluit zyne depositie die hy naer lecture heeft onderteeckent Nicolays Cambray

15 mei 1642 – Ruzie over de verkoop van een hoeve in de Hypshouck – Halmen – SAPoperinge

Ten ~~Ham~~ Kuerghedyn xv^{en} meye 1642

Ten kuerghedynge xv en meye 1642

Compareerde Andries Beke als curatuer ten sterfhuuse van wylent **Pieter Diedeman** den welcken nacht - dach van dry sondaeghsche kerckgheboden ter bretesque deser stede, ende drye kerssebrandynghen ghedaen inde vierschaere der selve stede, van veerthien te veerthien daeghen, sonder interscipite, mitsghaders mede drye ander ghelycke publicatien ende keerssebrandynghen ghedaen by ordonnantie vande voornoemde burghmeesters ende schepenen der voorseide stede –

dies de laetste keerssebrandynghe ghedaen es inde voorseide vierschaere present den bailliu metgaders d'heers Robert Proventier, Jan Folcque, Rodolf vande Leeuwe, meester Joos Cheys ende Jacques Roseré, schepenen ende Antheunis Winnebroodt, wetschepenen – upden x meye 1642 –

ende naer vercoopynghe ter haulce onterfde hem ende erfde **dheer Jaecques ende Robert Proventier** ter acceptatie van de selve Robert,

alhier present, soo over hem selven, als over ende in proffycyte vande selve Jacques synen broeder

in een behuude hofstede – groot eenentwintich ghemet en half – ligghende inde **Hypshouck** deser jurisdictie, daer de weduwe Guillaume de Bruyne overleden is, onder ghers, mersch, busch ende zaylandt in diversche partyen al aen anderen, metten groene ende drooghe catheilen daerop staende ghereserveert spachters prys,, bedraeghende hondert twee ponden ende paelende van zuyden int waeterloop, de westzyde t'elst ghenaemt **de Geusvlooghe** – toebehoorende vidua de heer Frans Folque ende Robert vande Goesteene ende een elstken groot ontrent lx roeden inde hofstede begrepen, t'noorteinde dheer Jacques Wyts ende de weduwe meester Wullem Lubbe ende doostzyde de zelve, belast met ses ponden parisis losrente by jaere – den pennynck xvj – ter proffycyte vande disch van Sint Bertins - t'achtste ... *niet ingevuld*

Ende met twaelf ponden grooten vlaemsch by jaere, den penninck ut supra, ten prouffycyte van Jo. Marcus Grymmynck by deele ten sterfhuuse van Tanneken de weduwe van Christiaan Mannen ... *niet ingevuld* noch in heuren an weduwe vande selve Guillaume de Bruyne seven jaeren naer de ghefallen baemisse 1640 voor twintich ponden pariris elck ghemet – op conditien dat eenighe vande landen die niet becalckt en hebben gheweest - sullen moghen becalckt werden by den pachter ende salt myncken op syne heure - ghereserveert thaelen, -

boven dies moet den proprietaris laeten haelen noch veertien voeren stede-aerde omme te voeren opde zaylanden, boven lx voeren alreede ghehaelt, oncost den pachter ghereserveert den

De vrecht die hy pachter tzyne laste houdt

Folio 253

Ende voorts op sulcke voorder conditien als by pachtbirefve vermelt, dannof lectuere ghegeven es,

ende dat boven de somme van zessendertich ponden twaelf schellinghen zes ponden grooten vlaemsch op t'ghemet, boven twee dobbel ducaeten aen dheers Jacques Braet, ende den voornoemde Robert Proventier over haerlieden hochsten instel ten laste vande cooper, met conditien dat de coopers valideren sal de somme van x pond x schele grooten over de verhoogpennynghen

Item Jacques Diedeman, metgaders de somme van eenentzeventich - metgaders de somme van eenentzeventich ponden vier schellinghen vier grooten vlaemsch over scoopers verhoogpennynghen

Datum ut supra

Ghelein Diedeman filius Gheleen heeft beclaeght de naerheyt vande partye –

Ter relatie van meester Pieter Mackeblyde ende Jacques van Landeghem, schepenen, de coopers dyes insinueert hebbende - actum den 27 juny 1642

Depost es de naerheyt andermael beclaecht by d'heer Jan Proventier als ten dien ende ghecommiteert vooght van Tanneken filia van de selve Pieter Diedeman, daer van de coopersgheinsinueert zyn volghende t'relaes van de selve schepnene – actum ut supra

Den voornoemde Jan Proventier niet comparerende es verstecken van syne naerheyt ende midts hem presenteerde den voornoemde Gheleyn Diedeman es hem de selve naerheyt byden coopers ghekent - dienvolghende soo zyn zy vande selve partye onterft, ende den voornoemde Diedeman als naerlynck daerinne ghe-erft mette roede van justitie naer coustuyme, midts van hem volcommen tgonne daer by ghestatueert
Actum ten kuerghedynghe den ijde july 1642

Chronyke van Vlaenderen ...: 621 tot ... 1725 ...

Door Nicolaus Despars

Op den 26 mey wierdt den veldslag aengegaen, maer met sulk een gewelt en dapperheydt, ala men oyt eneyghe soldaeten had sien vegten, selfs in 't bywesen van sijnen koning.

Dog de Spaensche doorbraeken hunne lignie, en borstweiren en doordrongen tot in de Fransche legeringe. Alsdan scheen het meer een moorderye als krijgsgeveght en niet eenen Franschman hadde desen tocht konnen verhaelen, ten waer hun legerplaets niet verre zijnde van Chatelet, die stadt de vlugtende met'er haest hadt ontfangen, en die binnen de vestinghen niet konden geraken, wierden ghedoodt ofte ghevangen.

De Franschen schrijven dat er 1500 ter plaetse bleven, maer swyghen hoe veel op de vlugt en seggen dat'er wel 2000 waeren gevangen: dat sy aen de Spagniards hebben ghelaeten al hun bagagie, geschut, krijgs en lijftogt, vendels en standaerden.

En daer en boven, waer't dat de Mello met sijn volk had voortsgehtogen, dat g'heel Picardien stont te vallen sonder grooten tegenstandt in de magt van de Spaensche.

Derhalven ontging de Mello tyding, dat op't eynde van mey den Prins van Oragne met sijn leger ghekomen was tusschen Meurs en Orsoy, als ook dat het leger van Wymer nedergeslagen was tusschen Ordingen en Lin: zijnde twee legerplaetsen die langs de Doesborgergosch elkanderen hulp konden toebrenghen. Dit lokte de Mello uyt om een brugge tot Stevenswaert over de Maes te maecten, om sig met de keyzersche te voegen, en dus op de Wymersche een slag te versoeken. Aldaer gekomen zijnde, vondt hy de tusschenscheyding van byede des vyanden legers soo kleyn, dat hy d'een sonder d'ander niet kon aenranden. Indervoegen dat hy aldaer eenige dagen alleenelyk verbleven hebbende – 't landt alle dese legers niet konnende spijsen – **wederom naer Artois** is gekeert, sijn sweirt wendende op 't landt van Boulogne.

Hier veroverde hy veel kleyne plaetsen en schanssen, en haelde tot onder Calis soo grooten buyt, en maecte soo veel brandtschattingen – en die de selve weygerde, wierden van alles ontroofd, en hunne huysen en ghebouwen gebrandt – dat hy lichtelijck sijn volck onderhouden soo langh hu in het veldt wilde blijven, en nog met rycken roof naer de wintervesting keeren.

19 mei 1642 – Jacques de Vest en Janneken Bendaert nemen een lening op bij Willem Scherrier - SAP 398 - Folio 274

Jacques de Vest en Janneken Bendaert nemen een lening op bij **Willem Scherrier** - borg een huis ende erfve - groot een lynne ij roen daermede gaende - gheleghen opde Overdam deser stede daar Jan de Meulenere presentelick woont – streckende oost ende west -

van oosten de schipvaert - zuudt de wedewe Jan Roens - west de straete ende van noorden dheer Jan Rouvroy -

voor desen zuuver ende onbelast met innynghen etca

Actum present Proventier burghmeester - Goesteene Folcque - Vander Leeuwe ende Cheys schepenen - xix mey 1642

19 mei 1642 – Joryncken Deroo verkoopt zaailand – Halmen
--

Ten haldmaeghe den 19de meye 1642

Joryncken de dochter Clays de Roode –

jonghe dochter t'haer selfs by competente elde, -

zoo sy verclaerde, ten desen gheadsisteert met Antheunis du Ribrieu haeren bystaenden man, onterfde haer ende erfde **Mayken de weduwe van Andries de Vos**, present ende

accepteerende in t'seste deel van twee ghemeten ofte deaerontrent **zaylant gheleghen inde**

Eeckhouck deser jurisdictie in twelcke partye ghemeene ende onverdeelt met de coopeghe was de resterende vyf deelen toebehoorende – in pachte ghehouden by de weduwe Jacob van Damme, omme te advenante pennynghen

26 mei 16472 - De internationale situatie -

Hornius Korte schrijft in zijn 'Korte en Klare inleydinge tot een algemeyne wereltlycke historie' over het jaar 1642 het volgende:

1642. Ludovicus de XIV. die huydensdaegs regeert / heeft den Oorlogh aengehouden in Italien, Catalonien, Vlaenderen en Duytsland dooz den Cardinael Mazarin, en Hertogh van Orleans, de Prins van Condé, en anderen.

1642 – Ludovicus de XIV die huydensdaegs regeert, heeft den oorlogh aengehouden in Italien, Catalonien, Vlaenderen en Duytsland door den cardinael Mazarin en Hertogh van Orleans, de Prins van Condé en anderen.

Daarna verscheyde deelen van de Nederlanden den koning van Spanjen ende Lotharingen, den hertog Karel afgenomen hebbende, wierdt synnen voortgang door de triple alliantie tusschen Spanje, Engeland en Nederlanden – daar ook Sweden by quaem – gestoord. Hij verbond sich daarop met Engeland self, mitsgaders de vorsten van Keulen en Munster, die

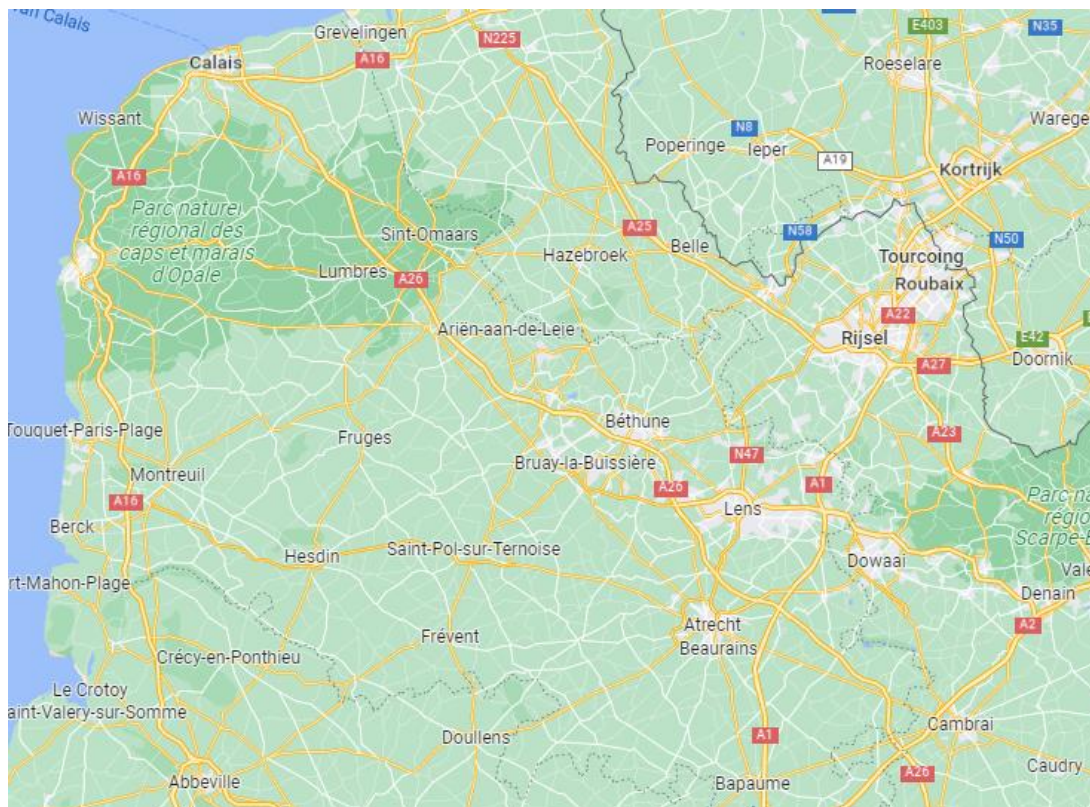

samen een groot deel der Vereenigde Nederlanden innamen, doch haest wederom verlieten. Behoudende aan Vrankrijk noch veel nieuw gewonnenen plaatsen der Spaansche Nederlanden, met Lotharingen, Buorgundie en de Elsas.

Het was **Francesco de Mello** die de Spaanse troepen aanvoerde en die in **april 1642** met 25.000 man optrok naar Picaardië en Vlaanderen waar hij de stad **Lens** ging belegeren, die hij na drie dagen op de Fransen veroverde. Daarna belegerde hij La Bassee en kon ook deze plaats terug veroveren.

Op de **26ste mei** kwam er een veldslag tussen de legers van de Mello en de Fransman **Guiche** nabij **Chatelet**. De Fransen hadden minstens 1500 doden en minstens 2000 waren krijgsgevangen genomen. De weg naar Calais of Calais lag open en de Spanjaarden vonden er

hun genoeg in om deze streek te gaan plunderen.

A photograph of a handwritten document snippet. The text is written in a cursive script and reads: "Den Halmdaeghe den 26 meije 1642". The paper is aged and yellowed.

Franchois Tlam onterfde hem ende erfde **Gustave Herreman** alhier present ende accepterende in **twee woonhuusekens** geleghen opden **Iperdam Couter** deser stede jeghenwoordich bewoont het eene by Jan Verschoten ende het ander by Janneken de dochter van Jan Baert metter erfve daerover ende achter ghelegghen – te weten soo verre als streckt den erve muer staende achter thuyt van Jacob de Flouck ende consoorten, soo rechte streckende oost waert totter erfve van de huuse daer jeghenwoordelick woont de weduwe van Mahieu Bordelles – omme te godtspenninck vj schele parisis – lyfcoop ses ponden parisis, voor tvercoopers huusvrauue, twaelf ponden parisis, voor tchrijven vande contracten xxx schele parisis ende van principaelen coop de somme van vyf en dertich ponden grooten vlaemsch – present dheer Jan Baert ende Frans Delvloo, schepenen

Folio 367

Te betaelen twintich ponden grooten vlaemsch ghereet

.....

Den voorschreven Frans Tlam onterfde hem van ghelicke erfve den selven Gustaef Herreman alhier oock present ende accepterende inde erfve achter de twee vercochte huusen staende upden Iperdam couter voorseid, te weten de gheheele erfve den voornoemde Tlam alhier competerende groot ontrent vyftich roeden luttel min ofte meer, dannof de selve Herreman vande groote ende gheleghentheyte hem te vreden houdt, sonder dyen by aldan mete te moeten leveren, omme te godspenninck vj schele parisis – lyfcoop ses ponden ende van principaelen coop de somme van achtentwintich ponden grooten vlaemsch – te betaelen veerthien ponden grooten mette interest van diere ten advenante van de pennyngh xvj binnen een jaer naer daete deser ende de resterende veerthien ponden grooten vlaemsch over de volle betaelynghe met ghelicke interesten teynde van tweede jaer naer daete deser voorseide blyvende de selve erfve daer inne verbonden ende gheoppignoreert, Actum ut supra

De naerheyt van de laetste party inden tekst deser is beclaeght by Jan vande Goesteene filius Maillaert ter relaetie van meester Pieter Makeblyde ende Robert Bonte, schepenen, den cooper dyes gheinsinueert hebbende - actum 26ste juny 1642 – Nicolaes Tlam heeft ooc beclaeght de selve naerheyt ter relaetie van Jacques Steven vervanghende de zelve Bonte, schepenen den cooper oock dyes gheinsinueert hebbende – actum ut supra –

Den cooper dit ghepresumiert den daeghe comparerende in persone kende aen beeden de selve naerheyt claeghers de voorseide naerheyt, dienvolghende was den cooper dannof onterft ende den voornoe herheyt claeghes daerinne gheeft mette roede van justitie naer coustuyme - Mits by hemlieden volcomminghe tghonne ghestatueert by de selve coustuijme – actum te kuerghedynghe den iijde jly 1642 – de voroseide naerheytclaeghers m-niet hebbende gherembourseert godtspennynghen ende lyfcoop binnen derde daeghen zyn op t'versouck van de cooper ghedane by requeste upden xix july voor byde de wet ghefrusteert van hemlieden naerheyt met condemnatie in costen ende metsgtaders den cooper in erfven ghebleven

Actum ter caemer den xiiij ougst 1642

26 mei 1642 – Gevecht in 't Reepken - SAP 127B - nummer 14

Pieter Marquey - oudt xxxix jaeren ofte daertomtrent - lantsman woonende binnen de jurisdictie van Poperynghe - tuught ende verclaerst op eedt - dat hy opden ... *niet ingevuld* ... february 1642 wesende ter herberghe van het Reepken ghehoort heeft datmen was slaende Anceel ende Andries Pierin - als wanneer den deposant vutten ghaende ghesien heeft den voornoemde Andries bebloedt in zyn hooft ende dat Abel Verzuudt in zyn handt hadde den loop van eene cleyne pistole - ghehaempt **een poichette** - heffende de zelve zynde handt op - omme daarmede de voornoemde Andries te slaenen welcke den deposant ghewaere zynde - heeft hem Abel daedelick ingheschooten ende anghenomen den loop vande zelve poichette ende zoo vele debvoir ghedaen als dat hy de zelve persoonen van elckanderen heeft ghescheeden - hebbende daernaer de voorseide loop vande poichette gheconsignieert in handen vande baillieu der zelve stede - omme daarmede te doenen - zoo hy te raede zoude wesen ende zonder yet verder te wetene in materie - sluyt zyne depositie den 26ste meye 1642
Pieter Markey

Frans Gryspaer - oudt xl jaeren ofte daerontrent - houdende een vande schorssemeulens binnen dese jurisdictie - tuught alsvooren dat hy opden february 1642 commende vande Coppernolle omme naer huus te trecken - al passerende es ghaen dryncken een canne biers ter herberghe van tReepken tot inden nacht zynde gheschiet ter wylent de deposant opden hert inde keuken vande zelve herberghe was zittende - ghehoort heeft eenighe gheruchte vutten de zelve herberghe - zulx dat hy aldaer gaende gevonden heeft Abel Verzuudt ende Andries Pierins slaenen ende vechtende - hebbende hy Verzuudt de voroseide Pierin vast ende ziende dat de voornoemde Andries Pierin zeere was bloedende in zyn hooft - heeft hy depsoant vast ghenomen eene halfve pycke - dye vutten de zelve herberghe was - mits dat Anceel Pierin oock vutten was comemnde met een bloodt mes in zynen handt ende heeft de depsoant ghequyteert de zelve halfve pycke aen Matthys Verzuudt - wyen de zelve was toebehoorende - vresende dat hy deposant an yemaent by hemlieden zoude hebben ghegriefft gheweest - zeggende voorts ghezien te hebben dat den voornoemde Anceel zonder eenighe quetsure ofte wonden vutten de zelve herberhe ghegaen es ende dat corts daernaer hy wederomme binnen ghecommen es - zynde ghequetst in zyn schouder - commende de zelve steke van achter tot loopende bloede ende oopene wonde - hebbende voorts oock ghezien dat den zelve Andries Pierin daerbeneffens oock binnen dezelve herberghe ghecomen es - zynde ghequest in zyn hooft - hebbende als danne Pieter Marquey verclaerst afghenomen thebben van de voornoemde Abel den loop van eene poichette - dye hy ande depsoant ende andere vande compaignie toochde ghelaeden te zyne otnrent drye vynderen hooghe - welke den de posant weet overmits dat hy aldaer present zyne - tzelve alsoo ghezien ende ghehoort heeft - sluytende mitsdien zyne depositie - toorconde alsboven
Tmarcq frans Gryspaer

Andries Pierin - lantsman - woonende presentelick binnen de prochie van Woestene - oudt xxiiij jaren ofte daerontrent - tuught ende verclaerst als boven dat hy opden ... *niet ingevuld* ... february wesende ter herberghe van tReepken binnen deser stede - hem inden avenstont anneghecommen es ter zelve herberghe Matthys Verzuudt zyttende ande taefel opde vaulte - zeggende aen de deposant dat hy hem niet en zoude ontsien omme te vechten alwaert dat hy deposant beneffens noch zesse persoonen zoude hebben gheweest - hem mouverende mitsdien ten verscheyden stonden tot tzelve vechten ende hoewel hy deposant daertoe gheen sin ofte gheest en hadde - es nochtans ghenootsaecht gheweest vutten de zelve herberghe te haelen door de groote impertuniteyt vande zelve Matthys ende oversulcx vutten wesende heeft ghezeyt ande deposant dat hy zyne pycke zoude haelen - welke hy depsoant consenteerde ende daermede vutten commen - zeyde hy Matthys dat hy zynen broeder Abel oock wilde haelen welke hy deposant oock accordeerende - es hy Matthys metten zelve pycke ende de voornoemde Abel met een poichette den deposant anneghecommen - vertooghende naer hem mette zelve poichette te schieten - waerdeure den voornoemde deposant hem Abel ingheschooten es ende heeft zynen aerm ende handt daermede dat hy dye was houdende - ghesteken - vresende dat hy mette zelve poichette zoude hebben gheroicht ende gheschooten gheweest ende mitsdien tsaemen eenighe tyt worstelende ende Anceel Pierin deposants broeder middelertyt ter assistentie commende ende daernaer opstaende heeft ghewaere gheweest ende

bevonden dat hy depsoant ghequetst was in zyn hoofd tot twee opene wonden ende loopende bloede - zonder zeekerlick te wetene of de voorseide Matthys ende Abel de zelve ghesaemelick gehinfereert hebben ofte eene van hemlieden alleene - nemaer weet wel dat hy van eene van hemlieden ofte van hen ghesaemdelick alsdanne inder voughen voorschreven ghequetst es gheweest - hebbende voorts Pieter Marquey de zelve poichette afghenomen vande voorseide Abel ende daarmede ghecommen binnen de zelve herberghe - toonende hoe hooghe de voorseide poichette ghelaeden was - zynde daernaer gheschiet dat en depsoant wesende ter zelve herberghe naer tghenesen van zyne quetsure - gheroepen ende ontboden es gheweest van de zelve Abel ende Matthys omme pays te drincken - zulk dat den deposant op heurlieden beede ghegaen es opde voornoemde vaulte ter zelve herberghe ende aldaer de zelve pays ghedroncken ter presentie van Jacob du Floucq - de meulenaere vande schorssemeulen ende andere - zegghende aende despoant - wy zyn drouvich omme gheslaeghen thebben ende wy weten wel dat ghy van ons gheslaeghen zyt gheweest - maer wy en weten niet - wye van ons beeden u mach ghequetst hebben - ofte van ons ghequetst zyt gheweest - mitsdien elckanderen de handt ende vriendschap schuddende - twelcke den deposant wel weet vuytte redenen voorschreven Sluytende mitsdien zyne depositie by laste Andries Pierin

27 mei 1642 – Jan Depuudt betaalt een lening terug aan de proost - SAP 398 - Renten

Compareerde in persone **sire Mattheus Deslions** pbre –
religieus ende ontfangher van de eerweerde heere den abt van Sinte Bertins in tquartier van
Poperynghe - den welcke - verkende ontfaen te hebben van **Jan de Puudt** - betaelende over
hem ende zyne coheritieren erfgenamen en sterfhuuse van **Jacob Verslippe** -
de somme van seshien ponden grooten vlaemsch over tcapitael -
metghaders xxiiij ponden over tverloop totten dageh van hedent –
van eene rente van xij pond parisis by jaere –
eertyden bezet opde hofstede vande voornoemde Slyppe ande Eduaerthouck –
volghende de letteren van constitutie ghepasseert voor de wet van Poperynghe -
den 25 ste 9bris 1565 - belovende de zelve letteren van constitutie ande voornoemde Puudt te
restitueren ende laten lasseren -
ghelyck hy van alsnu tverbonden goet heeft ontslaghen ende gheconsenteert inde traditie en
regaerd ofte zoo de zelve briefven in tonghereet waeren –
belooft dat de voornoemde abt dies verclaers zal doen ende dese zal ratifieren met d'eerste
commoditeit -
laetende overzulcx alle trecht de voornoemde abdie voor daete dese ande voornoemde rente
ghecompeteet hebbende ten proffytte vande voornoemde Puudt cum suis - die mits dese
cessie van actie heeft –
omme de mederentghelders te bedwynghen tot furnissement van hun contingent inde
captitaele pennynghen ende verlopen vande voornoemde rente
Actum present R. Proventier burghmeester- ende J. Folcque schepenen -
den 27ste mey 1642

26 juni 1642 - Jan Baelde een korenschoofdief - SAP 127B - nummer 26

Tichten omme den bailliu deser stede - causa officij heescher jeghens **Jan Baelde** -
ghevanghen verweerder

Den verweerder gheprocudeert in jugmente xxj juny 1642

Oft niet waerachtich en es dat den verweerder ten vele verscheyde stonden ghegaen es by
nachte in ander lyeden scheuren ende daerinnen forcelycke brekende - ghestoolen diversche
coorneschoofven ende dy tzywaerts gheapplycqueert

*Kendt ghegaen te hebben inde scheure van Jacob Looten door de deure midts hy alsdaer
ghewoont hadde ende wiste de manniere vande zelve open te doen ende daeruit ghenomen te
drie stonden tsestich schoven ende de zelve tzyne waerts gheappliqueert*

Oft een deel van dyer - te wetene ontrent hondert ofte meer - niet en zyn ghevonden gheweest
sverweerdens huuze ende byden aman deser stede aldaer ghelicht ende gehsequestreert
*Zeght niet meer gheweest te hebben als lx ende de reste bauwelynghe die zyne vrouwe
ghesanghet hadde inde ougst - kennende tvoorder*

Of den verweerder naerdien dat hy oock eenige coorneschoofven ghestolen hadde -vuytte
scheure van Jacob Looten den voornoemde Looten niet en heeft verdreyght taggresseren ende
grootelycx te hynderen - ter cause dat hy tzelve anneghedraeghen hadde aen desen heescher
ende dat hy daarvan achterhaelt hadde gheweest
Ontkandt

Of den verweerder niet en es gheweest knaep van de zelve Looten end tzynen huuze ghewoont ende daervuytte zoo vele te liberlycker ghegaen tzynen huuze door dien dat den verweerder van zyn hondt bekent was ende de contreyen vande zelve huuze wel wiste
Kendt alsvooren

Omme dieswille dat ghy **Jan Baelde** ghebooren van Lokeren - alhier jeghenwoordigh - U zoo verre vergheten hebt- als dat ghy u vervoordert hebt van te drie diversche stonden by nachte te gaene inde scheure van Jacob Looten - door de deure midts ghy metten zelve Looten ghewoont hadde ende de maniere wiste omme den zelve duere open te doene ende daervutte telcken keere ghenomen ende ghestolen twyntich coorneschoven - die ghy telcken met twee vrecchten thus ghedraeghen ende twaerts gheaffliquet heeft – alles volghende uwe judiciele confessie - zoo ist dat burghmeesters ende schepenen recht doende ter maenynge - heesch - fynen ende conclusien vande bailliu hemlieden wettelicke maenheere – u wysen ende condemneren gheleit te orden op d'oude marct deser stede ende ghebonden een ure anden pellorin met twee roeden in uwe necke - ende de coornschoven rondtome u – andere in terruer ende exemple – u oock bannende vutten dese steede ende jurisdictie metgaders inclavementen van diere - den tyt van zeven jaeren - u verbiedende meer dierghelick dieften te committeren – u onder dese jurisdictie te vinden hanghende den voorschreven tyt op voorder arbitraire correctie te rumen binnen zoneschijn naer slakynge – u voorts condemneerende inde costen ende myzen van justitie ter tauxatie - gheprononchiert 26ste juny 1642

*'t Is Brouwen te vergeefs 'ten can en mach niet baet en,
Indienmen 't selve giet in boodemloose vaeten.*

XXIII.

28 juni 1642 – Boeten – SAO 251

Clayse Capoen verweereghe contra den bailliu - causa officij - heescher vande boete van vij pond parisis ter cause de verweereghe vleeschelyck conversatie ghehadt heeft met Passchier de Ganwa – met costen

Huughe Ganwe djonghe ende zyne huusvrouwe – verweerders contra den bailliu heescher - omme xij pond parisis ter cause de verweerders met elcanderen vleeschelyck conversatie ghehadt hebben voor haerlieden huwelick – met costen

Maillaert Blaevoet - verweerder contra de zelve heescher - omme de boete van xij pond parisis ter cause den verweerder opden jste 7bris 1641 wesende sondach- ghevischt heeft inde presentie van **Ghilein Quaghbeur** tenderende vorts dat hy ghecorrigeert werdt als van diefte emmers volghende de coustumen deser stede – met costen

3 juli 1642 – Verkoop van huis en erf in de Gasthuisstraat – hoek Inghelstraatje – Halmen

Den voorseide Andries Beke inde qualiteyt ende vuyt crachte als vooren onterfde hem ende erfde Clays Beke d'oude ter acceptatie van meester Antheunis Winnebroodt alhier present in een woonhuys met eenen steenen voorghevel upde noordtzyde vande Gasthuysstraete deser stede metter erfve daer onder ende achter ligghende over de vaert sprynghende met alle zyne appendentien ende dependentien – voorts metten ambachte van huidevetteryende ende alle andere groene ende drooghe catheilen op de voorseide erfve staende –

gheene ghesondert - nochte ghereserveert dan alleenlickc d'opgestelde aerde, palende tselve huys ende erfve met de westzyde thuus ende erfve van Caerles van Caester, ende dhoirs dheer Andries Mackeblyde, van oosten thuus Philippe Ferou, staende op de erve van deheer Jacques Proventier, **tnoorthende het**

Folio 254

Inghelstraetjen ende van vooren de Gasthuysstraete ende dat voor de somme van twee hondert vier en tz'zestich pont elf schellinghen grooten vlaemsch boven twee dobbel ducaeten ten proffycyte van dheer Jan Baert ende Maillaert vande Goesteene de jonghe voor hunnen hooschsten instel, scooper last, met conditie dat de cooper deduceren sal van de principiële coopsomme twaelf ponden ende gheproffycyteert by Maillaert vande Goesteene de jonghe voorseit, ende over scoopers verhooghpennynghen dertien ponden vyf schele zes penningen

Actum ut supra

Den voorseide Beke in de qualiteyt ende vuyt cause alsvooren onterfde hem ende erfde Jacques Diedeman filius Pieter over hem selven, metghaders Tanneken filia van selve Diedeman, zusters van de voornoemde Jacques ter acceptatie van de heer Robert Proventier over tselve Tanneken alhier present in de heflt van vier ghemeten vier endertich roeden elstlandt ghemeene met de kynderen van de voornoemde Diedman, wyen dander helft competeert inde Hypshouck eertyden ghecocht jeghens Andries de Meulenaere, paelende ten noorden t'elst Jan Denys, modo syne aeldynghen – van oosten t'elst van myn heere den grave van Watou – van westen d'elst vande voornoemde kynderen ende van zuuden den meersch van de hoirs Jacques de Placker met de taille oudt drye jaeren van deen helft ende dander helft een jaere laste ontbloot by Ghelien Baqueroo ende dat voor de somme van vierenveertich ponden grooten vlaemsch van tghemet,

dies moeten de coopers valideren zes ponden parisis van tghemet gheproffyceteert by dheer Maillaert vande Goesteene ende twee ponden thien schellinghen grooten op tghemet gheproffyceteert d'heer Jacques Proventier
Actum ut supra

Den voorseide Beke inde qualiteyt ende vuyt crachte als vooren ontferde hem ende erfde Jacques Diedeman filius Frans alhier present ende accepterende in een dry vierendeel elstlandt inde Hypshouck, streckende zuudt ende noort, tnoortende ende de westzyde de voorzeyde hofstede, van west den **Gaysvlooghe** ende dhoirs dheer Guillaume Rouvroy, tzuuthyende den meersch van desen sterfhuuse met de taille out een jaer – laest ontbloodt by Gheleyn Bacqueroo ende dat voor de somme van achtenvyftich ponden grooten vlaemsch vande ghemete - dies sal den voornoemde coopers valideren xiiij pond parisis die dheer Jan Baert proffyceteren moet van vercooppennynghen, metgaders zes ponden parisis over de verhooghpennynghen
Actum ut supra

Den voornoemde Beke in de qualiteyt ende vuyt crachte als vooren, ontferde hem ende erfde Pieter van Renynghe present ende accepteerende in een half ghemet ofte daerontrent **hommelhof** inde stede van Poperinghe, met de hommelkeete daerop staende daer de weduwe Pieter Lauwers woont, palende van noorden **t'Peperstraetken**, van oosten d'erfven dheer Jacques Schevele, Frans Bardoul ende Andries Marsilles, van zuuden Caerle Roelens ende Gilles Pierins, van westen dheer Andries

Folio 255

Rebault ende Vincent Roens, belast in eene losrente van drye ponden grooten vlaemsch by jaere den pennyngh xvj in proffycete van meester Joosse Cheys, de jonghe, verachttert twee jaeren – t'laetste in oughst 1641 dies t'capitael ende verloop wordt ghereduceert van principael coope, in seker de selve keete met d'afghehaechte erfve voor eenenvertich ponden parisis by jaere, ende dat voor de somme van hondert zesentneghentich ponden grooten de voorschreven partye, met conditie dat den cooper over syn verhooghpennynghen daerop valideren sal drye penninghen grooten vlaemsch
Actum ut supra

De naerheyt vande partye inden tekst is beclaeght an Clays Diedeman, filius Jacques, ter relatie van meester Pieter Mackeblyde ende Jacques van Landeghem, ende aende den cooper dyes gheinsinueert hebbende – actum den 27ste juny 1642 – den cooper niet comparerende es de naerheytcooper ghelaeten totten naersten

Actum ten keurghedynghe den iijde july 1642

De voorseide cooper compareerde in persone ende den naerheyt claegher de voorseide naerheyt, dienvolghende was den voorseide cooper mette roede van justitie vannof ontferft enden naerlynck daerinne gheerft, midts volcommen tghoone gheprescribeert byde coustuymen

Actum te kuerghedynghe den xiiijde ougst 1642

De voornoemde Beke inde qualiteyt ende vuyt crachte als vooren ontferde hem ende erfde Baptiste vande Kynderen – present ende accepterende in twee lynnyn neghen roeden **hommelhof inde Eduwaerthouck** deser jurisdictie de **noortzyde t'cleene brugghestraetken**, westende t'landt ofte hof Pieter de Witte, de zuutzyde tlant de kynderen

meester Adriaen Pierins, ende dat voor de somme van hondert neghen ponden grooten vlaemsch met conditien dat den cooper valideren sal up de coopsomme vierentwintich ponden ende over de verhoog penninghen van Pieter van Renynghe
Item tweentwintich ponden parisis van verhoogpenninghen van Jacques Malbrancque midtsgaders aende cooper t'weentzeventich poonden pairis over ghelycke verhoogpenninghen
Actum ut supra

Robert vande Goesteene heeft beclaeght de naerheit vande party inden tekst ter realtie van meester Pieter Makeblyde ende Jacques Langhedem schepenen, den cooper dyes gheinsinueert hebbende actum den xxvij july 1642
Jacques Proventier als vooght van Tanneken filia Pieter Diedeman heeft oock beclaeght de naerheit vande zelve party ter relatie van dheer Robert Proventier burghmeesters ende Jacques Steven schepenen, den cooper dyes gheinsinueert hebbende actum etc den cooper niet compareerende es de zelve naerheyte op t'verzouck vande naerheyteclaegher oopen ghelaeten totten naesten actum ten kuerghedynghe – den ijde july 1642
Meester Anthenis Winnebroodt cvoemperende ove den cooper verclaersde hem t'opposeren jehens de zelve naerheyte, dienvolghende was de zaak up t'versoucken van partyen gherenvoyeert op 't rolle van de oppositien, omme aldaer bedynghet te wesen naert behooren
Actum ten kuerghedynghe den 4 ougust 1642
Den voornoemde cooper compareerende in persooene ten comptoire vande clerck vande heere, verclaersde de selve naerhyet te kennen tot proffycete van de zelve Jacques Proventier in syne qualiteyt – den selve alhier present tzelve accepteerde
Folio 256
Actum present de heer Rodolph vander Leeuwe ende Robert Bonte – schepenen den xvjc october 1642

Andries Beke als curateur ten sterfhuuse van wylent Pieter Diedeman naer t'doen van drye sondaeghsche kerckgeboden ten bretesque deser stede ende drye keerschebrandynghen ghedaen ten vierschaere der selve stede van veerthien te veethien daeeghen sonder interruptie, metghaders noch drye andere ghelicke publicatien ende keerssebrandyngghedaen by ordoannancies van de voornoemt burghmeestes ende schepenen dies de laetste keerschebrandynghe ghedaen es inde vierschaere present den bailliu metghaders dheers Robert proventier, Jan Folcque, Rodolf vander Leeuwe, Meester Joos Cheys ende Jacques Rosiere schepenen ende Anthonis Winnebroodt wetschepene vanden xde may 1642 ende naer vercoopynghe ter haulche onterfde hem ende erfde Jacques Steven d'oude alhier present ende accepteerende in zessentwintich roeden hommelhof **op de couter** deser stede paelende van noorden Mayken de weduwe E. Derycke – van zuuden den disch ende gasthuys der voorseide stede - van oosten de couterwech ende van westen de voorseide weduwe ende dat voor de somme van twee hondert vier en tzestich ponden parisis met conditien dat den voornoemde cooper mincken sal op de principalee voorschreven coopsomme vier ponden parisis over de verhoogpenninghen van de heer Maillaert van de Goesteene d'oude - acht ponden ende over de verhoogpenninghen van Lodwyck Druant, vyfthien ponden ende over de verhoogpenninghen van de voornoemde Andries Beke, ende seshien ponden ende over scoopers verhoogpenninghen
actum ut supra

Ghelein Diedeman filius Ghelein heeft beclaecht de naerheyt vande partye inde tekst ter realete van meester Pieter Makeblyde ende Jacaus van Langhedem schepenen – den cooper dies gheinsinueert hebbende actum den 27ste juny 1642 – den cooper compareerende in persooene kende de selve naerheyt – dienvolghende was den voornoemde cooper dannof onterft ende den voornoemde Diedeman daerinne ghee'rtf mette reode van justitie naer constuyme, mits volcommen tghonne daerby ghestatueert

Actum ten keurghedynghe den iijde july 1642

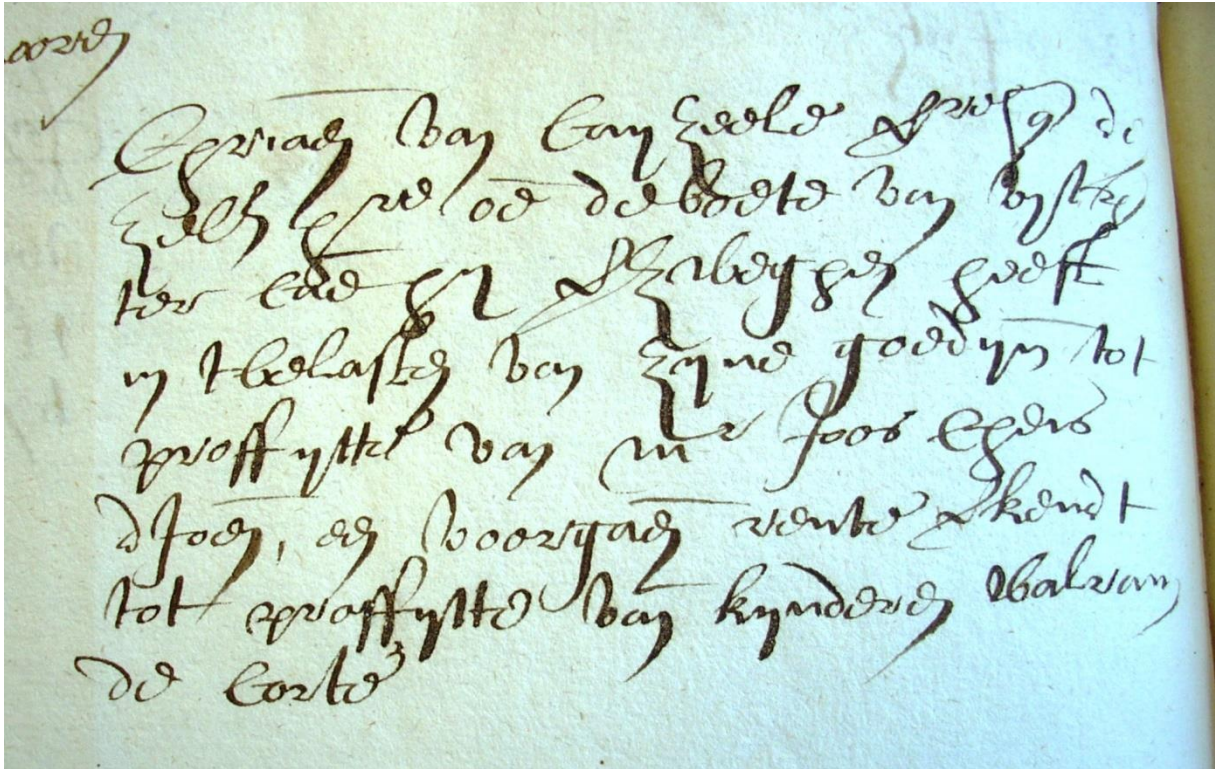
Den voornoemde Beke in de qualiteyt ende vuyt crachte als vooren onterfde hem ende erfde Christiaen vande Ameele present ende accepterende in de westhelft van de hommelfokete metter helft vander erfve daeronder staende ende liggende op de Werfstraete deser stede op t'hommelhof van de kynderen vande voorseide Diedeman ende dat voor de somme van acht ponden grooten vlaemsch – actum ut supra

D'heer Jacques Proventier als vocht van Janneken filia Pieter Diedeman heeft beclaeght de naerheyt vande partye inden tekst ter realete van dheer Robert proventier burghmeester ende Jacques Steven, schepen, den cooper dyen gheinsinueert hebbende – actum den 27ste july 1642 den cooper ompcaerende in persooene verclarsde hem t'opposeren jehens den selve naerheyt ende mits t'debat vvan partyen es gheordonneert de zake opghebrocht te worden op t'rolle van oppositie, omme aldaer by gheschreven bedynght te worden – actum ten kuergheynghe den iij july 1642 – den voornoemde compareerende in persoon verclaersde te glisseren van de selve naerheyt omme redenen hem daertoe moverende, ten acceptatie vande cooper ten dies alhier present, dienvolghende es den zelve cooper erfachtich ghebleven Actum ten keurghedynghe den xiiijde ougust 1642

16 juli 1642 – Boete voor Christiaen van Cayseele - Register van de boeten folio 254 v.

Christiaen van Cayseele, verweerder, jehghens de zelve heescher omme de boete van vi pond paris is ter cause hij verzweghen heeft in 't belasten van zijne goedynghen tot proffytte van meester Joos Cheys d'jonghe, een voorgaende rente verkent tot proffyt van de kynderen van Walram Decorte.

Christiaen van Cayseele
verweerder omme de boete van vi pond
paris is ter cause hij verzweghen heeft
in 't belasten van zijne goedynghen tot
proffytte van meester Joos Cheys
d'jonghe, een voorgaende rente verkent
tot proffyt van de kynderen van
Walram Decorte

Niclais Tlam verweerder contra den bailliu – causa officij heescher omme de boete van vj pond paris ter cause den verweerder ande heescher ghegeven heeft drie fransche stuvers – wesende billioen opden iijde july 1642 tenderende vorts tot confiscatie van diere volghende tplaccaet op tfaict vande munte - met costen

18 juli 1642 – Ghilein Pacco doodgeslagen - SAP 127b nr35 - Informatie preparatoire (manslag) – Transcripste Jacques Destailleur

Informatie preparatoire ghehouden byden Baillieu der stede van poperynghe opden manslach ghecommitteert inde persoon van Ghileyn PACCO

Jooris WIMMEAU lantsman woonende binnen de jurisdictie van poperynghe, oudt liiii jaeren ofte daerontrent, ghehoort gheexamineert van officie weghe, tuught ende verclaert op eede dat opden viien july 1642 ghecommen zyn smerghens ter pachtghoede daer hy woont, drye personen hemlieden zeggende soldaeten den deposant onbekent, vraeghende omme dordinaire courtoisie, zulcx dat den deposant hemlieden heeft ghedaen gheven een oircken by eene van zyne dochters, waermede niet tevreden zijnde hebben de zelve soldaeten gevraeght omme ydt thebbene vande kermisse van tsondaechs te vooren, soo eeten als dryncken, twelcke Ghileyn PACCO sdeposants knaep, heeft hemlieden ghezeyt datter niet te gheven en

was, mits dat den deposant gheene kermisse ghehouden en hadde ende dat zyne huusvrauwe zieck te bedde lach, nietmin daarmede hemlieden niet contenteerden, zeyde aenden zelven Ghileyn dat hy eenen couedief van arthois was, ende dat hy sdeposants huuze gherefugiert was, ende mits den zelven Ghileyn butten was blyfvende, hebben onderlynghe voordere woorden ghecreghen, dye den deposant niet en heeft ghehoort overmits dat hy binnen in zyn huus bleef, nietmin daernaer eenighe gheruchte hoorende door t'roupen van zyne kynderen, es butten gheghaen, ende aldaer ter aerde ghevelt ghevonden den voorseiden Ghileyn, ende alsoo dat hy hem vraeghde of hy vande zelve persoonen ghequetst was, seyde dat jae, nemaer dattet maer met eenen cleynen stock ghedaen en was ende van gheene importanten, hebbende hy deposant den zelven ghequetsten opgheheven, dye mitsdien binnen den huuze gheghaen es, ende hem eyndelynghe ghesmeten hebbende op een bedde, es byden deposant ghevonden gheweest ontrent den avont zonder spraecke, ende daernaer snachts overleden, zonder te wetene wye den voorseiden Ghileyn gheslaeghen heeft ofte dat hy Ghileyn verclaerst heeft, dye byden deposant verzocht zynde, wye vande zelve drye persoonen hem ghequetst hadde, voordere niet wetene ter materie, sluyt zyn depositie, dye hy naer lecture heeft onderteckent, den xviiiien july 1642

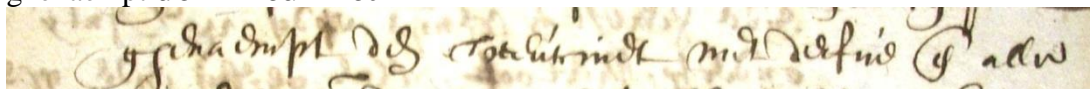
Anthoine LEVESQUE dagé de xxxvi ans ou environ, manoeuvrier demeurant en ladicte jurisdiction, ouy et examiné comme dessus, at dict et déposé par son serment, que travaillant a la maison de George WIMMEAU le viii de juillet 1642, illecq seroient venus trois soldats incognuz au deposant demandant pour avoir quelque chose, dont l'ung des enffans dudict WIMMEAU leur at porté quelque pieche d'argent, de quoy ne se contentans, sy estre qu'est sorty de ladicte maison Ghileyn PACCO serviteur diceluy WIMMEAU allant vers son ouvraige avecqz son hauwe, lequel lesdicts soldats a cause qu'on leur ne vouloit plus rien donner, ont iniurié comme aussy ledict WIMMEAU, disans qu'ilz estoyent tous des larrons de vaches, et neantmoins at ung desdicts soldats quy estoit aussy incognu au deposant avecqz ung button ou perse qu'il avoit en ses mains assailly ledit PACCO, et luy donné ung coup sur sa teste duquel il est tombé par terre, ce que ledit deposant appercevant at sorty de ladite maison a l'assistance, et partant lesdits soldats se sont aussytost enfuy et retirez, s'ayant ledit PACCO envers le soir mis et couché sur son lit, et le lendemain se retournant a la maison dudict WIMMEAU, a trouvé qu'iceluy PACCO estoit trespasé, dont ledit deposant at esté enchargé par ledit WIMMEAU d'aller querir sa soeur demeurant avecqz monsieur DE BERCCQUIN au village de Godsvelde, ce qu'il scait pour avoir le tout veu, et ouy, comme dict est, concludant p..... sa deposition, le xixe en julliet 1642

seing de Anthoine LEVESQUE

4 augustus 1642 – Den Treurniet - Halmen

Ten halmdaeghe den 4de augusti 1642

Thomas de Was ende Cathelyne syne huysvrauwe onterfden hemlieden ende erfden **Jan de Meij filius Jans** alhier present ende accepteerende inde herberghe ghenaept **den Treurniet**

met derfve ende alle groene ende drooghe catheilen daerop staende soo tselve staet ende gheleghen is up **t'Yprestraete** - ende een gontiere naghelvast ende cavelvast, -

streckende voornoemde huys ende erfve van vooren de voornoemde Yprestraete , van noorden de Brugestraete ende van oosten Baudewyn Beuten, de vercoopers sullen trecken de heure tot daete deser blyvende voorts ten proffycyte vande coopers, omme te godtspenningh xxiiij schele – ter tafel xij ponden ende voor svercoopers huysvrauwe eenen dobbelen ducaet , ofte de weerde van diere, ende drye stucken van achtien voor svercoopers kynderen ende van principaelen coop hondert ende tsestien pont grooten vlaems – te betaelen d'eene helft ghereet ende dander helft sal blyfven croiselick – ten advenante van de penning sesthiene,- mits daerinne verbindende tvercochte goedt voorts is gheconditionneert de de cooper sal vermoghen up te legghen de selve penninghen met capitael van xij pond tsjaers t'seffens synder gheliefte actum ut supra

4 augustus 1642 - SAP 398 - Folio 277 verso – Renten

Jan de Mey ende zyne huysvrauwe verkennen wel ende deuchdelick vercocht te hebben an ende ten proffycyte van **Thomas de Was** present ende accepterende een erfvelicke losrente van vyf ponden grooten vlaemsch by jaere - den penninck xvj -

voor de somme van iiijxx pond grooten vlaemsch
die de vercopers den cooper schuldich zyn van coope vande onderschreven hypoteque
innegaende hedent date deser -
danof tjste jaer vallen ende verschynen zal den iiijde ougst 1643 - ende zoo vorts etca - te
lossen teenen payement)
verbyndende daerinne een huus ende erfve - mette groene end droghe catheilen daerop
staende ghelegghen op d'Yperstraete deser stede -
ghenaemt den Treurniet –
aboutterende van oosten dheer Michiel de Visch - zuudt d'Iperstraete ende de drie houck te
afloopende west
Item noorden de Brugghestraete –
voor desen zuuver ende onbelast met innynge ende executie etca
Actum present Goesteene - Gheus - Cambray - Bonte vervanghende Rougiré - schepenen
desen iiijde ougst 1642

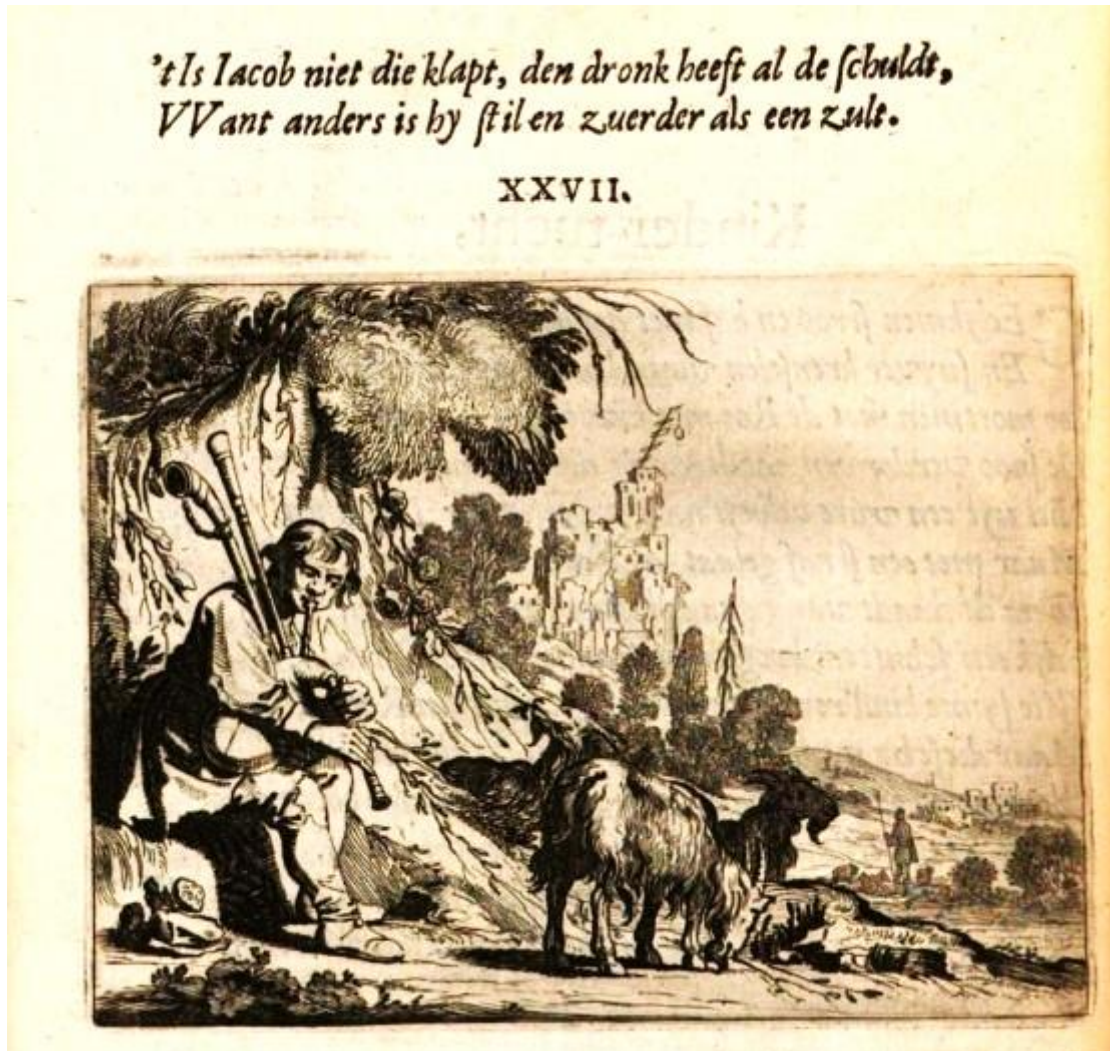
5 augustus 1642 – Pieter Deworm soldaat van zijne koninklijke majesteit - SAP 398 - Folio 275 verso

Compareerde in persooene **Pieter de Worm** dienende onder de benden van ordonannce onder
de campagne vande prince van Barbause -
den welcke ghecedeert ende ghetransporteert heeft - zoo hy doet by desen - in handen van
Sieur Andre del Honce -
de somme van elf ponden grooten vlaemsch –
de voornoemde transportant competerende tot laste van Michiel de Visch –
van coope ende leverynghe van twee varwe coebeesten -
jeghens den transportant byden voornoemde Visch ghecocht opden xiiij maerte 1629 -
volghende de notitie opden voornoemde transportants handtbouck -
maeckende den voornoemde Del Honce guidon vande voorseide compaignie –
vry acteur omme de zelve somme t'innen ende ontfanghen als zyn eighen ende propre
goedt
midts by hem de zelve somme emploieerende totten coop van een peert ten behoufve van de
zelve Worm ofte zynen substitant inde voornoemde compaignie ten dienste van zynen
conincklike majesteit
Actum present Goesteene ende Cambray schepenen
den vde ougst 1642

6 augustus 1642 – Caerle Maerten borg voor Ghilein Maerten - SAP 398 - Folio 276

Compareerde in persooene **Caerle Maerten** –
den welcke omme te bewaren ende verzekeren **Ghilein Maerten** vande somme van xxj pond
grooten vlaemch -
byden zelve Ghilein over den jste comparant betaelt als beschadicht borghe over diversche
coopen van taillie van elste -
heeft verbonden ende verobligiert zyn persoon ende goedt –
present ende toecommende ende by speciale een huuseken ghestaen opde erfve vande disch
deser stede inde Hamhouck - daer hy presentelick wwoont -
Item tcoorne staende op omtrent vier lynnyn landts by pachte van Jaques van de Wynckele
inden zelve houck - een brune coebeeste - een brunc drynckelinck calf - vorts ghegeneralick alle
meubelen ende catheilen tzyne huuse ende hove bevonden ende die hiernaer bevonden
zullen worden omme de voorseide somme daarop gherecouvreert te worden –

verclaerende beede partyen dit verbandt te gheschieden te goede trouwe - zonder schimp ofte fraude -
nochte in prejuditie van iemant
Actum present vander Leeuwe vervanghende Cheis schepene
vjde ougst 1642

30 augustus 1642 - De verhuring van de Abelemolen – bruine pakken zonder nummer – 194

Men ghebiet te pachte ter haulche van weggen **jo. Christiaen Boudens** als ontfanger van sconincx busch van Outhulst, ende van de gheconfisqueerde fransche goederen int quartier van Ipere, **eenen wyntcoornemeulen ghe-naempt den abbeelemeulen** staende ter plaetse vanden Abbeele onder de jurisdictie van Poperinghe, met de huysynghen, scheure ende stallynghen mitsgaders vy ghemeten landts ofte daerontrent dearmede gaende soo die jeghenwoordelick in pachte ghebruyckt worden bij **Gillis De Vos**

Inghevolghe publicatien danof ghedaen ende dat voor eenen termijn van ses achtereenvolghende jaeren danof t'eerste ingaen sal te ste. Maertinsmisse eerstcommende xvjc tweeveertich ende verschynende ste. Maertinsmesse xvj c drieveertich op de condicien hiernaevolghende

Alvooren den aennemenden pachter wert ghehouden over te nemen by prisie alle het drayende werck vanden meulen ende de steenen, mitsgaders het stroydack vande huysynghe scheuren ende stallynghe, ende dat t'ynde vanden pacht over te leveren by ghelycke prisie, baten heffende ofte schade betalende

Item den voorseyde pachter wert ghehouden te stellen goede ende suffisante borghe voor sijnen pacht ten contentemente van den voorseyden ontfangher ende jaerlikcx de betalynghe te commen doen ten huysse vande selven ontfangher inde stadt van Ipre binnen de ses weken naer den valdach op peine van heerlicke executie

Item de voorseyde pachter wert ghehouden de voornoemde landen behoorelick te labeuren ende die te houden in goede note volghende de costume ende ustancie van aldaer op pene van dobbel schade te betalen

Item alle de landtcosten van pointinghen, settinghen ende alle andere soo ordinaire als extraordinaire blijfven ten laste van de pachter sonder eenighen afslach van pachte

Actum den **xxx oughst 1642**

Present meester Frans van Waterleet, ruddere heere van waterleet voorschreven en d'heer Jan Hendericx, schepen van de sale ende casselrie van Ipere

De voornoemde meulen met de huysinghe ende landen daermede gaende is hoochst inghestelt by **Pieter Calf, Pieter Vande lynde ende Gilles de Vos**, op vijftwintich ponden grooten by jaere

Daernaer verhooght by den voornoemde **Pieter Calf** met twee ponden grooten sjaers

By Gilles Devos met een pont groote sjaers

By Pieter Verlynde met een pont groote bij jaere

By Pieter Calf met noch een pont groote sjaers

Ende midts niemant meer en verhooghte is ghebleven op den voornoemde **Pieter Calf** voor de somme van dertich ponden grooten bij jaere

Toorconde als greffier

J. Letten – 1642

8 september 1642 – Het gedolven geld van Gillis de Bergh - SAP127B - nummer 5

Reprochen omme **Christiaen van Cayzele** - ghevanghen verweerder jeghens de bailliu - causa officij - heescher - voor myn heeren burghmeesters ende schepenen der stede van Poperynghe

Alvooren doet te noteren dat den verweerder is een huysittende man - binnen deser stede - belast met huysvrauwe ende kynderen doende het ambacht van garentwynder met diversche knapen - staende ter goede name ende fame.

Hebbende oversulcx den heescher hem vervoordert opden vijjde septembris 1642 laetstleden wesende Onse Lieve Varuwe dach den verweerder faictelick vuyt zyn huus te haelen ende te recommanderen inde stricthen banden vande vanghenisse deser stede sonder datter yemandt heeft moghen acces hebben om hem te spreken.

In sulcken voughen dat de voorseyde aggressie notoirelick quaet ende abusif is int regard datter ghene acte van abandonnement byde wet sverweeders laste ghedecerneert is gheweest - voor date vande voorseyde apprehensie soot expresselick verheescht ware byden edicte van de jaere 1611 –

versouckende dat dheescher gehouden wert by soo verre hy sustieneren wilt soodanighe acte van apprehensie sverweeders laste ghegeven gheweest te syn - dat hy die sal exhiberen - oft by faulte van dien versouckt den verweerder recht als by ordre opde notoire nulliteyt van de voorseyde apprehensie.

Ende sonder prejuditie van dien - secht den verweerder ghenomen noch of tzelve cesseerde - dan niet en ghelooft - niet datter eenighe conficant subject gheweest is omme te doene de voorseide apprehentie - want notoir is dat in criminalibus prebationes debentesse luce meridina clariores

Gheconsidereert datter de minste preuve niet bevonden en wert niet meer by sverweerdens kennisse als byde oorconden van sheescher weghe daerop geleedt - daerby ghevought dat dheescher toegehstaen heeft te doen blycken dat **Gillis Bergh** soude ghedolven hebben sulcke somme ende specien van ghelde ende dat den verweerder die soude ontgraven hebben soo dheescher hem te laste leght - danof het minsten niet meer van teen point als het andere ende wort by dheescher gheveriffieert - dies den verweerder absolveren doet van sheescher heessche met costen ...

Oversulcx dat dheescher alle tselve daervuyt wilt trecken dat den verweerder soude yevers eenighe specien van ghelde vuytgegeven ofte ghewisselt hebben dat een argument is - twelcken niet en concludeert cum non prebat hoc esse quod abillo cotingitabesse ghenomen - noch of sulcx gheschiet hadde - dat niet -

hoewel dat het oock niet te verwonderen en waere dat den verweerder zoude commen in eenighe specien van ghelde daer hy coophandel is doende ende noch is hebbende - levende syn moeder de selve een wel ghestelde vrouwe - welcke den verweerder seretelick ter handt can doen eenich ghelt - dat niemandt en merckt - twelcke een saeke is die daghelicx sal gheschieden dat de moeders hunne kyndt syn assisterende van ghelde tot hemliedier promotie - sonder dat sy dat willen gheweten hebben om te schuywen den ondanck van andere haere kynderen.

Niet te letten synde opde depositie van Mayken Kerne ghenomen noch of sy ghetuught hadde yet tot sverweerdens nadeele int regart dat sy crancksinnigh is ende oock dienstmaerte van Gilles Bergh die tgelt soude verlooren hebben of het schoon soo warachtich waere die oock in alle ghevalle singuliries.

Met welcke ende ghelicke redenen weerlegghende syn Anthonis de Luyssche ende syn huusvrouwe Marcx de Cocq ende zyn huusvrouwe als wesende bovendien viles persoonen - de welcke notoirelick niet gheadmitteert en worden ad testimonum - danau in criminalibus. Soo oock niet en doen te gheloven Fransoise - weduwe van Jooris Pelet ende Mayken de huusvrouwe van Frans Bock soon als wesende viles et anberte persoonen in teecken van dien dat d'heescher hem wel ghewacht heeft te segghen waermee sy hem syn benerende en waer sy woonachtich zyn

Midtswelcken etcetera onderteckent Gillis Vermedt

11 september 1642 – Jaargetyde voor Christyne Vutterdaet – renten

Compareerde in persooene **Ghilein Wenis**

als hoir causa uxoris ende executeur vande testamente van **jo. Christyne Vutterdaet, wedewe van dheer Andries Rebaut,**

denwelcke ghecedeert ende ghetransportert heeft (zoo hij doet midts desen) ten proffytte van de ghemeen en aermen deser stede,

in voldoeninghe van de donatie byde zelve jo. ghedaen voor den voornoemde Roens, notaris ende ghetuighen opden xvij de maerte 1642,

zes ponden grooten vlaems by jaere in twee rentebriefven

nu gheldende Jacob Femery,

sprekende beede ten proffytte van de voornoemde Rebaut,

de eerste bedraghende xxij pond tjaers in daten xvde februari 1623, ghezeghelt met vijf zeghelen ende opden play gheteckent m. Lottin,

vallende jaerlicx den vde der zelve maent, bezet ende gheypothequert op vier ghemeten 2
lynen xx roeden hofsteede ende meersch,
met alle de groene ende droghe catheilen daerop staende
byden crommen boome inden lyssenthouck deser jurisdictie,
ende d'ander bedraeghende vier ponden grooten vlaems by jaere
op noch vijf vierendelen hommelhof paelende van oosten daervan,
alles in ghevolghe van de letteren van constitutie dies breeder ghewaghende,
ghepasseert voor de wet deser stede opden xide xbris 1629
ghezeghelt met vijf zeghelen ende op den poly gheteekent A. Pierins,
beede de zelve renten alhier ghesien ende ghelesen,
door de welcke de letteren deser ghetranssixeert werden, mackende dischmeesters vrie acteurs
omme de zelve renten tinnen ende ontfanghen als teyghen ende propre goedt
vande zelve disch ofte aermen
met expresse conditie nochtans dat de zelve dischmeesters ende haerliden naercommers in
officie
ghehouden werden jaerlickx
ende ter eewigheyt te doen celebreeren
een solemnele jaerghetyde
met diacone ende subdiacone ende 't groot gheluudt
altijts opden 22ste maerte,
doende by de zelve dischmeesters alsdanne de vrienden vermaenen omme t'offeren ende
bidden voor haer donatrices ziele
vutdelen voor xxij pond parisis in broode
boven xvij pond parisis broot dat moet ghedreghen zijn ten huise van haer naerste vrienden
metten by hemlieden in schaemel husghesinnen bedeeft te worden,
Ende in cas of dischemeesters in faulte waeren tzelve te volcommen ende elck point
zonderlynghe,
zouden de hoirs ende naercommes vande testatrice vermoghen de zelve rente inne doene ter
exclusie vande dischmeesters,
omme oock moeten de renten ghelost zijnde
daedelick doen remploieren op goede ende suffissante hypotheque,
zonder dat de dischmeesters al moeten betaelen an de priesters, clockluuders ende ander
dienaers in tvoornoemde jaerghetyde ,
midts de zelve betaelinghe ghedaen moet zijn byde kerckmeesters van Ste. Bertins
vut een ander rente van drie ponden grooten tsjaers by de donatrice ghelegateert ten proffytte
vande zelve kercke,
welcke voornoemde renten Clais Vanmaerle jeghenwoorich dischmeester metten laste
voorschreven ende gheaccepteert ende zoo over hem als zijn naercommers in officie belooft te
volcommen de diensten ende conditien voorseyd shunne sy hen volontairelick laet
condemneren ghelick hij ghecondemneert wordt midts desen
Actum present Baert, Brughemeester vervanghende VandeeLeeuwe schepenen
Den xi de 7ber 1642

12 september 1642 – Jaargetijde van Christyne Vuttendaele voor de kapel van het gasthuis – SAP 398 – Folio 281

De voornoemde Wenis - hoir causa uxoris ende executeur vande testamente van joffrauwe
Christyne Vuttendaele wedewe van de heer Andries Rebaut – cedeert ende transporteert – ten
proffytte vande gasthuuse deser stede ter acceptatie van dheer Jaques Schevele – president
moderne van de zelve gasthuus –

drie ponden grooten vlaemsch tsjaers in twee rentebriefven –
 beede verkennt ten proffytte vande voornoemde Rebaut by Pieter de Dammere d'jonghe ende
 Mayken Liebaerts zyne huusvrauwe ende bezet op doosthelft van vyf lynnē xvij roeden
 hofstede mette catheilen – groene ende droghe daerop staende – ande Watouestraete –
 volghende de letteren van constitutie dies breder ghewaghende –
 d'eerste bedraghende twee ponden grooten vlaemch tsjaers in date ijde wedemaent 1627 –
 ghezeghelt met vyf zeghelen ende opden ploy ghetekent A. Pierins –
 ende d'ander in daten ijde april 1637 – ghezeghelt met vyf zeghelen ende opden ploy
 ghetekent J. Derycke –
 vallende beede de ijde juny ande rentghelder ende proprietaris vande hypotheque meester
 Philips Winnebroot –
 maeckende de voornoemde gasthuussmeesters vrie acteurs omme de voornoemde rente
 t'innen end ontfanghen als t'eighen goedt vande gasthuuse
 met expresse conditie nochtans dat zy ende haerlieden naercommers in officie schuldich
 werden gheyck zy hemlieden by desen verobligheren tot lavenesse vande ziele van de donatrice
 te doen dcelebreren **ande capelle vande voornoemde gasthuuse** zes messen van requiem –
 tsjaers ter eeuwighen –
 Actum present Baert – burghmeester ende Vander Leeuwe – xij 7bris 1642

12 september 1642 – Een jaargetijde voor Andries Rebaut – Renten

Compareerde in persooene **Andries Beke**,
hoir ende aeldync ten sterfhuuse van dheer **Andries Rebaut**,
denwelken omme te voldoene ten testamente ende vuttersten wille van de zelve Rebaut,
ghecedeert, opghedreghen ende ghetransporteret heeft, zoo hij doet by desen -
in ende ten proffytte van de ghemeenen aermen deser stede ter acceptatie van Nicolais vander
Maerle - dischmeester -
Eene losrente van zes ponden grooten vlaems by jaere - den penninck zesthien,
Vallende jaerlicx den eersten octobris,
sprekende ten laste van Niclais van Renynghe,
by hem synliedens proffytte verkent in obligatie van daten eersten 8bris 1637,
dies tcapitael ende verlopen verborght is by Jan van Reninghe filius Charles,
innehoudende de zelve obligatie clause van bezette –
t'ende drie jaeren, ende dat metten verlopen tsydert den 1ste maerte 1642 dach van toverlijden
van de voorseyde Rebaut,
dies dischmeesters jeghenwoordich ende hemlieden naercommers in officie ghehouden
werden jaerlickx ende ter eeuwigheyt te doene celebreren een solemnele jaerghetyde met
diacone ende subdiacone - tgroot gheluudt
ende andere zaecken naer advenante –
altijts opden dach van zijn overlyden ofte sdaechs daernaer zoo het heilich dach waere,
doende byden heer pastor des sondaeghs te vooren tzelve jaerghetyde becondighen ende de
vrienden daertoe begroeten,
Voorts vut deelen an de aermen voor twee ponden parisis broot,
danof d'een helft moet ghedreghen zyn ten daghe van tcelebreren van tvoornoemde
jaerghetyde ten huuse van zyne naerste vrienden ,
doutste altijts, inde stede wonende voorengaende,
omme ghedistribueert te worden thaerlieden gheliefte
ende zoo der eenighe schamele vrienden waeren,
zoo zullen die tsurplus daerboven doncosten ende voornoemde broot moghen ghenieten voor
alle andere -
welcke ghestaen oock gheschiedt –
met zoodanighe conditie dat inghevallen de dischmeesters ofte andere in ghebreke waeren van
alle tzelve pointelick te volcommen, -
dat zijne hoirs ende naercommers zullen vermoghen elck d'inninghe doen vande voornoemde
rente thaerlieden dischmeesters exclusie
ten einde van daermede te volcommen de begheerden ende wensten voorseyd,
maeckende executoir hij Beke de voorseyde dischmeesters
ende hemlieden naercommers in officie –
besonders observatie van alle tgonne voorseyt – vry acteurs –
omme de zelve rente t'innen ende ontfanghen als eyghen ende propre goedt van de zelve
disch
Actum present Baert, burchmeesters ende VandeLeeuwe, schepen
Den xijde 7bre 1642

12 september 1642 – Koop van 't cleen Sint Jorishof - Renten
--

Den voorseyde Beke
in zyne voorseyde qualiteit,
cedeert ende draecht op ten proffytte van de kercke van Ste. Bertins
ter acceptatie van dheer **Jaques Proventier**, kerckmeester

Een huus metter erfve daeronder ende achter liggende op den Ipperdamcouter deser stede gheenaemt 't **Cleene St. Jooris** daer de weduwe Jan de Houdthauwer presentelick woont, aboutterende van oosten thuus ende erfve van meester Jan Desruelles, cappellaen van Ste. Bertins kercke binnen deser stede
Van zuuden d' erfve van de heere,
Van westen thuus ende erfve van de kynderen Niclaes Beke cum suis,
ende van noorden de voorseyde Ipperdamcouter,
Maeckende overzulx de voorschreven Proventier ende zijne naercommers in officie vrie acteurs omme t'zelve huus ende erfve te doen ghebruucken voor teeghen toedt vande voorseyde kercke
Actum present Baert vervanghende Proventier burghmeesters

13 september 1642 – Een oude lening op de imposten – SAP 398 – Folio 274

Compareerde in persooene dheer Jacques Baert burghmeester vande commune deser stede ten zaecken naerschreven by burghmeester vande wet ende schepenen gheautoriseert –
Ter eender zyde ende meester **Jan de Conync** – licentiaet inde rechten – hem sterck maekende over Philips – zynen zwagher ter andere –
De welcke maekende te beletten ende assopieren de disputten end differenten gheresen ende die noch zouden moghen rysen ter cause van tcapitael van een rente van twaelf ponden parisiss met diversche jaeren verloop –
den zelve den voorseyde Conync competerende –
vutten hoofde van joffrauwe Petronelle Agnes Blaze zyne huusvrauwe –
ende den voorschreven Philips –
vyt eene meerder rente van tweeentwyntich ponden grooten vlaemsch by jaere –
sprekende tot laste vande ouden dobbelen impost –
ghettransporteert ten jaere 1636 by dheer Andries Marsilles –
alsdanne burghmeester vande commune ten proffytte van dheer Pauwels Spronkholf – comys tot Brugge –
zyn onderlynghe vereenst ende gheaccordeert inder vormen dat den voorschreven Conynck heffen ende porffytteren zal ten laste vande stede –
in redemptie van t'pretens capitael end verloop –
de somme van achtendertich ponden grooten vlaemsch –
waarmede hy veroblighert werdt dese stede te garranderen ende indemneren jeghens d'ansprake ten laste vande zelve stede ghedaen by meester Jan Makeblyde –
ter cause vande voorschrevene rente die hy mainteert hem te competeren –
welck proces hy midts desen van nu vorts anneveert te vervolghen ende de stede dienangaende t'onlasten mette costen daeranne clevende –
jeghens elcken die daeranne recht zoude willen pretenderen –
aggreerende vort den voorschreven Conync den transport byden voorseyde Marsilles ghedaen ten proffytte vande voornoemde Spronkholf
Actum in camer – xiiij 7bris 1642

15 september 1642- Hommelkeete in de Werfstraat – SAP 398 – Folio 279 verso

Jacob de Meersseman en Marie nemen een lening op bij Jonker Anthoine de Mandole – verbyndende daerinne een huus ende erfve mette hommelkeete ende alle zyne toebehoorten daarmede gaende opde Werf deser stede –
Aboutterende van oosten Guillaume Rouvroy – zuudt Charles Vuylsteke ende ander – west tGapaertstratjen ende van noorden de voorseyde Werfstraete

Noch wyse raadt noch goet bediedt,
En baat een taaye styf-kop niet.

XXXI,

19 september 1642 – Een gift op het sterfbed voor het zoontje van Charles Leurin – SAP 398
– Folio 280

Compareerde in persooene **Charles Leurin** – ligghende zieck ende cranck te bedde –
nochtans hebbende goet verstandt – wille ende memroie –
de welcke omme verscheiden goede consideratien ende beter ghedaen dan ghelaeten –
ghegheven heeft- zoo hy doet midts desen –
met consente van zyne dochters – an Jaques zyn zoontken –
een losrente van xl pond parisis by jaere – den penningh xvj – annecomende naer sdonateurs
overlyden – ten effecte van met tverloop ende tcapitael vande zelve rente – ist noodt –
die ghenomen werdt van tapparentste goet by hem achter te laeten –
den voornoemde Jacques te voorderen zoo ter schole als andersins –
welcke donatie Ghilein Wenis – over den voornoemde Jacques gheaccepteert heeft
Actum present Goesteene vervanghende Steven – Schepene –
19de 7bris 1642

Compareerde in persooone Ghilein Wenis als hoir – causa uxoris – ende executeur vnde testamenten van **joffrauwe Christyne Vuttendaele** – wedewe van deheer **Andries Rebaut** – de welcke ghecedeert ende ghetransporteert heeft –
zoo hy doet midts desen ten proffytte vande ghemeenen aermen deser stede –
in voldoenynghe vande donatie byde zelve joffrauwe ghedaen –
voor de voornoemde Wenis – notaris ende gehtuughen opden xiiij maerte 1642 –
zes ponden grooten vlaemsch by jaere – in twee rentebriefven nu gheleden Jacob Fenery –
sprekende beede ten proffytte vande voornoemde Rebaut –
d'eerste bedraeghende xxiiij ponden parisis tsjaers – in daten xvj de february 1623 –
ghezeghelt met vyf zeghelen ende opden ploy ghetekent M. Lottin –
vallende jaerlicx de vde de zelve maent –
bezet ende ghehypothequert op vier ghemeten 2 lynnem xx roeden hofstede ende meersch –
met alle de groene ende droghe cathelen daerop staende byden Crommen Boom inden
Lyssenthouck deser jurisdictie
ende d'ander bedraeghende vier ponden grooten vlaemch by jaere – vallende jaerlicx den xj
de xbris –
bezet opde zelve hofstede metghaders op noch vijf vierdeel hommelfhof paelend evan osoten
daran - alles in ghevolghe vande letteren van constitutie dies breeder ghewaghende –
ghepasseert voor de wet deser stede opden xj xbris 1629 –
ghezeghelt met vyf zeghelen ende opden ploy ghetekent A. Pierins –
beede de zelve renten alheir ghesien ende ghelezen door de welcke de letteren deser
ghetransfixeert werden –
maeckende de dischmeesters vrie acteurs omme de zelv renten t'innen ende ontfanghen als
eighen ende propre goet vande zelve disch ofte aermen –
met expresse conditie nochtans dat de zelve dischmeesters ende haerlieden naercommers in
officie - ghehouden wezen jaerlicx ende ter eeuwighen te doen celibreren een solemnele
jaerghetyde met diacone ende subdiacone ende t'groot gheluidt -
altyts opden 22ste maertte
doende byde zelve dischmeesters alsdanne de vrienden vermaenen omme tofferen ende
bidden voor haer donateurs ziele ende vut deelen van xxiiij pond in broode boven xvij pond
parisis broot dat moet ghedreghen zyn ten huuse van haer naerste vrienden omme by
hemlieden in schamel huusghesinnen bedeeft te worden
ende in cas of de dischmeesters in faulte waeren tzelve te volcommen ende elc point
zonderlynghe – zouden de hoirs ende naercomemrs vande testatrice vermooghen de zelve
rnette inne te trecken omme de zelve de voornoemde diensten ende distribuetien te doene ter
exclusie vnde dischmeesters –
die ooc moeten de renten ghelost zynde daedelick doen remploieren op goede ende suffisante
hypoteque zonder dat de dischmeesters iet moeten betaelen ande priesters - clockluuders ende
andere dienaers in tvoornoemde jaerghetyde –
midts de zelve betaelyghe ghedaen moet zyn byde kerckmeesters van Sint Bertins vut een
ander rente van drie ponden grooten sjaers byde donatrice ghelegateert ten proffytte vande
zelve kercke –
welcke voornoemde renten Clais van der Maerle - jeghenswoordich dischmeester – metten
laste voorseid - heeft gheaccepteert ende zoo over hem als zyn naercommers in officie belooft
te volcommen de diensen ende conditien vroschreven daerinne hy hem volontairelick liet
condemneren ghelyck hy ghecondemneert wordt mits desen
Actum rpresent Baert Burghmeesters - vervanghende vander Leeuwe schepen –
Xj 7bris 1642

Na deze akte volgt er één waarbij Wenis een rente transporteert naar de kerk van Sint Bertinus.

22 september 1642 – De stinkende vis van Marliere - SAP127b - nummer 34 - Processen

Opden xxij 7bris 1642

Enqueste judicieel ghehouden by meester **Joos Cheys ende Nicolais Cambray** , schepenen der stede van Poperynghe vut crachte vvan opene letteren requisitoire verleent by burghmeesters ende schepenen der stede van Dixmude in daten xvste deser onderteekent Huughe an **Jan Merliere** -

zoo hy aldaer in camere es gheweest jehghens **Hercules de Conynck** verweerder opden intendit byde heescher overgheleit

Dheer Maillaert vande Goesteene d'oude, voorschepene deser stede - oudt 64 jaeren ende **Pieter Babelaere** tzynen toure schepene deser stede - ende gheeedt landtmeter - oudt 48 jaeren ofte daeromtrent - oorconde ghedaecht, ghehoort ende gheexamineert naer eedt ghedaen -

tuughen ende deposeren elc respectyfvvelick goede memorie te hebben - dat zy inde jaere 1640 wesende officieren vande biere ende broode met datter ancleeft deser stede -

hebben ghewarrandeert met hemlieden confreren ten huuse van **Jan Marliere** alhier heescher **-een tonne ghesoutten stapelvisch ghezeit Pouèvre Jean – stokvis?**

welck visch zy naest visitatie bevonden hebben quaet ende ongansch ende gheordonneert tzelve visch te voeren ofte doen voeren vutten dese stede ende jurisdictie binnen 24 uren opde boete van xij pond parisis ende hen mietmin gheordonneert inde boete van drie ponden parisis - alles volghende hemlieden attestatie in daten xijde novembre 1640 - byde depositanten onderteekent ende hemlieden ghetoot - welcke zy houden vast ende warachtich - voordr niet wetende ter materie dienende - sluten hemlieden depositie die zy naer lecture hebben onderteekent

Nicolais de Vos - oudt liij jaeren ofte daeromtrent - brauwer van zyne neerynghe - oorconde ghedaecht ghehoort ende gheexamineert -

naer eet ghedaen - tuught ende deposeert voor de waerheyt dat hy ten jaere 1640 - wesende officier vande biere - broode ende tgonne daeranne cleeft -

binnen deser stede anzocht heeft gheweest ande heescher omme te warranderen twee tonnen ghezoutten visch -

welcke open ghedaen zynde den depositant de zelve visiterende heeft bevonden dat tzelve visch was stynckende ende ghezeit dat hy tzelve niet en verstondt alleene te warranderen, nemaer adverterende zyne confreren - hebben tzelve ghesaemdelick ghewarrandeert ende bevonden dat het was quaet ende ongansch ende gheordonneert tzelve te voeren ofte doen voeren butten dese stede ende jurisdictiebinnen xxiiij uren opde boete van drie ponden parisis, alles in conformiteite van hemlieden attestatie in daten 13de 9bris 1640 -

by hemlieden onderteekent - daerna den depositant ostentie ghedaen zynde verclaert de zelve te houden voor goetd oprecht ende rechtvaerdich daerby persisterende –

voorder niet wetende - sluit zyne depositie die hy naer lecture heeft onderteekent

Dheer Jaques Baert - burghmeester vande comune deser stede - oudt 46 jaeren ofte daeromtrent -

oorconde ghedaecht gehhoort ende gheexamineert naer eedt ghedaen - tuught ende deposeert voor warachtich dat hy ten jaere 1640 –

wesende president vande warandise vande biere ende broode met datter anne cleeft -
deser stede ende jurisdictie - ghewarrandeert heeft met zyn confreren sheeschers huuse een
tonne ghesouten visch -
welcke zy naer visitatie gevonden hebben quaet ende ongansch te wesen ende oversulckx den
heescher gheordonneert de zelve vutter stadt ende jurisdictie te voeren ofte doen voeren
binnen xxiiij uren opde boete van xij pond parisis ende hem nietmin ghecondemneert inde
boeten van drie ponden parisis den depositant vorts lecture ghegeven ende ostentie ghedaen
zynde van de attestatie annex sheeschers heesch -verclaert de zelve gheschreven ende
gheteekent te hebben -
houdende de zelve voor goetd - oprecht ende warachtich -
voorder niet wetende ter materie dienende -
sluut zyne depositie die hy naer lecture heeft onderteekent

Nicolais vande Maerle - schepenen deser stede - tzyne toure - lakesnyder van zynen ampte -
oudt 36 jaeren ofte daeromtrent -
oorconde ghedaecht - ghehoort ende gheexamineert naer eedt ghedaen -
tuught ende deposeert voor de waerheit goede memorie te hebben dat hy ten jaere 1640
wesende officier vande biere - broode ende tghonne daeranne cleeft - binnen deser stede ende
jurisdictie - met zyne confreren ghewarrandeert heeft ten huuse van de heescher een tonne
ghesouten stapelvisch ende naer visitatie bevonden dat het was quaet ende ongansch ende
gheordonnert tzelve binnen xiiij uren te weeren ofte doen weeren buuten dese stede ende
jurisdictie opde boete van xij pond parisis ende den heescher nietmin ghecondemneert inde
boete van iij pond parisis -
alles in ghevolghe van zeker attestatie in daten xiiij 9bris 1640 -
byden depositant neffens zynde confreren onderteekent -
welck hem gheoont zynde verclaert daerby te persisteren -
voorder niet wetende sluit zyne depositie

3 oktober 1642 – Een dubbel ommestelling – SAP 469 – Resoluties

Opden iijde octobris 1642

Ter vergaderynghe van sire **Mattheus Deslions** religieus vande abdie van Ste. Bertins ende
ontfangher vande ghoedinghen vande zelve abdie onder dese jurisdictie vutten name van de
heere, burghmeesters, schepenen, raeden ende notable

Gheraemt, gheresolveert ende goetd ghevonden te taxeren tot laste vande ghemeene up ende
inzetenen deser stede ende jurisdictie zoo binnen als butten tport metgaders van bedryfvers
van landen onder de zelve resorterende, **eene dobbel ommestellynghe** omme hiermede te
volstringhen ende betaelen den vutcoop van personel logement van de soldaten voor de
toecommende wynter te betaelen d'een helft ghereet eende dander helft binnen 2 maenden -
de zelve te doene by tcollegie van de wet opden ouden ende ghecoustumeerden voet.

4 oktober 1642 – Brouwerij van Jan Roens - SAP127B - Nummer 29
--

Opden 4den 8bris 1642

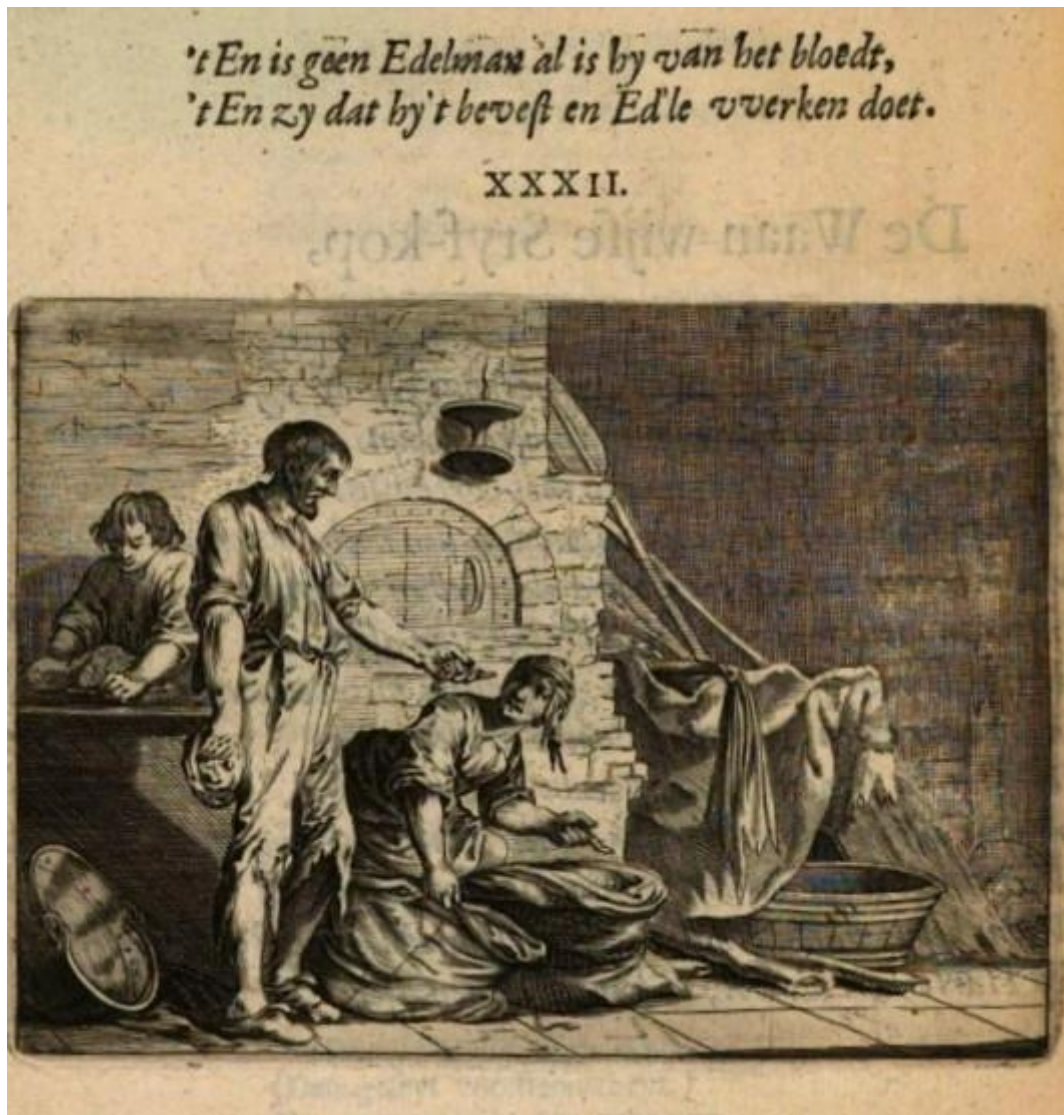
Enqueste judiciele ghehouden by dheer Jan Folcque - meester Joos Cheys ende Nicolais
Cambray - schepenen der stede van Poperynghe
opden intendit ovrgheleyt by **Lodewyc van Renynghe** - zoo hy cause es als heescher by
verboode
jehghens **Jan Roens filius Vincent** - verweerder

Chaerles Gheingier - oudt ontrent L jaeren - matsenaere van zynen style -
oorconde ghedaecht - ghehoort ende gheexamineert naer eedt ghedaen - tuught ende deposeert
voor warachtich -
dat hy naerdien den verweerder verhuust es gheweest vutten huuse daer den heescher
presentelick woont - de zelve verweerder heeft ghezien doen voeren diversche witte ende
roode brycken vutten hove - daer den voorschreven heescher woont ende de zelve ghesien
legghen tzydert achter den huuse daer den verweerder woont -
die door Frans Pyl vervrocht zyn gheweest -
voorder niet wetende ter materie dienende - sluit zyne depositie die hy naer lecture heeft
onderteekent
by laste van Chaerles chengier

Pieter Capelle - jonckman - oudt xxij jaeren - matsenaere van zynen ampte -
oorconde ghedaecht - ghehoort ende gheexamineert naer eedt ghedaen - tuught ende deposeert
goede memorie te hebben dat hy ten voorleden wynter
heeft ghesien dat Jan Roens alhier verweerder - voerde met waghén vut het hof daer
Loedewyc van Renynghe woont - diversche maeteraalen als out wit ende roodt steen -
twelcke de voorschreven Roens tzynewaerts gheappliqueert heefte ende ghedaen voeren
achter den huuse daer hy presentelick woont ende tzelve ghedaen verwercken door Frans Pyl
hebbende den deposant eer die vervrocht waeren de zelve zien legghen achter den
voorschreven huuse -
voorder niet wetende sluit zyne depositie die hy naer lecture heeft onderteekent
Piete vande Cappelle

Frans Pyl - oudt achtenveertich jaeren ofte daerontrent - matsenaere van zynen style -
oorconde ghedaecht - ghehoort ende gheexamineert naer eedt ghedaen -
tuught ende deposeert dat hy in tlatste van de voorleden wynter op tverzocuk van Jan Roens
alhier verweerder afgelesen ende ghebroken heeft **de vierstede ghestaen hebbend inde
brauwerie** achter den huuse daer den zelve Roens alsdanne woonde -
end ooc vutgherendt ende ghebroken twee forneelen inde zelve brauwerie tot op twee voeten
naer daerde zondere voorder - inde welcke hy ghevonden heeft witte ende roode brycken -
niet wetende waer den verweerder hiermede ghegaen es -
nemaer verclaert dat hy eenich oudt steen tzydert vervrocht heeft ten huuse daer den zelve
Roens jeghenwoordelick woont zonder zekerlick te weten of het tzelve was dat hy depsoant
ghelesen hadde vande voorschreven vierstede ende forneelen -
voorder niet wetende sluit - J. Pyl

Joos Pyl oudt xxj jaeren - jonckman - matsenaere van zynen style -
oorconde ghedaecht - ghehoort ende gheexamineert - naer eedt ghedaen - tuught ende
deposeert voor warachtich dat hy in tlatste vande voorleden wynter neffens zynen vaeder
ghebroken ende afgelesen heeft de vierstede staende inde brauwerie achter den huuse daer
Jan Roens alsdanne woonde metgaders twee forneelen ter zelve brauwerie tot op twee voeten
naer d'aerde omme de tletse daer vutte te bryngghen - welcke forneelen ghemaect waeren van
witte ende roode brycken -
hebbende de witte brycken appart ghesmeten - niet wetende waer de zelve belent zyn -
nemaer ghetuught dat hy neffens zynen voorschreven vaeder vervrocht heeft de roode daer
den voorschreven Roen jeghenswoordelick woont -
voorder niet wetende ter materie dienende sluit

6 oktober 1642 – Hendrick de Roo en Catheryne Meersseman nemen een lening op bij Christiaan Beuten - SAP 398 - Folio 282 verso

Hendrick de Roo ende Catheryne Meersseman zyne huusvrauwe verkennen ende belyden wel ende deuchdelick vercocht te hebben an ende te proffytte van Christiaan Beuten present ende accepterende een erfvelycke losrente van zes ponden thien schellynghen grooten vlaemsch - by jaere - den penninck zesthiene – voor de somme van hondert vier ponden grooten vlaemsch – byde vercoopers themlieden contentemente ontfaen – inneghegaen den xiiijde augst latstleden danof tjste jaer vallen ende verschynen zal den xiiiiij ougst 1643 – ende zoo vorts van jaere te jaere - eeuwelick ende erfvelick etc - op te legghen te drie paeiementen etca - verbyndende daerinne ter verzekerthede drie ghemeten en half vyf roeden - onder zaylandt meersch ende hommelhoff inden Lyssenthouck - wesende de west zyde van vier ghemeten een vierendeel vyf roeden - streckende metttten zuudt ende Jan ende Dyerick

de Roo - mette westzyde Andries Deroo - noordt Jacob Annoot ende van oosten Jacques van Neufville

Item neghen vierendeel zaylandt gheleghen inde Lyssenthouck - streckende zuudt ende noordt - van oosten d'aeldynghen Niclais Le Houck - zuudt d'hofstede vande vercoopers ende Clais Zoetemont - west Andries Deroo ende van noorden via d'heer Frans Folcque voor desen zuuver ende onbelast met innynghen etca.

Actum present Baert - Proventier - burchmeesters - Goesteene - vervanghende Makeblyde ende Bonte schepenen -
vjde 8bris 1642

8 oktober 1642 - SAP 398 - Folio 282 verso

Pieter Tant en Catherine filia Jan de Schottere nemen een lening op bij Jacques Tant - en stellen als borg - een huus metten hommelhove daermedegaende - groot twee lynen thien roeden mette groene catheilen daermede gaende - paelende van oosten inde Potterstraete - van zuuden de Crombeekstraete - van westen ende noorden d'hofsede van Robert Bonte

tevens nemen ze een lening op bij Pieter Bierman - borg: twee ghemeten ij roeden elstlandt nu ghenaeamt den Huevel - gheleghen inden Hipshouck deser jurisdictie

8 oktober 1642 – Boeten – SAP 251

Daneel Salomé - verwerder contra Jan Vrammout heescher vande boete van vj pond parisis ter cause hy heeft ghemaelen opde xv ougst lastleden wesende heilich dach gheduerende de goddelycken dienst vande hooghmisse - met costen

14 oktober 1642 - SAP 398 - Folio 283

Jan de Mey ende Willemyne Wyckaert zyne huusvrawue - nemen een lening op bij Jacques vande Wynckel - verbyndende darinne twee ghemeten landts - deel van eene hofstede ligghende inden Peselhouck - deser jurisdictie daer Passchier de Meersseman presentelick woont

17 oktober 1642 - Clayseken krijgt een lening van de dis – Huis op de Oude Markt - SAP 398 - Folio 283

Compareerde in persoone Clayseken - de wedewe van Jan van Caestre - metgaders Caerle van Caestre - haeren bystaaenden man ende als voocht van haere kynderen - de welcke kenden wel ende deuchdelick vercocht te hebben ten proffytte vande ghemeenen armen deser stede ter acceptatie van dheer Guillaume Pierins ende Clais vander Maerle - dischmeesters –
eene erfvelicke losrente van xxiiij pond parisis by jare- den penninck zesthiene - voor de somme van xxxiiij pond grooten vlaemsch byde vercopers themlieden contentemente ontfaen – innegaende hedent date deser - danof tjste jaer vallen zal den xvij de 8bris 1643 – te lossen teenen paeimenten etca

verbyndende daerinne ter verzekerdhede vier lynnē ofte daerontrent onder ghers ende hommelhof mettēt derde van de keete daerop staende –
ghemeene met haere voornoemde kynderen inden Peselhouck deser jurisdictie -
streckende oost ende west - van westen de kynderen Michiel de Visch - oost de Leverstraete -
noordt Frans Roelens ende van zuuden Caerle van Caestre voornoemt -
Item een huus staende op d'Oude Maerct daer de voornoemde wedewe woont -
aboutternde van vooren ter maerct - doost zyde tstedehuus - de zuudt zyde t'kerckhof van
Sinte Bertins ende van westen Anthoine Herman –
belast met xij pond parisis tsjaers -
ten proffytte vande kynderen Jacob van Damme –
xxiiij ponden tsjaers ten proffytte van Ghelein de Keerle –
metgaders noch met xij pond parisis tsjaers ten proffytte van Jaques Diedeman -
belovende de voorschreven Comparante tot meerder verzekerdhede te verbynden de westhelft
van iij ghemetē ij lynnē xxv roeden elstlandt haer competerende - ligghende onder
d'heerliche vande West Zwynlande - tallen tyden dies verzocht zynde -
met inninghe etca
Actum present Baert ende Proventier burchmeesters - Goesteene vervanghende Cheis ende
Landeghem - schepenen
xvijde 8bris 1642

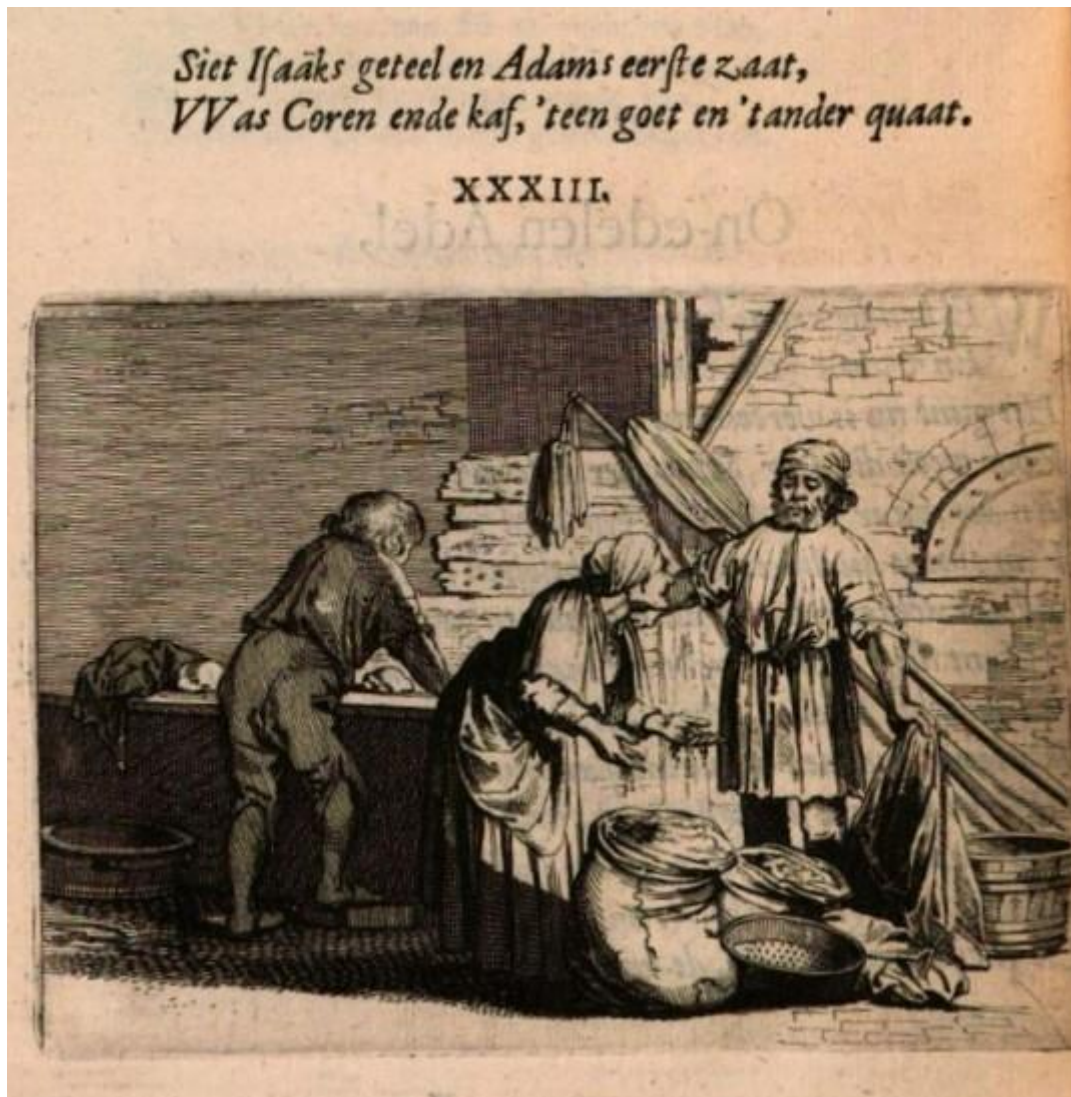
20 oktober 1642 - SAP 398 - Folio 284 verso

Pieter Delbare en Mayken Snellaert nemen een lening op bij meester Henrick de Godt
licentiaet inde rechten -

25 oktober 1642 – De weeze van Joos Petyt neemt een lening op van de kerkmeesters van Sint
Bertins – Brouwerij in de Leverstraat - SAP 398 - Folio 284 verso

Compareerde in persone sieur **Pieter Petyt als voocht vande weeze van meester Joos Petyt**
- den welcken in voldoenynghe vande testamente vande zelve meester Joos mede heeft
ghedaen compaereren
Anthonis Mazeman ende zyne huusvrauwe –
de welcke kenden vercocht te hebben ten proffytte vande kercke van Sinte Bertins -
ter acceptatie van sieur Jaques Folcque - kerckmeester –
een erfvelicke losrente van dertich ponden parisis y jaere -
den penningh xvj -
voor de somme van xl pond grooten vlaemsch -
byde vercoopers themlieden contentemente ontfaen vande voornoemde voocht
innegaende hedent date deser – danof tjste jaer vallen ende verschynen zal 15se 8bris 1643 -
ende zoo vorts van jaere te jaere etca
te lossen in twee egale paiementen etca
verbyndende daerinne een huus ende erfve mette brauwerie ende brauwalaem - daer de
vercoopers presentelick wonen inde Leverstraete deser stede –
aboutterende van westen thuus ende erfve toebehoorende d'heer Jaques van de Goesteene -
noorden de straete - van oosten via dheer Frans Folcque ende van zuuden de schipvaert –
voor desen belast met xv pond parisis tsjaers losrente ten proffytte van d'aeldynghen Jacob
Bollaert -
metgaders in sheeren rente als van ouden tyden –
vorts zuuver ende onbelast met innnynghe etc

Actum present Proventier - burchmeester - Goesteene - Cheis - Makeblyde ende Landeghem
schepenen -
25ste 8bris 1642

31 oktober 1642 – Verpachting accijnzen -

Verpachtynghe ghedaen by d'heeren burghmeesters ende schepenen der stede van Poperynghe vande assysen ende rechten de stede by octroye competerende op wynen - ghebranden wyn - bieren - azyn ende calchiede voor den tyt van zes maenden int regard vande bieren - inneghaende opden jste novembris 1642- ende expirerende ultima aprilis 1643 – ende d'ander voor den tyt van een jaer innegaende alsvooroen ende expirerende ultima 8bris 1643 - opde conditien ende statuten ghedeclareert danof djste ende 2de keersse ghebrandt waeren inde wetcamer den xxxste 8bris 1642 ten thien uren naer noene

Den pacht vande wynen is gegeven aan Antheunis Cathoire voor ixc iiijxx xiiij pond parisis
Den pacht vande wynen is gegeven aan Jacques Steven – voor xliij pond parisis
De pacht van de calchiede is gegeven aan Pieter Dammere – voor jc iiijxx viij pond parisis
Den pacht vande ghebranden wyn is gegeven aan Denys Thoris voor iiijc iij pond v schele

Den apcht van tsey-iser – meyuken ende clarette is gegeven aan Clais Merleede – voor xj pond parisis

31 oktober 1642 – Verpachting pestebilck

Anthoinne van Noordtover heeft ghepacht den bilck daer de psthusekens op staen eenen termyn van 9 jaeren innegaende baefmesse 1642 – voor de somem van xxxvij podn parisis by jaere op conditie dat idnien de contagieuse zieckte alhier ontstaecke ende opveere – zulen de ziecken daer ghesonden moghen worden ene indien gheraedich ghevodnen waere daerop eenen byrckeovern te stellen – zal den pachter moeten cederen van zyne heure midts betaelende naer rate van tyde – actum eodem

Den pacht vande bieren voor een half jaer beginnende ende expirierende alsvooren en es niet inghestelt nochte verpacht nemaer hebben de weerden ende weerdinnen vermact zoo hier volght:

Vermaeck ende accoordt vande weerden ende weerdinnen metgaders andere hemlieden gheneerende met bier te tappen ende venten binnen deser stede ende jurisdictie met het collegie vande wet, nopende de rechten de stede comepteeert opde bieren – groote ende cleine voor den tyt van een half jaer – innegaende jste novembris 1642 ende expirierende ultima aprilis daernaer 1643 – opde conditien ende bespreken by vorogaende vermaecken ghededlareert – zoo vlght

Christople Mahieu heeft vermaect voor de voorseide termyn voor de somme vn jx ij pond parisis

Francois de Quidt voor – jc viij pond parsisi

Via Frans Kyts voor – liij pnd parisis

Jan Craemboudt – lxvj pond parisis

Jan de Langhe voor jc lvj pond parisis

Jan de Landtsheere voor – lx pond parsiiis

Frans Wydoot – jc lvj pond parsisi

jaques vanCayzele – iiijxxiiij pond parisis

Pieter de Worm – xlviij pond parisis

Matthieu Bakero – xxxvj pond parisis

Jan de Mey voor lxxij pond parisis - Borghe Jacques vande Wynckelde present vande Leeuwe

Jan de Zwarte heeft vermaect voor iiijxx xvj pond parisis

Andries vn Dmme voor liij pond parisis

Va Jaques Vasseur heeft vermaect voor – jx xx pond parsiiis

Bertholomeus Liebaert – lxxij pond parsiiis

gheleyn van Damme – xvij pond parisis

Folio 76

Antheunis du Brueau heeft vermect – jc xliij pond parisis

Via Frans van Damme – xlviij pond parisis

Jan Baptsit van Kynderen – jc lxviij pond parisis

Frans vande Kynderen – jc xx pond parisis

Via Jaspar Pyc – lx pond parisis

Christiaen Beharelle – iiijxx xvj pond parisis

Clais Pieren – xlv iij pond parisis – borghe Laureins vander Lynde

Pieter Schonaert – xxxvj pond parisis

14 november 1642- Een enkele ommestelling – Resoluties
--

Opden 14de november 1642

Ter vergaderynghe van sire Mattheus Deslions, religieus vande abdie van Ste. Bertins ende ontfangher vande ghoedinghen vande zelve abdie onder dese jurisdictie vutten name van de heere, burghmeesters, schepenen, raeden ende notable

Gheraemt, gheresolveert ende goedt ghevonden te taxeren tot laste vande ghemeene in ende upzetenen deser stede ende jurisdictie - metgaders van bedryfvers van landen onder de zelve jurisdictieresortende, **eene enckele ommestellynghe** omme mette portee van diere te betaelen ende volstringhen de beden ende ayden ordinaire ende extra-ordinaire an zyne majesteit gheaccordeert megaders ander oncosten ende lasen de stede incomberende, de zelve te doene by tcollegie van de wet opden ouden ende ghecoustumeerden voet.

Omme tontdecken de faulten ende abusen dieder gheschieden in het overbringhen van grootte vande landen es goedt ghevonden de gheheele jurisdicite te doen meten behoudens mijn eerweerde heere van Ste. Bertins inde oncosten daarvan dependerende, begheert te contribuieren ter helft.

15 november 1642 – Perynken Huughe heeft een zwyn gekocht - SAP 398 - Folio 285

Compareerde in persooene **Perynken de wedewe van Maillaert Huughe gheadsisteert met Jan de Wulf d'oude**

in desen haeren bystaenden man de welcke ghecedeert - opghedreghen ende ghetransporteert heeft - zoo zy doet midts desen in handen ende ten proffytte van **Caerle de Grave** – present ende accepterende een obligatie van xvij pond paris - sprekende ten laste van Jacob van Hove - spruitende van coope ende leverynghe van een zwyn - maekende etca

Actum present Goesteene ende Rougiré schepenen den xvde 9bris 1642

17 november 1642 – **Dronkaards aan den Inghel** - SAP 127B - Processen - Nummer13

Andries van Damme weerdit inde **herberghe vande Inghel** binnen deser stede - attesteert voor warachtich dat als ghisteren ontrent de xij heuren inden nacht - tzynen herberghe ghecommen zyn **Michiel woonende in thuis van Pieter Diedeman** inde Gasthuusstraete - de kanep van Antoine Bureau - daegelycx ghecleedt met eenen leeren brouck ende een grauwe wambaes ende noch twee andere gasten - den attestant onbekent - de welcke met force ende ghewelt pooghden in zyne voorseide herberghe te commen **ende alsoo zylieden by drancke waeren** ende datter oock te late was - soo en heeft den attestant de zelve persooenen niet begeert binnen thebbene - zulcx dat zylieden hebben begonst te steken op zyne deure - dunckende de zelve inne te dryfven ende alsoo zylieden tzelve niet en consten doen - hebben alsdanne ghesmeten met steenen opde glaese veinsters ende traillie veynsters - van de zelve attestant – in zulcke voughen dat dye teenemael ghebroken zyn ende in sticken ghesmeten - metgaders daernaer by hemlieden in sticken ghetrocken - jae zelfs heeft hy attestant ghenootsaect gheweest zyne kannen ende andere dynghen - ter zyden te stellen mits zylieden van vutten dye anderssins ghebroken hadden ende vreesende dat zylieden eyndelynghe binnen zouden moghen gerocht hebben - heeft hy attestant gheclopt opde ketel ten eynde van assistentie thebben van zyne ghebeuren - mits de zelve persooenen hem diverschelick werden verdreyghende ende vutten roupen over hem te hynderen twelcke den attestant weet - als tzelve alsoo ghezien ende ghehoort hebbende -

sluytende mits desen zyne attestatien -
toorconde den xvij novembris 1642
by laste Andries van Damme

Jossyne filia Claude Cordier- oudt xviii jaeren ofte daertontrent - dienstmaerte by
Andries van Damme -
attesteert voor waerachtich dat ghisteren naer den xij heuren inden nacht ter zelve herberghe
ghecommen zyn - Michiel woonende in thuus van Pieter Diedeman - den knaepe vn Anthoine
Bureau ende noch twee andere gasten haer attestante onbekent hebbende eenighe van
hemlieden rapieren -
vraeghende vande zelve van Damme omme binnen te commen ende mits zylieden by drancke
waren ende dattet oock al t laet waere en heeft den selve van Damme zyne deure niet willen
oopenen - zulcx dat zylieden met force ende ghewelt ghepoogt hebben - de deure inne te
smytten - daeruppe smyttende ende stekende ten vele verscheyden stonden ende bemerckende
dat zy daertoe niet en consten gheraecken -
soo eist dat zylieden begonst hebben te smytten met steenen ende steken metten zelve
rapieren opde veinsterns vande zelve van Damme - zoo glaesen als traillie inder voughen dat
de zelve teenenmael ghebroken zyn -
rouppende zylieden opden zelve van Damme diverschelick - ghy boggher compt vutten -
wy zullen u wel hebben - zoo zylieden oock waeren rouppende opde attestante ghy
bogghersse - caroingne ende dierghelycke woorden ende alsoo den voornoemde van Damme
vreesde dat zy eyndelynghe binnen zynen voorseide huuze zouden gherocht hebben mits
zylieden daertoe debvoir waren doende - ruttelende inde zelve veynsters - heeft
ghedwonghen gheweest te roupen 'moort' ende cloppen opde ketel -
ten eynde dat zyne ghebeuren ter assistentie zouden ghecommen hebben -
welcke de zelve personen gheweert zynde zyn dievelicks vertrocken -
smyttende met steenen achter de straete ende slaende met heurlieden rapieren -
zynde alle tzelve ghebeurt ontrent een half heure-
twelcke d'attestante weet als tzelve alzoos ghesien ende ghehoort hebben - sluytende mitsdien
haer attestatie daete als vooren
toorconde
tmarcq van Jossyne filia Claude Cordier

8 december 1642 – Vernieuwing van de wet – SAP 436 – Subalterne wetten
--

Wet der stede van Poperynghe vernieuwt by myn eerweerde heere prelaet van Sinte Bertins
temporel heere der zelve stede opden 8ste xbris 1642

Burchmeester vane commune – Dheer Jacqus Wyts

Burghmeester vande wet

D'heer Robert Proventier

Schepenen

Rodolph vander Leeuwe – Guillaumes Pierins – Jaques Folcque filius Jans – Meester Pieter

Makeblyde – Niclais Cambray – Jacques Folcque filius Frans – Jacques Steven – Robert

Bonte – Jan de Vos – Jaques Rougire –

Tresorier – jan baert

Raeden ende notable ghemaect ende ghecooren by burghmeesters ende schepenen opden 9^{de}
xbris 1642

Jan Baert tesorier – Jaques Schevele – Jaques Proventier – Maillaert vande Goesteene d'oude
– Frans Pierings – Jan Rouvroy – Jan van Renynghe filius Caerle – Niclais Jacobssone –
Jaques Vermaerle – Pieter Baekelaere – Jan Maerten

Notable

Jaques Wyts – BVC – Willem Floor – Jan Folcque – Meester Joos Chetys – Maillert vande
Goesteene djonghe – Niclais Beke – Augustyn Jacobssoone – Jan de Roode – Robert de
Rycke – Jan van Renynghe filius Jaques – Jaques van Landeghem – Jan Proventier

Folio 77

Mahieu van Reninghe - Hendryck Hneman - Niclais de Vos – Christiaen Floor- Frans van
Damme filius Augustyn – Lauriens vande Lynde – Christiaen Libaert – Jaques Maeman –
jaques Diedeman filius Pieters – Jaques Steven djonghe – Jaspas Venoot – Jan Ellebodut

Quartieren vande Berechte

1

Robert Proventier BVW – Meester Pieter Makeblyde – Jan de Vos –

2

Rodolph vander Leeuwe — Niclais Cambray– Robert Bonte

3

Guillaume Pierins – Jaques Folcque filius Frans – Jaques Steven

4

Jaques Wyts BVC – Jaques Folcque filius Jans - Jaques Rougire

Refectiemeesters – Jacques Folcque filius Jans – Jaques Schevele
Contreolleur – Jaques Proeventier

De refectiemeesters vande voorleden jaere zyn ghetaxeert elck lx pondf parisis – den
controlleur xxiiij pond parisis

Hofmannen

Aerndout Morillon – Oosthouck

Mahieu de Wagemaker – Eduaerthouck

Frans Baervoet

Maillaert Mostaert djonghe modo Andries Bailleur – Haghebaerthouck

Pieter de Haene filius Frans

Frans Lucas – Lyssenthouck

Pieter Addriaen

Adnries de Zagher – Wipperhouck

Jan de Keyser

Mathieu Rousseau – Helhouck

Jaques de Loene

Bavo Baervoet – Schoudemonthouck

Jan Quaghebeur filius Jans

Willem Creus – Hipshouck

Chaerles Rousseel

Pieter de Keyser – Eeckhouck

Maillaert Mostaert

Pieter Gallis – Hamhouck

Jan Poissant

Frans Gallois – Peselhouck

9 december 1642 – Maillaert Vermeulen en zijn paard - SAP 398 - Foio 285 vesio

Maillaert Vermeulen comparerende - cedeert ende vertransporteert ten proffytte van **Joncker Pieter de Mandole** - vaendrich vande compagnie vande grave van Merode⁵ - ter acceptatie van Caerle Vrielynck - de somme van thien ponden grooten vlaemsch metten interesse - die Andries Masselis filius Jans anden cedent schuldich es per accoordt ende transactie van zeker proces ghedaen opden xxxste ougst 1639 - breeder ghevoert by zeker attestatie in daeten xxiiiijde 9bris latstleden - gheannexeert ande letteren deser - dat voor ghelycke somme died en cedent ande cessionaris schuldich es van coope van een peert - maeckende etca - verclaerende den cedent de zelve schuldt tot laste vande voorseide Masselis te wesen deughdelick ende onvergouden Actum presnt Bonte vervanghende Rougeré schepene - 9de xbris 1642

⁵ Philips II de Merode Markgraaf van Westerloo - 1594-1638

13 december 1642 – Boeten – SAP 251

Via Jan de Houdthauwer verweereghe contra Denys Thoris als pachter vande stedeaccysen opde ghebranden wyn omme de boete van xij pond csaue de verweereghe haer vervoordert heeft te haelen een canne ghebranden wyn omme te venten ten huuse van Jaques Steven zonder billiet contrarie tsatuut tenderende vorts tot verbeurte van de zelve – met costen
Via Guillaume de Bul verweereghe contra de zelve heescher omme ghelycke boete ter cause als vooren – met costen

Via Pieter Capelle verweerghe contra de zelve heescher omme ghelycke boete ter cause alsvooren – met costen

Frans vande Kynderen - verweerder contra den bailliu - causa officij heescher - omme de boete van lx pond parisis ter cause den verweerder houdende publicque herberghe hem vervoordert heeft te venten ende debiteren ghebrande wyn an een ieghelyck ende onder anderen **Frans Quetstroy** opden vde xbris 1642 – die by sheesschers dienaeren afgenomen es gheweest - alles contrarie het disposityf vande placcaeten van zyne majesteit – tenderende vorts in ghevolghe van diere tot verbeurte van zulcke ghebranden wyn als hy verweerder binnen zyne herberghe es hebbende – met costen

22 december 1642 – Erf ten zuiden van de markt - Halmen

Ten halmdaeghe den 22ste 10bre 1642

Jan Roens filius Vincent ende Jaeneken syne huusvrouwe onterfden hemlieden ende erfdn **Loys Van Renynghe**, present ende accepterende in tonverdeelde derde van twee partiekens erfve d'een groot in tgeheele ontrent twee en dertich roeden en half streckende zuudt ende noort van oosten den weduwe dheer voornoemd Pierins doude,

Zuut de marct deser stede

Westen de vooper ende van noorden de cleene vaert deser stede

Dander noort over de voorseyde vaert, groot omtrent xxij roeden en half,

Wensende tghenouch viercant van oosten ende noorden de voorseyde weduwe Pierins, zuut de selve schipvaart ende van westen de cooper ende tghosthuys der voorseyde stede

Daervan dander tweede deelen de cooper toebehooren

Over te lijfcoop xij pond parsiis ende van principaele de somme van vijfenveertich ponden grooten vlaemsch

Volghende destinatie van burghmeesters ende schepenen der voorseye stede

Ende voorts up de conditien bij den contracte bij partij ghemaect

Onderlinghe ghestipuleert opden 26ste november laetstleden, hemlieden vertransporteert

Hebbende opde voorschreven ervfen ende **niispsan** (?)

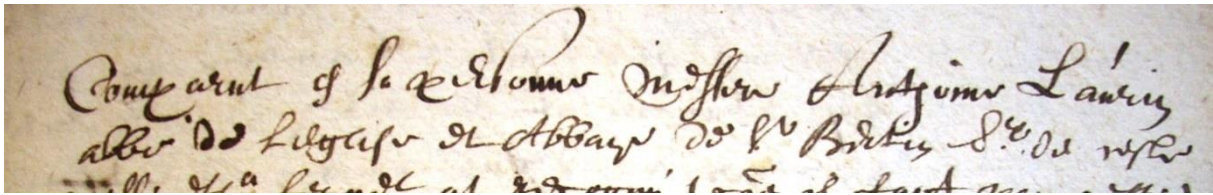
ghenomen ende gheleghentheyte ende situatie van dyer opden xijj desr in voldoeninghe

vande selve contracte te betaelen een vijfste ghereet ende trestende in vier egaele

paryementen van jaere te jaere, dannof teerste sal vallen binnen een ajer naer daete deser actum ut supra

22 december 1642 – Grond langs de kerk van den abt - Halmen

Ten halmdaeghe den 22ste 10bre 1642

Comparat en se personne, messieur **Anthoine Laurien**, abbe de leglise et abbaye de St. Bertin, seigneur de ceste ville tec.
Legaet et recongi (comme il fict par ceste)
Davoir donné en exchange et renuntation a **Nicolays Cambrai** icy present et l'acceptant en personne
... lygnes de terre estant de fond et heritgae
dessus lequel est assis et basty sa maison et autres edifies y contingues,
gisant sur le marché de cestes ville
Abouttant de noordt dudict marche
Oust à la rue allant a leglise de St. Bertin
Zuudt le cemitiere de ladicte eglise
Et west la maison de Jan vande Goesteene,
Pour lequel heritaige ledict Cambray et Cornelia filius Jan Fobert,
sa femme ont donné en contre eschange audict siegneur Prelat
icy aussy present et l'acceptant en personne
trois quartiers de terre avecq la taillie et copillier de bois y estant presentement dessus,
corissant de deux à trois au gisant au cornet peseelhouck de cedict jurisdiction,
abouttant d'oost et west aux sieur prelat
zuudt cardreve et noord Pieter van Noefville,
dont le louage de lauwe courante dudict fond et heritaige demeure au profffyct d'iceluy
Cambray depuis st. Remy dernier, comme aussy à la coupe d'une bois est et serat
represtivement au prouffyc dudict seigneur prelat
estant conditionné qu'au cas qu'il ny auroit x ans les toris quartiers complet qu'iceluy V-
Cambray serat obligé de payer en argent a voncurrent de quarante six livres de gros de la
mesure
insqul au parfait desdicts trois quartiers, pour la courtesse huy y poldrait estre trouvé et pour
dessus payerat ledict Cambray à jiteluy seigneur prelat pour la nullieru voullue six liveres de
groz cav fait en oultre sperpetuite et a jousivonls pour recognoissance cav ghegeant en nature
au recepneur de mieux rentes de cesdictes ville estand partant les ambre eux partyen
respectivement adheriter et deshiriter en partyen cy dessus

avecq la vergue de justice apres qu'iceluy seigneur prelat et dit laere in ver...
et jurisdictis et ledict Cambray par son

Compareront en persone Frans Bardoul et Willemyne vande Zande
 zyne huusvrouwe, de hofstede gelgen op de hoek van de Casselstraat en
 het Zwynlandstraatje, samen met Willemyne vande Zande, een lening
 op bij Michiel vande Zande, de zoon van Michiel.

Actum ut supra

22ste december 1642 – Frans Bardoul neemt een lening op bij Michiel Vande Zande – Waar woonde hij ? - SAP 398 - Folio 286

Op 22 december 1642 neemt Frans Bardoul, samen met Willemyne vande Zande, een lening op bij Michiel vande Zande, de zoon van Michiel.

Hij stelt daar voor als borg de helft van de hofstede gelgen op de hoek van de Casselstraat en het Zwynlandstraatje – een plaats die gemakkelijk te bepalen is – ook op de oude kaarten.

We lezen eerst de volledige akte:

Compareront en persone Frans Bardoul et Willemyne vande Zande
 zyne huusvrouwe, de hofstede gelgen op de hoek van de Casselstraat en
 het Zwynlandstraatje, samen met Willemyne vande Zande, een lening
 op bij Michiel vande Zande, de zoon van Michiel.

Compareerden in persone Frans Bardoul ende Willemyne vande Zande zyne huusvrouwe -

verkennen wel ende deughdelick vercocht te hebben an ende ten profytte van **Michiel vande Zande filius Michiel**

present ende accepterende -

een erfvelick losrente van acht ponden grooten vlaensch by jaere - den penninck zesthiene - voor de somme van hondert achtentwyntich ponden grooten vlaensch -

byde vercoopers themlieden contentemente ontfanen -

innegaende vijfde deser danof tjster jaer vallen ende verschynen zal viij xbris 1643 - ende zoo vorts etca -

op te legghen te drie paiementen⁶ etca

verbyndende daerinne d'helft van eene hofstede - hommelhof ende zaylandt - gheleghen binnen deser stede ande Casselstraete -

groot in tgheheele **derthien ghemeten een lyne** -

streckende al an anderen - oost ende west -

van **oosten de voorseide Casselstraete - zuudt tZwynlandtystratjen** -

tzaylandt Adriaen Verpouckes ende andere - west via ende aeldynghen Ancheel Gheus ende van noorden **Sint Anne Gulde** -

zuuver ende onbelast - ghereserveert met sheeren fonsierrente⁷ als van ouden tyden - met inninghe etc

Actum in camer xxijde xbris 1642

Als we dit gaan bekijken op de Ferrariskaart dan zien we het volgeede:

1 – Het Hooge Swynland – op dat moment brouwerij en herberg

2 – De Zwynlandmolen

3 – De hofstede waarvan sprake – en waarvan de helft van Frans Bardoul was

4 – Het zaailand van Adriaen Verpoucke

5 – Heterf van de Sint Anna GiLde

23 december 1642 – Christiaen Platevoet neemt een lening op van de Onze Lieve Vrouwkerk
- SAP 398 - Folio 286

⁶ Paiemente – betaling

⁷ Fonsierrente – grondrente

Compareerde in persooene **Christiaen Platevoet ende Mayken filia Maerten de Bevere** zyne huusvrauwe -
verkennen wel ende deuchdelick vercocht te hebben ten proffytte vande kercke van Onse Lieve Vrouwe deser stede -
ter acceptatie van **Andries Lebbe** – kerckmeester -
eene erfvelicke losrente van twaelf ponden parisis by jaere - den penninck zesthiene - voor de somme van xvj pond grooten vlaemsch -
byde vercoopers themledeen contentemente ontfaen -
innegaende hedent date deser - danof tjster jaer vallen ende verschynen zal den 23ste xbris 1643 - ende zoo vorts etca
op te legghen teenen payemente etca -
verbyndende daerinne ten verzekerhede een ghemet preter xxvij roeden zayland inde Lyssenthouck deser jurisdictie -
streckende zuudt ende noordt - d'oostzyde de dreve van Dieryck de Roo - tzuudt ende een deel van westen t'elst vande de kynderen Passchier Platevoet
ende noch west Pieter Eeveraert - zoo ooc van zuuden emmers noorden
item een ghemet xxvj roeden onder hofstede ende gherslant inde zelve houck - streckende oost ende west - toostende de dreve vande voornoemde Dieryc - zuudt den selv Eeveraert - west - tlandt Jan Willaert ende de noordtzyde t'elst van d'aeldynghen joncker Maerten van Doorne –
met de groene ende droghe catheilen daerop staende –
voor desen zuuver ende onbelast omme tinnen etca
Actum in camer xxiiij xbris 1642

30 december 1642 – Latijnse taal – Resoluties – SAP 469

Gheresolveert te gheven an twee capellaenen voor tdoceren vande latynsche taele ande joncks deser stede elc jc ponden parisis by jaere voor pensioen beginnende ten jaere 1643 tot wederroupen.

Vaart
Stadsrekening 1642

Alzoo **Andries Masselis** zijn helftscheede gherunenchiert heeft ten profytte vande stede, voor zeker somme, zoo werd **'t overdragh van Coppernolle** met de sluusen ende landen daermede ghaende te Coppernolle voor 7 jaeren beghost baefmisse 1639 verpacht aen **Jan de Meester**, tot 18 ponden groten vlaems by jaere ontfaen baefmisse 1651 – 216 ponden
Volghende werk aan de vaart

Aen **Pieter Fobert, Louys Caroen** ende zyn zoone, metghaders aen **Gillis Clichhove** over diversche daeghen ghevrocht ende ghedolven thebben aende vaert neffens Vestjens overdrach by drie bilietten – t'zamen – xxxix pond iiij schele
Aen **Donaes van Hove** over de leverynghe van een reep tot behouwe vande speyen – xvj pond ij schele
Aen **Anthone van Noortover** over t'menen van een boom ende diversche baillien
Aen **Pieter Fobert** over t'gonne hy verschoten heeft van tmaken ende leveren van een deure tot behouwe van **tspeyhuus tot Vestgens** – viiij pond xiiij schele

Betaelt aen **Mahieu Quetstroy** over ghemaect t' hebben eenen nieuwen bierwaghen voor de vattevoerders metsghaders **een nieuwe pyppegale tot behouue vande wercklieden vande vaert tot Vestjens** – xxvj pond

Handwritten receipt in Dutch. The text reads: 'betaelt aen Mahieu Quetstroy over ghemaect t' hebben eenen nieuwen bierwaghen voor de vattevoerders metsghaders een nieuwe pyppegale tot behouue vande wercklieden vande vaert tot Vestjens'. The word 'pyppegale' is underlined. The document is dated '1672'.

Aen d'heer **Jan Rouvroy** over zyn pensioen ordinaire als refectiemeester vande voorgaende jaere by ordonnancie vut de camer – lx pond

Betaelt aen **Anthone Maseman** over de leverynghe van wulghhoudt tot behouue vande houters vande schipvaert deser stede de somme van – v pond x schele

...

Aen **Anthone van Eede** over het vermaken ende repareren van t'hoofd vande reuse jehens den voorseide ommegang - - vij pond paris

Handwritten receipt in Dutch. The text reads: 'betaelt aen Anthone van Eede over het vermaken ende repareren van t'hoofd vande reuse jehens den voorseide ommegang'. The word 'ommegang' is underlined. The document is dated '1672'.

Aen **Robert de Rycke** over de leverynghe van zestien rechte plansoenen dienende tot behouue vande calchie – viij pond

...

Aen **Louys Cardoen** over zyn handwerck ghedaen in t'zuuieren vande vaert ontrent Vestjens – iij pond paris

Aen **Gillis Clichthover** ende Clays Betten over t'vutslaen vande speycomp aende Belbrughe – viij pond paris

Aen Michel Minne over de refectie by hem ghedaen aende waghen van de Paters recollecten – x pond x schele

...

Aen **Nicolas Tacquet, Jan de Fave, Jacob Tryssen ende Clays Bette** over diversche daeghen ghevrocht te hebben aende voornoemde Belbrughe by 3 billietten – tzamen xxxij pond paris

Aen **Jacques Leroy** over zyn handtwerck ghedaen aende Belbrugge - speye ende ander edificien vande stede – xix pond

Aen **Jooris van Thune** over ende in vulle betalynghe van zyn handtwerck ende leverynghe ghedaen tot het maecken vande Belbrugge – jx iiijxx xx pond vj schele

...

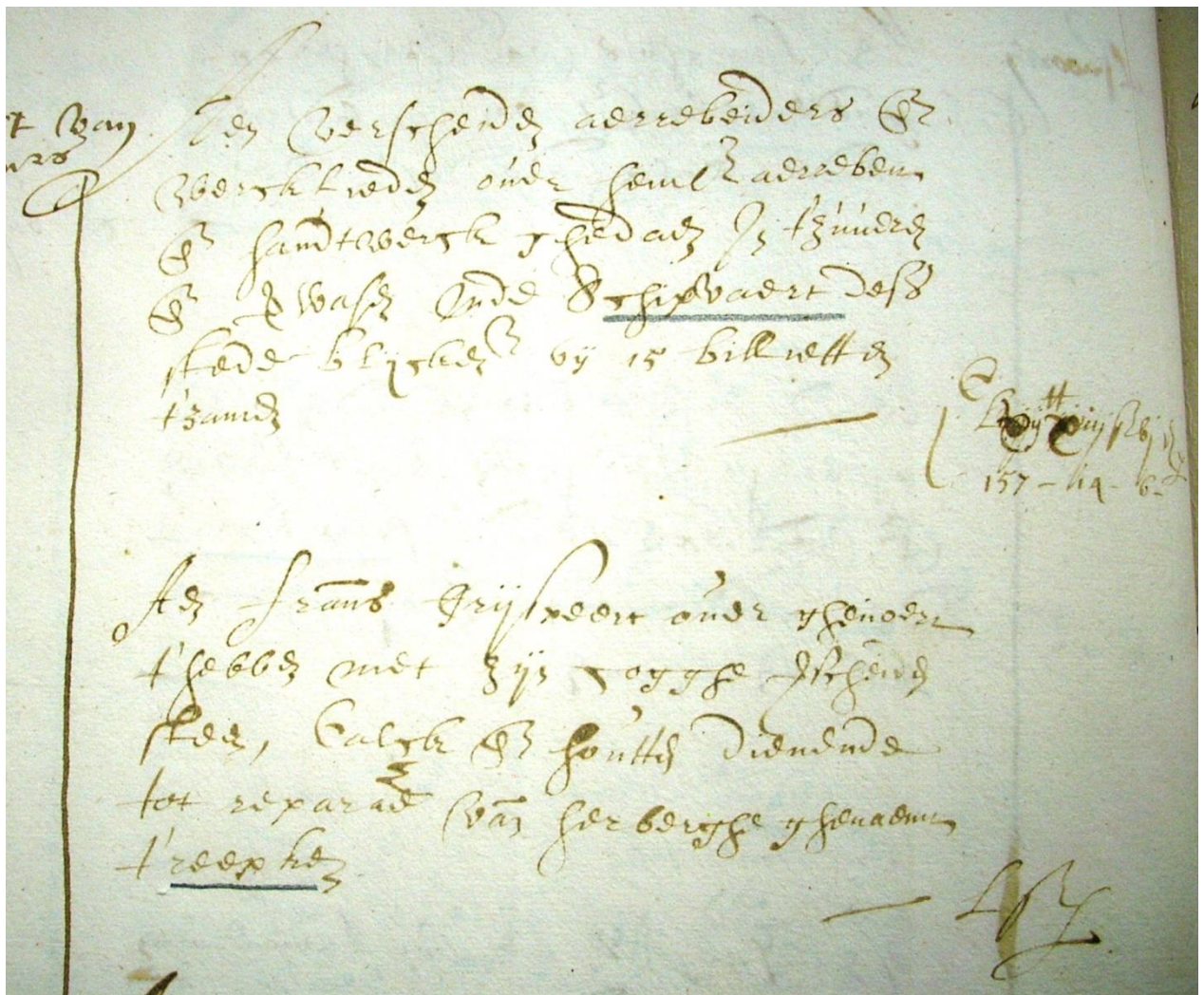
Aen diversche wercklieden over ghevrocht te hebben in het zuuveren ende verdiepen vande schipvaart deser stede blyckende by acht billieten tzamen – liij pond

Aen **Jacques Leroy**, timmerman, over zyn handtwerck ghedaen aende overdraeghen ende brugghen deser stede de somme van – lvij pond paris

Aen **Louis Caron ende Jan Loock** over ghevrocht te hebben diversche daeghen inde schipbaert beneden **Vestjens** overdragh by twee billietten) xxj pond x schele

Aen verscheiden aerebeids ende wercklieden over hemlieden aerebeit ende handtwerck ghedaen in t'zuuveren ende verwasen inde schipvaart deser stede, blyckende by 15 billietten ende t'zamen – jc lvij pond xiiij schele vj deniers

Aen Frans Gryspeert over ghevoert t'hebben met zyn cogghe verscheiden steen, calck ende foutten – *foeten of voeten* - dienende tot reparatie vande herberghe ghenaemt t'Reepken

Aen Jooris van Thune over ghevrocht te hebben aende noodighe refection deser stede begrepen de leverynghe van calck – xij pond ix schele

Aen Jan Schabaille, Charles Clichthove, Clais Betten ende andere over ghevrocht te hebben divershe daeghen ande schipvaert deser stede blyckende by 13 billietten t'zamen – lxx pond x schele

Aen Frans de Worm over de leverynghe van teghels ende berdt tot behouve vande stede de somme van xij pond x schele parisis

Aen Jan de Meester over alle de bedelvynghe ghedaen beneden den spriet te Coppernolle inde schipbaert metghaders beneden het Reepken naer de zelve Coppernolle ende over ander handtwerck ghedaen aende zelve vaert – ijc j schele

Aen Pieter Fobert over de leverynghe van plancken, reghels ende andersins tot behouve vande nieuwe caeye te Vestgens metghaders over zyn handtwerck aende schipvaert – iiijxx xiiij pond iiij schele

Aen de weduwe van Adriaen Sanssen over de leverynghe van yserwerck ten ajere deser tekenynghe tot behouve vande stede by billiet specificatyf – ijc iiijxx xix pond ij schele parisis

Aen Frans vande Weghe in vulle betalynghe van zyn handwerck ghdaen aende calchiede deser jurisdictie ten jaere deser rekeninghe – ijc xxvij pond iiij schele

Aen diversche wercklieden over zyn handtwerck aende schipvaert deser stede, metsghaders beneden Vestgens ende Coppernolle blyckende by 14 billietten t'zamen – jc iiijxx ij pond xix schele